
WIDENER LIBRARY
HX 5H2M A

UPSALA UNIVERSITETS ÅRSSKRIFT 1884.
FILOSOFI, SPRÅKVETENSKAP OCH HISTORISKA VETENSKAPER. III.

ERIC AURIVILLIUS

GRAMMATICÆ SVECANÆ SPECIMEN

UTGIFVET AF

GUSTAF STJERNSTRÖM.



UPSALA
AKADEMISKA BOKHANDELN,
(C. J. LUNDSTRÖM.)

ERIC AURIVILLIUS

GRAMMATICÆ SVECANÆ

SPECIMEN

UTGIFVET AF

GUSTAF STJERNSTRÖM.

Upsala Universitets Årsskrift 1884.

Filosofi, Språkvetenskap och Historiska vetenskaper. III.

UPSALA, 1884
AKADEMISKA BOKTRYCKERIET,
EDV. BERLING.

Eric Aurivillius, jur. professor i Upsala (f. 1643 d. 1702) har utom några offentliggjorda mindre alster, mäst tal och latinska och grekiska poemer, efterlemnat i handskrift en svensk grammatik, »Grammaticæ Svecanæ Specimen», den fullständigaste och den redigaste i fråga om konceptionen såväl intill dåvarande tid som länge under den följande. Af hvad orsak ett så viktigt arbete hittills blifvit lemnadt i glömskan, under tidernas lopp knappast omnämdt, är ej godt att inse, liksom det förvånar, att författaren ej strax efter fullbordande låtit trycka det. I företalet säger han, att han vill afhjälpa en brist såväl för främlingar som äfven för infödde svenskar vid inhämtandet af vårt modersmål. Det synes altså rimligt, att han med första bort utgifva denna sin handbok i svenska språket. Att han ämnat det, visar det daterade företalet, men äfven handskriftens anordning och utstyrsel i allmänhet. Icke dess mindre blef handskriften liggande under hela hans återstående lifstid och har förblifvit det till denna tid, d. v. s. den ser nu för första gången dagen efter något öfver 200 års hvila.

Bland Aurivillii under lifstiden utgifna skrifter märkes isynnerhet en akademisk afhandling, »Cogitationes de Lingvæ Svionicæ, qvalis hodie maxime in usu est, recta scriptura, & pronunciatione» tryckt i Upsala 1693, ett arbete som jämväl vittnar om hans utmärkta insikter i modersmålet. Den förmodan, som utgifvaren af »Linköpings Bibliotheks Handlingar» framstält, att denna afhandling vore »ett sammandrag» af det nu utgifna grammatiska arbetet, visar sig vara fullkomligt felaktig.

Om handskriftens tidigare öden känner man intet. Den bär på ena pärmen Eric Benzelii (d. y:s) namnteckning och har altså tillhört honom. Efter hans död har den jämte andra donerade handskrifter och böcker kommit till Linköpings stiftsbibliotek samt där stannat. I »Linköpings Bibliotheks Handlingar» nämnes den under LXVII del 2, sid. 155, och i den nya af bibliotekarien dr Elof Tegnér upprättade katalogen öfver stiftsbibliotekets handskrifter finnes den under № 20 afdeln. Språkvetenskap. Handskriften är 149 sidor i kvart, tätt och prydligt skrifven och, såvidt

kunnat utrönas, af författarens egen hand. Såsom omslag innanför inbindningen är använd en inbjudning till broderns, P. Aurivillii begrafning ($^9/_{12}$ 1677), tryckt och förmodligen ställd till landshöfdingen i Upsala, Grefve Axel Lillie, (»Edle och wälborne Hr Ståthållare, högtgunstige Gynnare»).

Aurivillii »Grammaticæ svecanæ specimen» är den första utförligare behandling, som svenska språket äger, ty Gabr. Wallenii »Project af Swensk Grammatica» Åbo 1682 är ingen egentlig grammatik. Huru vidt utförd Joh. Bures »Specimen primariæ linguæ Scanzianæ» varit, veta vi ej, ty intet kändt exemplar finnes där af. Den synes dessutom ha behandlat det äldre, förnämligast lagspråket. Den flere gånger upprepade åsikten, att Bures arbete vore en isländsk och icke svensk grammatik, vederlägges emellertid af Aurivillius i dennes företal. Jämväl citeras Bure flerestädes hos honom. Alldeles fullständig synes dock Aurivillii grammatik ej vara. Han uppställer nämligen 7 konjugationer efter infinitivens olika ändelser. Såsom man finner, har han endast utfört den första — infinitivus på a —, som ju dock kommer att omfatta de flesta verb.

Vid utgifvandet är handskriften öfver alt följd utom i fråga om interpunktion och skrifningen af större och mindre bokstäfver, där utgifvaren gått efter modernare principer. Oaktadt efterforskningar har till tiden för tryckningens början ingen annan handskrift eller afskrift kunnat anträffas.

Tryckningen af detta arbete började redan sommaren 1883 och var afslutad för öfver ett år sedan, men genom min långvariga sjukdom har dess utlemnande i bokhandeln fördröjts. Min ursprungliga afsikt var att bifoga en grammatisk afhandling öfver 1600-talets språk, till hvilken det mästa af materialet är samladt, liksom ock en utförligare biografi öfver verkets författare. Tillsvidare måste jag dock afstå från denna plan. Då Årskriftens Redaktion ansett nödigt, att arbetet lemnas i bokhandeln, kan jag af ofvanberörda skäl ej häller medlemna »Rättelser» och »Register.» Dessa skola dock, såsom jag hoppas, inom ej för lång tid följa efter.

Marstrand d. 17 Okt. 1885.

Utgifvaren.

ERICI AURIVILLII

GRAMMATICÆ SVECANÆ

SPECIMEN

Lectori Benevolo
Salutem et officia!

Cum non peregrinos solum, linguæ Suecanæ addiscendæ cupidos, multoties, sed etiam ex indigenis viros cordatos patriæque amantes, et in his quosdam adprime eruditos, sæpius non mirari modo, sed et conqueri audiverim, quod, cum aliarum omnium linguarum grammatices præcepta extent, sola lingua Suetica ejusmodi commoditate adjumentoque sit destituta: sæpe et ego haud sane perfunctorie mirari ac reputare, quænam ejusce rei esse debeat causa, quod nullam adhuc in lingua nostra habeamus grammaticam. An linguæ multiplex varietas et confusio, ob quam nullius ea capax sit ordinis, certisve regulis ac præceptis queat comprehendi? An difficultas operis tanta, ut ei nemo unus, ne inchoando quidem, par esse possit? An vero invidia aliqua adversus exteros, (quod quidam, falso licet, objicere nobis sustinent) ut videlicet nobis solis patriæ linguæ notitia usuque recto excellere exsultareque liceat? An negligentia potius eorum, qui aliquid operæ pretium in hoc negotio præstare potuissent, si modo animum manumque operi tam desiderato admovere voluissent? Sed has causas, et hujus farinæ alias, cum exactius mecum perpendissem, deprehendissemque non singulas, imo ne universas quidem, tanti esse ponderis, ut vel prorsus desperatam rem facere, vel operam incolis pariter et peregrinis tam utilem ac necessariam plane dissuadere valeant, debeantve: sensim indignatio quoque nonnulla animum meum subibat, quod post Nobilissimum Dn. Johannem Buræum, Regni Sueciæ Antiquarium Celeberrimum, hactenus nemo Suecorum extiterit, qui grammaticæ alicujus Suecanæ plenius tradendæ saltem periculum fecerit. Quæ res effecit tandem, ut ante aliquot annos sub diebus, ut vocant, Canicularibus in hunc usum aliqua meditari-

inciperem, et quæ tunc occurrebant, in schedas quasdam conjicerem. Inde cum intelligerem non tam, quam multis habitum est, desperatum illud opus esse, studium quoque vehemens, aliquam linguæ patriæ commodius discendæ docendæque viam nostris, ac præcipue peregrinis, monstrandi, magis magisque calcar addidit, ut meditationes meas de condendis grammatices Suecanæ præceptis scripto comprehenderem, quo eas cum viris eruditis patriæque linguæ excolendæ studiosis communicare commodius possem. Sed is conatus studiumque tum quidem aliorum negotiorum impedimentorumque interventu subsistere est coactus. Biennio post, itidem sub feriis æstivalibus, cum in schedas meas et collectanea incidissem, idem ardor recruduit, animumque meum ita occupavit, ut aliis meditationibus sepositis, non prius desisterem, quam grammatices Sueticæ qualia qualia lineamenta, pleraque tamen adhuc tumultuarie, consignassem atque in ordinem qualemcunque redegissem. Iterum hac æstate, cum ita otium esset, quæ ante collecta erant penitius introspexi et emendavi, ut quantocijus mea grammaticorum præceptorum rudimenta eruditorum virorum atque in his aliisque majore judicii acumine, ingeniique felicitate et capacitate præditorum, censuræ subjicere queam: quo eorum observationibus admonitionibusque adjutus et suffultus, tandem grammaticam Sueticam meliori cum successu conficere atque, si ipsis ita e re visum erit, publicæ aliquando luci committere possim. Sunt, fateor, in his rudimentis haud pauca, quæ ipse quoque jam deprehendi accuratiore ascia correctioneque aliqua opus habere, præsertim cum non pauca inter describendum sint adjecta, nec usquam nisi in hac charta primum consignata: sed cum sæpius iterata exscriptio nimium molesta sit futura, eorum emendationem differre visum est, donec aliorum eruditorum virorum super his nactus fuero observationes; qua occasione una cum illis, debito unicuique honore habito, meæ quoque emendationes suis quæque locis commodius inseri possunt. Id vero hic ante omnia monitu necessarium videtur, me in hisce præceptis consignandis præcipue attendisse ad linguam nostram, qualis hodie est in usu, in eaque communem melioremque dialectum, in publicis instrumentis, nec non aliis accuratioribus impressis scriptisque libris, inque his præsertim Sacrorum Bibliorum versione, receptam et observatam: cum id publice privatimque majoris videbatur fore usus, quam, obsoletarum quoque, minusque aut nihil hodie usitatarum flectionum et constructionum regulas ubique inspergendo, linguæ nostræ præcepta, non peregrinis modo, sed et ipsis indi-

genis impeditiora, partim et inutilia reddere. Quæ hic passim occurrit nimia fortassis exemplorum copia, fateor ingenue, non sine labore ac molestia, ob lexici, aut saltem vocum omnium Sueticarum completi indicis defectum, ad me aliosque certiores reddendos conquisita, et secundum ordinem alphabeticum plerumque congesta, non debet quemquam offendere: cum ea circa accuratiorem horum præceptorum emendationem, una cum aliis forte superfluis, vel minus adcurate positis, nullo negotio recidi poterit et amputari. Vale, Lector Benevole, et si patriam patriæque nativam linguam, ut par est, amas, his rudimentis nostris, quæso, faveas; neque auctorem solum eorum, sed opus ipsum, quocunque poteris, favore auxilioque tuo benigne foveas ac promoveas. Vale.

Scripsi Upsaliæ die 10 Nov.
Anno 1684.

ERICUS AURIVILLIUS.

Σὺν Θεῷ

Grammaticæ Svecanæ

Specimen.

Grammatica Suetica est ars recte loquendi et scribendi Suetice. Partes habet quatuor:

Orthographiam, Prosodiam, Etymologiam et Synaxtin.

I. De Orthographia.

Orthographia tradit notitiam literarum: videlicet quoad earum numerum, picturam, valorem, seu sonum, divisionem et compositionem inter se, (unde existunt syllabæ) atque adeo ipsarum vocum rectam scripturam et pronunciationem.

Literæ in lingua Suetica hodie sunt 28 atque ita fere pinguntur.

A B C D E F G H J K L M N O P Q R S T V W X Y Z Å Ä Ö.

a b c d e f g h i j[1]) *k l m n o p q r s t u* (vel *v*) *w x y z å ä ö.*

Dividuntur in Vocales et Consonantes.

Consonantes dicuntur, quia non per se, sed cum vocali sonant, syllabamque faciunt suntque novendecim, *be*, *ce*, *de*, *ef*, *ge*, *hå*, *kå*, *jot*, *el*, *em*, *en*, *pe qu*, *er*, *es*, *te*, *we*, *ex*, *ze*. Ex illis quædam semivocales sunt,quia illarum enunciatio a vocali incipit; ut *ef*, *el*, *em*, *en*, *er*, *es*, *ex;* Cæteræ mutæ dicuntur, quia contrario sese habent modo. Quas inter *hå*, aspirationis nota est, ut apud Latinos.

---

[1]) j consonans, potest vocari jot, aut aliter.

Vocales autem per se sonant, syllabamque sæpe constituunt: suntque in lingua Suetica novem: *a e i o u* (vel *v*) *y å ä ö*.

Not. I. Non solum in variis dialectis, sed communiter etiam in linguæ Suecanæ pronunciatione occurrit sonus quidam, qui medius est inter *å*, et *o* gutturale depressius (quod Græco ω respondet): ut in voce *kohl* (quod differt a *kåål*) item in *hohl*, in *tohla* etc. Qui proinde sonus peculiarem exigere vocalem videtur, si modo alphabetum sit completum. Sed cum sonus ille, ubicunque occurrat, exprimi iam cæperit in istis atque cæteris vocibus per *o*, indeque inextricabilis fere difficultas nascatur, non solum peregrinis, sed etiam indigenis, distinguendi inter *o* illud crassum seu depressum atque *o* istud intermedium: non potest ista difficultas alia commodiori via tolli, quam si vel nova aliqua isti sono intermedio exprimenda adinveniatur litera vocalis, aut res ita expediatur, ut omnes illæ voces, quæ per *o* illud crassius ac depressius pronunciantur, cum geminato *oo* scribantur, illæ vero voces, in quibus sonus iste intermedius occurrit, per unicum seu simplex *o* scribantur.

NB. Cum ista grammaticorum Latinorum regula non per omnia quadret, et multum apud ipsos vacillet, ut infra notatum; forte melius foret in lingua nostra unum *i* vocalem, alterum *j* consonantem statuere.

Not. II. Apud Latinos grammaticos regula est: quod *i* et *v*, cum syllabam inchoant, vocali sequente, fiunt consonantes. Quæ etiam vera est in lingua Suetica de *j*, ut in *ja*, *jo*, *jämpn*, *jaka* etc.[1]): sed in *v* id non procedit. Nunquam enim *v* simplex (prout recta hodie scriptura tenet) syllabam inchoat sequente vocali: sed hoc præstat duplex *w*, quæ litera consonans est, atque tam vocalibus, ut in *waka*, *weta*, *willia* etc., quam consonantibus interdum ut in *wraak*, *wräka*, *wridha* etc. præponitur. Aliquando etiam alii consonæ ipsam præcedenti juncta cum vocali sequente syllabam facit, ut in *swagh*, *swara*, *swedha*, *swijka*, *twagen*, *twätta*, *twijka* etc., *hwass*, *hwem*, *hwijt* etc.

Interdum tamen secundum antiquam scripturam, quæ in vetustis legibus et alibi occurrit, *w* etiam vocalis est: quæ hodieque etiam

---

[1]) Idem quodammodo obtinet, etiamsi syllabam non inchoët, sed post consonam una cum *a*, *e*, *e*, *u*, *ä*, *ö*, *o*, syllabam facit, ut in *styrkia*, *märkie*, *liuus*, *siäl*, *siöö*, *sniö*, *tyckio* etc. *tiock*, sed in *fiolist* et similibus, aliter, ubi distinctam syllabam constituit. Item in *Tijo*, *Nijo*, ubi est geminum *i* prius vocale, posterius consona.

in quibusdam vocibus retinetur, ut in *hws*, *liws*, *frw* etc. Sed ad vitandam confusionem, et ut duplex vocalis *u* distinguatur a consonante *w*, commodius fuerit, si duplex vocalis *u* ita scribatur *uu*, consonans *v* alteram scripturam *w* retineat.

NB. *U* apud Latinos non modo, cum syllabam inchoat, sequente vocali consonans est, sed etiam post *g* et *q*, in eadem syllaba sequente vocali, ut in *anguis*, *sanguis*, in *quasi*, *quæ*, *quis* etc. non post *c* sed ibi est vocalis, ut in *cui*, *cuivis*, *cujus* etc. *I* vero sic positum, post quamcunque consonam semper vocalis est, ut ex versu patet.

Not. III. Ut *å*, *ä*, *ö*, omnino pro diphthongis habeantur, non videtur esse necessarium, cum una tantum exprimantur litera, et unicus in illis sit sonus (quamvis olim ob defectum certi characteris, duabus distinctis scriptæ sint literis) et præterea æque facile breves sunt atque longæ: ideoque ut constet certius, quando longæ sint, geminari solent.

Not. IV. Vocales geminatæ *aa*, *ee*, *oo*, *åå*, *ää*, öö, *ij*, *yy*, *uu*, non sunt proprie diphthongi, sed stant pro una vocali longa. Ubi enim unus simplex est sonus, una quoque sufficit vocalis, quæ interdum longiori mora effertur. Distinctionis autem melioris causa in ipsa pronunciatione, ut constet in quibus vocibus *a* vel *e* etc., longum sit; receptum est, ut illæ voces, in quibus est *a* longum, scribantur per geminum *aa*, atque sic in cæteris: ut in *saal*, *leedh*, *soohl*, *skååhl*, *träähl*, *döö*,[1]) *bij*, *fruu*, *syyn* etc. Quam scriptionem, jam in quibusdam vocibus usu receptam, si in cæteris quoque vocibus, ubi vocales longæ occurrunt, servare voluerimus: pronunciatio linguæ Sueticæ, peregrinis præcipue, multum hac in parte facilior reddetur.

Ex vocalibus certis inter se junctis fiunt diphthongi. Quales in lingua Suetica esse videntur *ai*, *ei*, vel *äi*, *oi*, vel *åi*, *öi*, *yi* ut in *kaija*, *seija* vel *säija*, *koija*, vel *kåija*, *dröija*, *slyija*, etc. Aut enim mutanda est scriptura illarum et similium vocum, ut cum unico tantum *j* scribantur, quod ad sequentem syllabam pertineat, aut dicendum est in priore syllaba esse diphthongum. Cum vero in qualibet lingua, quo magis ipsa scriptura pronunciationi exprimendæ accommodetur, eo exactior ea sit censenda, iccirco ista potius scriptura,

---

[1]) Forte in istis vocibus ubi *l* crassum est, ad quod indicandum lit. *h* ad *l* adjici solet, sufficit unam tantum vocalem scribere, cum *l* istud crassum satis indicet eam vocalem esse longam.

velut pronunciationi receptæ maxime accommodata est retinenda, et diphthongi ejusmodi in lingua Suetica agnoscendæ.[1])

NB. De literarum autem omnium ac singularum tam consonantium quam vocalium in ipsis vocibus pronunciatione et recta vocum scriptura plusculas meditationes atque regulas consignatas habeo, exemplis copiosis illustratas, quæ peregrinis præsertim ad linguæ Suecanæ pronunciationem facilius certiusque percipiendam usui esse possent, sed eas nunc publicæ lucis facere visum non est, tum ne hoc primum grammatices Suecanæ rudimentum in nimiam prolixitatem excresceret, tum ut regulas nostras examinandi amplius spacium haberemus.

Ex istis igitur literis, rite pronunciatis, recteque inter se junctis, omnes in lingua Suetica syllabæ componuntur atque ex syllabis, ut oportet, connexis, integræ existunt voces seu dictiones.

Ad orthographiam quoque linguæ Sueticæ facere possunt hæ regulæ grammaticorum Latinorum.

I. Cum eadem consonans in media voce geminatur, prior ad præcedentem, posterior ad sequentem syllabam pertinet. Ut *al-la*, *kun-na*, *kom-ma*, *kap-pa* etc.

II. Consonans una inter duas vocales posita[2]) ad posteriorem syllabam pertinet. Ut *he-la*, *sko-la*, *ta-la*, *me-na*, *ö-ka*, *gö-ra*, *ä-ta* etc.

III. Derivativa sequuntur fere primitivorum scripturam, ut a *sökia*, *sökt*, non *sögt*; a *wräka*, *wräkt*, non *wrägt*; a *jaga*, *jagt* etc. A *flyga* tamen usurpatur *flycht*, cum tamen rectius scribi videatur *flygt* ad differentiam a *flycht*, fuga.

IV. Consonantes, quæ initio vocis conjungi possunt, in medio ne separentur, ut in *fre-sta*, *bra-ska*, *kra-spa*, *spra-sla*, Idem hoc etiam in aliis observatur, ut in *fru-chta*, *tu-chta*, *me-chtig* etc., cum tamen nulla vox a *cht* incipiatur. Videtur tamen rectius forte ita scribi *frucht-a*, *tucht-a*, *acht-a* etc., cum *frucht*, *tucht*, *acht*, per se integræ syllabæ atque voces sint.

V. Præpositiones totæ separandæ erunt a dictione, cum qua componuntur: ut *för-små*, *under-kufwa*, *för-achta*, *öfwer-ijla*.

---

[1]) Idem quoque in cæteris vocalibus observandum videtur, ut, ubicunque sit sonus in *å*, ibi etiam scribatur *å* non *o*; ubi est sonus in *ä*, ibi scribatur *ä* non *e*.

[2]) Quod idem tenendum, si præcedat diphthongus et post eam sequatur *j* consonans in media voce de quo supra.

II. **De Prosodia.**

Prosodia docet discrimen syllabarum ratione quantitatis, quænam videlicet earum longæ, quænam breves vel ancipites sint, ut qua mora in pronunciando efferri debeant, constare possit.

Not. Quoniam autem nos hic prosodiam non accurate, ut poësis requirit (id enim majoris operæ ac laboris foret), sed quatenus illa pronunciationi tantum inservit, breviter attingere satagimus, atque ad hoc potissimun conducat diligens observatio accentus, seu toni, qui syllabæ sonum attollit: de eo hic regulas quasdam generales proponemus cum exceptionibus nonnullis, quas hactenus observare potuimus, ut peregrinis saltem aliquale subsidium ad linguæ Suecanæ pronunciationem percipiendam suppeditemus. Cum præterea ad Sueticæ linguæ pronunciationem et scripturam rectam nonnihil conferat, apostrophi, syncopes et apocopes et diastoles notitia de illis quoque postea obiter aliquid agemus.

De Accentu.

Accentus, qui hic quidem in considerationem venire poterit, unicus tantum esse videtur,[1]) nempe, qui apud Græcos acutus vocatur. Neque tamen certo aliquo signo exprimitur, ut apud Græcos, sed ex ipsa pronunciatione dignoscitur, quæ syllaba attollenda sit, vel non.[2])

Accentus vero nullus fere usus est in monosyllabis, verum in vocibus plures syllabas habentibus. Illæ autem vel bisyllabæ sunt, vel trisyllabæ, aut polysyllabæ; quomodo appellamus omnes voces, plus quam tres syllabas continent.

Voces proinde, quæcunque accentum habent, aut eum habent in ultima, aut in penultima, aut in propenultima, aut in antepropenultima, hoc est quarta syllaba. Omnes vero syllabæ sequentes syllabam accentum habentem corripiuntur, non attendendo quod in illis quandoque positio occurrat.

---

[1]) Confer huc Melanchtonis Prosodiam.

[2]) Fortassis in vocalibus longis etiam circumflexus est admittendus, de quo cogitandum amplius. an omnino sit necessarius, maxime cum nulli distincti accentuum characteres in lingua Suecana extent. Etenim vocalem longam longiori mora efferri debere, etiam absque tali charactere satis scire possum. Posset quis accentum in ultima syllaba vocare gravem, quod sit in omnibus monosyllabis, longam vocalem vel geminatam non habentibus, et polysyllaba quædam ex illis composita. Vid. inf. Reg. II p. 12.

Quoniam autem in lingua Suetica accentus plerumque locum habet, aut in penultima, aut in propenultima; ideo de accentu in propenultima et penultima regulas generales ponemus: de accentu verum in cæteris syllabis in exceptionibus ad istas regulas trademus.

Reg. I. Polysyllaba pleraque omnia (ita autem vocamus eas voces, quæ plus quam duas syllabas habent) cum nomina, sive adjectiva, sive substantiva, sive propria, sive apellativa, simplicia vel composita cujuscunque terminationis, tam in obliquis, quam rectis casibus; tum verba, simplicia vel composita, cujuscunque modi aut temporis: item adverbia accentum habent in propenultima. Exempla obvia sunt.

Sub hac regula generali triplex exceptio habet locum: nempe prima eorum, quæ accentum habent in antepropenultima, seu quarta syllaba; secunda eorum, quæ accentum habent in penultima; tertia eorum, quæ accentum habent in ultima.

Excipe 1. Polysyllaba etiam pluscula accentum habent in antepropenultima, seu quarta syllaba: ut in *mödhosamme*, *hasteliga*, *jämmerliga*, *ewinnerliga*, *återlösa*, *öfwergifwa* etc. quorum catalogum subjungemus ad calcem horum præceptorum grammaticorum.

Exipe 2. Polysyllaba quædam habent quoque accentum in penultima. Ut (1) Adiectiva quædam in *ig* vel *og* desinentia, penultimam positione longam (quod ipsum in lingua Suetica efficere etiam videtur muta cum liquida, aut duæ liquidæ) habentia: e. c. *gudhfruhtig*, *ogudachtig*, *rättfärdig*, *förståndig*, *mootsträfwig*, *osynlig*, *begärlig*, *pussirlig*, *oskählig*, *otohlig*, *osedhig*, *osöhlig* etc. quorum etiam catalogum suo loco infra dabimus.

Not. Hæc sunt exempla compositorum. Excipe non tamen omnia, ut *pusserlig*, *hastelig*, *regerlig*, *förstelig*, *formelig*, *underlig*, *gunstelig*, *innerlig*, *jämmerlig* etc. Hæc pertinent ad reg. generatam.

(2) Verba composita ex monosyllaba præposita et verbis bisyllabis, accentum in priore syllaba habentibus, sive ea positione, sive ob longam vocalem longa sit, accentum habent in penultima,[1]) ut *begabba*, *förachta*, *förskaffa*, *betacka*, *bedraga*, *förmäla*, *förleedha*, *uthrota*, *förtära*, *invija*, *förföra* etc. quorum catalogus alibi proponetur. (3) Nomina substantiva in *ing* desinentia ut *församling*, *insamling*, *miölkwälling*, *försäkring*, *förhoppning*, *begrafning*, *förtröstning* etc.

(4) Nomina substantiva muliebrem sexum aut officium mulibre denotantia in *inna* desinentia: ut *käijsarinna*, *hertiginna*, *förstinna*,

[1]) Item ex illis derivatæ voces, de quibus ab altera pagina.

greffinna, *öfwerstinna*, *dochtorinna*, *trälinna*, *åsninna*, *leijoninna*, *warginna* etc. (5) Item muliebrum officiorum nomina ex peregrinis finita in *issa* ut *prophetissa;* Sic autem *princessa*. (6) Nomina mulierum ex officio virorum in *al*, *ant*, *en*, *ent*, *et*, *or*, *ör* desinente, deducta atque in *ska* finita: ut *corporalska*, *leutenantska*, *capitenska*, *præsidentska*, *cornetska*, *majorska*. Sic etiam *frantzyska*, *holländska*, et si quæ similia.

NB. Exoticis hic, quantum fieri potest, abstinendum.

(7) Nomina desinentia in *ente:* ut *Regemente*, *Testamente*. (8) Adiectiva artem vel virtutem aut vitium significantia et in *isk* finita: ut *mathematisk*, *poëtisk*, *politisk*, *heroisk*, *affgudhisk*, *uprorisk* etc. (9) Præpositiones quædam trisyllabæ, ut *uthöfwer*, *igenom*, *föruthan* etc.

(10) Nomina propria peregrina accertum in penultima habentia ita quoque retinent in nostra lingua, ut *Johannes*, *Andreas*, *Jeremias* etc.

Hæ sunt exceptiones, quæ nunc occurrunt, quamvis plures esse poterunt.

Excipe 3. Polysyllaba quædam, quæ accentum habent in ultima. Ut (1) Peregrina quædam in *al*, *an*, *ant*, *en*, *ent*, *et*, *in*, *on*, *ör*, *ut*, *yt:* *corporal*, *capellan*, *wenetian*, *tapperian*, *indiansk*, *leutenant*, *capiten*, *firmament*, *præsident*, *testament*, *cabinet*, *magasin*, *condition*, *conductör*, *ingeniör*, *mammeluk*, *bankerut*, *resolut*, *proselyt* etc. (2) Ut vitiorum quorundam nomina in *ij* finita: *afgudherij*, *horerij*, *skälmerij*, *myterij*, *gäckerij* etc. (3) Nomina in *ist* desinentia, ut *calwinist*, *syncretist*, *discantist*, *fiolist* etc.

Reg. II. Bisyllaba [1]) ferme omnia, cum nomina substantiva vel adjectiva, propria vel appellativa, primitiva vel derivata, cujuscunque terminationis: tum verba (quorum in lingua nostra magnus est numerus) accentum habent in penultima (prima syllaba).

Sub hac regula generali unica tantum exceptio locum habere potest, nempe eorum, quæ accentum habent in ultima. Ut (1) nomina quædam ex peregrinis formata in *al*, *ant*, *art*, *ast*, *ent*, *et*, *im*, *in*, *it*, *ijs*, *ist*, *ol*, *on*, *or*, *os*, *ot*, *uk* vel *uq*, *un*, *ur*, *us*, *ut*, *eij*, *ör*; e. g. *kanal*, *galant*, *chergeant*, *galliart*, *bastart*, *phantast*, *intent*, *klaret*, *prophet*, *poët*, *cornet*, *æstiim*, *pelegrim*, *hermelin*, *profit*, *habit*, *aniis*, *Pariis*. *basist*, *papist*, *major*, *Frantzos*, *profoss*, *kalot*, *peruk*, *kapun*, *tortur*, *natur*, *figur*, *karpus*, *cornut*, *pankrut*, *pasteij* *monsiör*, *canijn* etc.

---

[1]) Simplicia omnia habent ita accentum.

(2) Verba monosyllaba cum aliis monosyllabis [1]) composita: ut *beslåå*, *beståå, förmå*, *betee, försee*; item ab illis derivata, *beståådd*, *förmådd*, *beteedd*, *förseedd* etc.[2]) (3) Quædam etiam derivata ex aliis verbis bisyllabis, compositis ex prædictis particulis; ut *förbytt, förhafd*, *förnött*, *beträngd*, *betänckt*, *beskänckt*, *beskylld*, *förhögd* etc. (4) Ex peregrinis quædam, ut *confect*, *despect*, *defect* etc. (5) Præpositionis etiam nonnullæ bisyllabæ, ut *förbij*, *föruth*, *omkring*, *uthaff*, *emoth* etc. (6) Nomina quædam substantiva derivata a verbis: ut *beskydd*, *försyyn*, *försorg*, *förfall*, (quod differt a *förfall*, ubi accentus est in penultima) *beskedh*, *förstånd*, *föracht* etc.

NB. Multas præterea specialiores observationes habeo, de accentu in nominibus monosyllabis, bisyllabis et polysyllabis, quæ ob casuum variationem in indefinita seu absoluta, et præcipue definita seu respectiva forma, augentur numero syllabarum; nec non verbis, quæ in variis modis temporibusque syllabarum augmentum recipiunt, sed illas ad generales regulas redigere, et exceptiones necessarias subjungere, hujus temporis ratio haud admittit.

De Apostropho.

Apostrophus est nota abjectæ vocalis in fine vocis præcedentis, cum sequens vox etiam a vocali incipiat: et eodem notatur signo, quo in lingua Græca. Contingit autem sæpissime in vocali *e*, et *a*, rarius in aliis. Ut *jagh månd' eij göra så*, pro *jagh månde:* och *skijn' i härligh skrudh*, pro *skijna: fisk' uthi hafwet*, pro *fiskia*.

De Syncopa.

Frequens ea satis est in lingua Suetica maxime in quotidiano sermone, qua duæ syllabæ in unam contrahuntur. Sic *haer* vel *haar* pro *hafver*, *blijr* pro *blifver*, *beer* pro *bedher*, *geer* pro *gifver* etc.

Sic Gen. 1 : 2 *sweffde* pro *swefwade*. *Haffde* anteq. in LL. hodie *hade*. Pro *sadhel*, *saal*.

De Apocope.

Aufert illa syllabam in fine vocis, valde frequens ea est in quotidiano sermone, præsertim in quibusdam dialectis. Sic dicimus

---

[1]) Præcipue *be*, et *för*. [2]) Huc poni potest 6 exceptio.

jagh hör, gör, för pro *hörer, görer, förer; saa, laa,* pro *sade, ladhe; taa,* pro *tagha; hitta, älska, börja,* pro *hittadhe, älskadhe böriadhe; pläga, skämpta, achta,* pro *plägadhe, skämptahde, achtadhe.* Ita vulgus per Upland et Roslag: *gåssån, flickån* etc. pro *gåssarna, flickorna. Man* pro *mannen, Solen skijn'* pro *skijner. Den menniskia ifrån gud fierran* pro *menniskian. Det folk* pro *folket.* Esa. 9: 2. *Den menniskian är from och wijs.*

De Diastole.

Hæc voces quasdam connexas, non tamen proprie compositas esse, verum distinctas ac separatas existere indicat. In lingua Suetica duabus lineis transversis, sed paulum inclinatis (⸗) vel una recta (-) notatur: ut in *flyt⸗vänlige, tienst-vänlige.* Sic in pluribus epithetis connectendis frequenter, Stiernhielm in Hercule, *Gull⸗gåhl⸗blänkande hår; ring-wijs-krusade låckar; frisk-dagg-drypande drufvor. Christ⸗öfwlige* pro *Christelige och öflige. Tiänst⸗flitige* pro *tiänstlige och flitige,* sic etiam *christ⸗ och redlige, Dygd⸗ och kärlige.*

De Tmesi.

Hæc quoque in lingua Suetica non infrequens est, ut in pronomine relativo *dhen som,* qui. Sic, *säll är dhen man, som ickie går. Dhen menniskian ifrån gudh fiärran är,* etc. *som tröst när några menniskio söker.* Sic in *dhen dher: dhen elaka karlen dher.*

Not. Nisi forte dicamus esse hic in priori loco articulum *dhen,* in posteriori vero loco ellipsin vocis *dhen* quod est pars ipsius pronominis relativi, ne ingrata fieret repetitio: quod magis placet.

NB. Cæteras figuras prosodaicas, in poësi Suecana, et quotidiano quoque sermone secundum varios dialectus forte occurrentes, ut rariores consulto nunc omitto.

III. De Etymologia.

Docet ea originem, naturam et differentiam dictionum Sueticarum: etenim ex vocibus, seu dictionibus, recte, secundum cujusque indolem, inter se copulatis, integra componitur oratio Suetica.

Species vocum, ex quibus componitur oratio, seu partes orationis in hac lingua sunt novem. Suntque, vel Flexibiles, quæ (ut ex aliis grammaticis constat) varie inflectuntur, per declinationes præcipue, vel conjugationes (ut vocant); Inflexibiles, quæ

neutro modo flectuntur. Flexibiles in lingua Suetica sunt quinque: articulus, nomen, pronomen, verbum, participium.

Flectuntur autem

per declinationes: articulus, nomen, pronomen, participium;

per conjugationes; verbum et ex parte etiam participium.

Inflexibiles sunt quatuor:

adverbium, præpositio, conjunctio, interjectio.

Omni autem dictioni in genere accidunt duo:

I. Species, secundum quam vox quæcunque est, vel primitiva, hoc est ipsa radix, seu a alia voce non derivata, vel derivativa hoc est ab alia voce palam derivata. Quorum utrorumque magnus est numerus in lingua Suetica, et exempla infra suo loco sub singulis orationis partibus pluscula exhibentur.

II. Figura, secundum quam vox quævis est, vel simplex, seu ab aliis vocibus non composita, vel composita ab aliis; sub compositis autem etiam decompositæ, ut grammatici vocant, comprehenduntur.

NB. Quamvis de his vocum accedentibus ita hoc loco generaliter tractasse sufficere posset, tamen qua forte confusio oriatur in exemplis proponendis, ob magnam varietatem vocum hac in re, commodius visum sub singulis orationis partibus de illis distinctis tradere.

Partibus verum orationis flexibilibus in genere accidunt quatuor: analogia, anomalia, numerus, et persona.

Analogia est, cum regula communis habet locum.

Anomalia est, cum flexio vocis a regula communi in totum, vel aliquo saltem discedit. Quod passim contingit et infra suis locis indigitatur.

Numeri sunt duo.

Singularis, qui de uno dicitur, ut *menniskia; jag älskar; then som gör;*

Pluralis, qui de pluribus dicitur, ut *menniskior; wij älskom; the som göra;*

Not. Quædam in singulari numero multitudinem significant, ut *folk, häär, skara, hoop* etc. Item *Ett dussin, däcker, tiogh, skock* etc. Item *en gång hästskoor, söm* etc. Sic etiam *en stodgång.* Ita etiam genus vel speciem denotantia: ut *menniskian, fisken, fogeln, boskapen* etc. Item *sädh, sand* etc. nomina aggregatum quid denotantia. Sub plurali vero flexione rem unam significantia, vix credam ulla reperiri, nisi qui reges usurpant: *wi* pro *jag.*

Personæ sunt tres.

Prima, quæ loquitur, ut *Jag Herren tin gudh gör thet.*

Secunda, ad quam quis loquitur, ut *Tu Israel förer tig sjelft i olycko.*

Tertia, de qua loquitur, ut *Israel hafwer förderfwat sin wägh.*

Not. *Jag* et *Wij* semper sunt primæ personæ; *Tu* et *I*, secundæ, ut et omnes vocativi. Cætera omnia nomina, pronomina, participia, et verba quoque, sunt tertiæ personæ, nisi vel expresse addantur, vel subintelligantur, *Jagh*, aut *Wij*; *Tu*, vel *I*.

NB. Quot et quænam singulis partibus orationis flexibilibus specialiter accedant, post sub singulis orationis partibus suo loco indicabitur.

1. De Articulo.

Articulus est vox nomini tantum inserviens, ut rite ac distincte magis sensum nostrum exprimat. Applicatur a proprie tantum substantivis: adjectivis vero quatenus substantivum aliquod vel expresse positum respicitur, vel subintelligitur seu implicite continetur ut in terminis concretis. Expresse ut *en ogudachtig menniskia, dhen gudfruchtige mannen.* Implicite ut *dhen rättferdige måste mycket lijdha; dhen ogudachtige trugar dhen rättfärdige* etc. Articulo accidunt septem:

Persona, est autem tertiæ tantum personæ.

Numerus, singularis et pluralis.

Species, secundum quam est primitivus tantum.

Figura, quâ ille est tantum simplex, non compositus.

Genus, quod habet triplex, masculinum, femininum et neutrum.

Casus, quos habet sex, ut nomina.

Declinatio, quæ pro diversitate articuli est diversa, qualis hic mox proponitur.

Estque in lingua Suetica duplex:

Alius Indefinitivus, seu absolutus, alius definitivus seu respectivus. Ille nominibus in forma absoluta, hic in forma respectiva inser[vit][1]). Absolutus est, qui nomen quodcunque, sive genus, sive speciem notans, ita exprimit, ut simul singularitatem sub illo genere, vel specie, innuat. Hinc sua natura tantum singulari est numeri, et plurali caret.

Estque duplex: unus, qui masculino et feminino generi convenit, ut *en:* alter qui neutro, ut *ett.* Sic dicimus in masculino

---

[1]) Endast *inser-* kan tydligt läsas i handskriften. *Utg.*

en man, en konung; in feminino *en menniskia, en quinna;* in neutro *ett ting, ett diuur* etc.

NB. Consideretur amplius, an sit peculiaris articulus?

Not. I. Quamvis, uti dictum, singularitem involvat hic articulus, eoque cum nomine numerali *en, ett* conveniat adeo, ut ex eo originem trahere videatur; tamen ab eo est diversus. Nam primo absque etiam omni numerationis respectu nominibus applicatur: deinde ex genio et usu linguæ nostræ peculiarem quandam emphasin involvit; ut cum dicimus: *en man, han är en man, en karl, en skalck* etc., *en underlig gudh; en trogen wän, en blind man är en älendigh man* etc.

Not. II. Probe distinguendus est hic articulus a pronomine *en*, quod notat *quidam*. Ut in his locutionibus *en laghklook frästadhe honom; en wattusichtig; en man giorde en stoor måltijdh; dhet war en rijker man* etc.

Declinatur autem sic per tria genera.

	Masculin.	Feminin.	Neutrum.
Nom.	*en, enn*	*en, een*	*ett* (vel *itt*)
Genit.	*ens*	*ene, enes (eens)*	*ett,* vel *etts* (Buræus ponit. *ens*).
Dativ.	*enom* (vel *en*)	*ene, enne*	*eno* (Buræus), vulgo *ett*
Accus.	*en* (sim. nom.)	*ena,* vel *een*	*ett*
Vocat.	caret, pro eo adverb. *ô.*	caret pro eo adverb. *ô*	caret. adverb. *ô.*
Ablat.	*medh, aff, enom (en)*	*medh, aff, ene,* vel *enne*	medh, aff, *eno* vel *ett*

Cum nomine.

	Masculin.	Feminin.	Neutrum.
Nom.	*en man*	*een quinna*	*ett ting* (vel *itt*)
Genit.	*en mans*	*ene,* vel *eens quinnos*	*ett tings.*
Dat.	*enom man (-ne)*	*ene quinno*	*ett ting* vulgo; (Buræus *eno tinge*)
Accus.	*en man*	*ena quinno*	*ett ting*
Vocat.	*ô man*	*ô quinna*	*ô ting*
Ablat.	*medh, aff enom man*	*medh, aff ene quinno*	*medh, aff, ett ting, eno tinge.*

NB. Hic articulus est absolutus ideoque flexionem aliquam in forma respectiva non admittit. Cavendum igitur, ne nominis numeralis flexio in forma respectiva cum hoc articulo confundatur.

Respectivus articulus est, qui nomini cuicunque adjectus, respectum aliquem insinuat ad aliud quid; puta affectionem aliquam ejus rei, quæ nomine isto significatur, aut saltem aliquid, quod de eo vel affirmative, vel negative enunciari potest et cum nominibus in forma respectiva arcte cohæret, ut nullum omnino nomen in ista forma ullo casu construitur, nisi hic articulus, vel expresse apponatur, vel per ellipsin subintelligatur atque sic respectum illum, quem ista forma sua natura involvit, hic articulus clarius ac fortius designat.

Estque et ille duplex:

Unus, qui masculino et feminino generi convenit et sic communis generis est, ut *dhen* seu *then* sive *den* vel *dän* (ita enim varie scribitur); sic dicimus: *dhen mannen, dhen hästen, dhen menniskian, dhen quinnan*, et cum adjectivo addito: *dhen allrahögste Gudhen, dhen wijse mannen, dhen syndige menniskian, dhen onda quinnan* etc.

Alter, qui neutro, ut *dhet* seu *thet* sive *det* vel *dät [däd]*. Sic dicimus, *dhet tinget, dhet diuuret, dhet hoppet* etc. Et cum adjectivo: *dhet dyrbara tinget; dhet wilda diuuret; dhet stadhiga hoppet* etc.

Not. I. Hic articulus quamvis cum pronomine demonstrativo *thenna, dhenna, dhen dher, dhen här* magnam convenientiam habeat, eo, quod quasi quædam demonstrandi vis ei inesse videatur, accuratius tamen ejus naturam perpendenti satis patet, eum a pronomine demonstrativo longe diversum esse. Illud enim demonstrat ac indigitat certam rem, et plerumque certum individuum in singulari numero vel certa et determinata individua, in plurali numero: quod non facit hic articulus, quippe qui generi vel speciei applicatur, (Etiam sic demonstrando distinguit genus a genere, speciem a specie) sed tantum respectum, ut supra diximus, designare satagit. Sic *den förste, den andre* etc. non demonstrat certum individuum ut *den där:* quia possunt varia individua diversæ speciei etiam intellegi et applicari, ut *karlen, hästen, hunden, bonden, dagen.*

Quod amplius adhuc patet, collatione facta cum lingua Latina. Si enim hic articulus nihil aliud esset, quam pronomen demonstrativum, sequeretur, quod, ubicunque hic articulus occurrit in lingua Suecana, in versione Latina exprimeretur per pronomen *ille*, vel *iste*. Ut e. g. Esa. 44. *Jagh är dhen förste, iag är dhen siste* verteretur per *ille*, vel *iste* primus, *iste* novissimus. Item, quod Suetice dicimus *K. Gustaff dhen förste, dhen andre; K. Carl dhen*

Elloffte, Latine efferetur sic: Gustavus *ille*, vel *iste* primus, *iste* secundus; Carolus *iste* undecimus. Ast quoniam hoc non fit, satis patet aliud esse articulum hunc in lingua Suetica, aliud pronomen demonstrativum.

In nominibus substantivis articulus respectivus est affixus ipsis nominibus in fine: quoties igitur præponitur *dän* vel *dät* est pronomen demonstrativum. In adjectivis vero, ubi articulus respectivus affixus non apparet, hujus articuli major est usus atque evidentior, ut *dän gudfruchtige*, *dän ogudachtige*, *dän rättfärdige* sæpissime in S. Bibliis non est pronomen demonstrativum, quia certum aliquod individuum non designat ac demonstrat, sed est articulus, qui etiam ex appositis hic in textu exemplis colligitur, nisi dicemus ibi ellipsin esse substantivi.

Not. II. Quoniam sæpe in lingua Suecana pronomen demonstrativum *dhenne* seu *dhenna*, per apocopen postremæ syllabæ, item *dhen här*, *dhen dher* non raro etiam per ellipsin posterioris vocis scribatur, facilis est confusio inter pronomina istæc demonstrativa atque hunc articulum respectivum: ut e. c. in his locutionibus *dhen äret*, *tager honom och förer honom varliga* pro *dhenna*, vel *dhenna här äret*, vel *dhensamma*, *dhen elaka menniskian*, *dhen arge skalcken*, *dhen stycke skiälmen* etc. Item in his: *dhen quinnan är ond*, *dhen steken är godh*, *dhen boken är sköön* etc., pro *dhen dher*. Sic fere etiam est in hac locutione *i dhen tijdhen*, pro *i dhen samma*, aut *i dhen dher tijdhen*. Quare probe attendendum est, in quibus nam constructionibus nudus solum articulus occurrat, in quibus vero pronomen demonstrativum prædicto modo falsam articuli speciem referat.

Not. III. Hic articulus non, ut prior, tantum singularis est numeri, sed in plurali etiam declinatur.

Declinatur autem sic per tria genera seorsim.

Sing.

	Masculin.	Feminin.	Neutrum.
Nom.	*dhen*, seu *dän*, vel *dänn*	*dhen*, *dän*, vel *dänn*	*dhet*, s. *dädh*
Genit.	*dhens*, s. *däns*	*dhens*, *däns*	*dhess*, s. *däss*
Dativ.	*dhem*[1]), s. *däm*, vulgo *dhen*	*dhe*, *de*, *the*[2]) *(dhen)*	*dhy*, s. *dy*, *thy*
Accusat.	*dhen* s. *dänn*	*dhen*, *dänn*	*dhet* s. *dädh*

[1]) Ps. 29: 3 *Them andra*. [2]) Ibid *the andro*.

Masculin.	Feminin.	Neutrum.
Voc. caret	caret	caret
Ablat. *aff*, *medh dhem* s. *däm*, *dhen*	*aff dhe*, *de*, *the (dhen)*	*aff dhy* seu *thy*.
Plur.		
Nom. *dhe*, s. *the*	*dhe* s. *the*	*dhe* s. *the*
Genit. *dhe* s. *the*	*dhe* s. *the*	*dhe* s. *the*
Dativ. *dhem* s. *däm (them)*	*dhem* s. *däm (them)*	*dhem* s. *däm (them)*
Accus. *dhe* s. *the*	*dhe* s. *the*	*dhe* s. *the*
Voc. caret	caret	caret
Ablat. *aff dhem*, *däm (them)*	*aff dhem* s. *däm (them)*	*aff dhem* s. *däm (them)*.

Cum nomine substantivo in forma respectiva sic:

Sing.

Masculin.	Feminin.	Neutrum.
Nom. *dhen mannen*	*dhen quinnan*	*dhet*, *thet diuuret*
Genit. *dhens mannens*	*dhens quinnones*, *ans*	*dhess diuures*
Dativ. *dhem mannenom*	*dhe*, *the quinnone*	*dhe*, *the diureno*
Accus. *dhen mannen*	*dhen quinnan*	*dhet diuuret*
Voc. caret	caret	caret.
Ablat. *aff dhem mannenom*	*aff dhe*, *the quinnone*	*aff the diureno*
Plur.		
Nom. *dhe*, *the männerna*	*dhe quinnorna*	*dhe diuuren*
Genit. *dhe*, *the männernas*	*dhe quinnornas*	*dhe diuurens*
Dativ. *dhem mannomen*, *männerna*	*dhem quinnomen*, *-orna*	*dhem diuromen*
Accus. *dhe*, *the männerna*	*dhe quinnorna*	*dhe diuuren*
Vocat. caret.	caret.	caret.
Abl. *aff dhe[m]*[1] *mannomen*, *männerna*	*aff dhe[m]*[1] *quinnomen*, *-orna*	*aff dhem diuromen*

Not. Quamvis analogia flexionis articuli hujus in fine genitivi casus requirat omnino *s*, ut ex paradigmate jam constat, tamen

[1]) *[m]* satt af Utg.

usus frequentissimus maxime in quotidiano sermone, euphoniæ et facilioris pronunciationis causa *s* illud omittit. Sic dicimus fere *dhen mannens*, *quinnans*, pro *dhens mannens*, *quinnans; dhet diuurets* pro *dhess diuures*. Ubi vero nulla cacophonia occurrit vitanda, analogica articuli flexio retinetur: ut *thens högstes*, *thens ogudachtiges*.

NB. Hæc de articulis hac vice sufficiant. Cæteras enim quas habeo meditationes et observationes plusculas de articulis, de eorum indole usuque recto in lingua nostra, deque eorum collatione cum articulis quarundam aliarum linguarum, in hoc primo grammatices Suecanæ rudimento, ad vitandam prolixitatem omittere et in aliud tempus atque prolixiorem, si deus volet de arte grammatica tractationem differre visum est.

2. De Nomine.

Quænam voces sunt nominis partis? Quibus addi potest articulus, *en*, vel *ett; dhen*, vel *dhet:* ut *en man; en quinna; ett ting. Dhen mannen; dhen quinnan; dhet tinget.* Item cum adjectivo: *en godh man; en from quinna; ett nyttigt ting. dhen godhe mannen; dhen fromma quinnan; det nyttiga tinget.*

Estque duplex:

Substantivum, cui addi non potest *man*, *quinna*, *ting* ut *herre*, *konung*, *kanna*, *bord* etc.

Adjectivum, cui addi potest semperque in sermone additur, vel subintelligitur *man*, *quinna*, *ting*. Ut *en godh man*, *en godh quinna*, *ett godt ting:* vel aliud aliquod substantivum masculini, feminini aut neutrius generis.

Not. Ita vulgo exponunt grammatici. Fortassis tamen rectius dixeris: adjectivum addi, seu adjici substantivo, quam hoc illi. Unde etiam adjectivum appellationem suam accepit.

Sic igitur substantivum quoque aliter definiendum.

Nomini accidunt octo:

Species, figura, numerus, persona, comparatio, genus, casus, declinatio. Quorum quædam nomini cum cæteris omnibus partibus orationis communia, ut species et figura: quædam cum articulo tantum pronomine, verbo et participio communia, ut numerus, persona; quædam cum articulo, pronomine et participio, ut genus, casus, declinatio; quoddam etiam nomini cum adverbio commune, ut comparatio.

De Nomine Substantivo.

Nomen substantivum est duplex:

Proprium, quod uni rei, seu individuo, aut aliquibus tantum, competit: ut hominibus, *Pedher*, *Hans*, *Maria*, *Anna*. Canibus, *London*[1]), *Skytt*, *Fläck* etc. Urbibus, *Stockholm*, *Upsala*, *Norrköping* etc. Parochiis, *Waxala*, *Danmark*, *Åkerby* etc. Pagis, etc. etc.

Appellativum, quod multis, ob communem naturam, commune est. Ut *menniskia*, *man*, *quinna*, *häst*, *hund*, *stadh*, *sokn* etc.

Nomini substantivo accidunt septem:

Persona, numerus, species, figura, genus, casus, declinatio.

1. De Persona, satis supra ad pag. 16.
2. De Numero ad pag. 15 quoque satis.
3. De Specie Nominis Substantivi.

Secundum quam omne substantivum est vel primitivum vel derivativum.

Primitivum, ut, *man*, *quinna*, *häst*, *hund*, *höök*, *hand*, *foot* etc. *Olooff*, *Niels*, *Anna*, *Carin*, etc.; *Fleck*, *Skytt*, *Storm*; *Bruun*, *Blacken*, *Rappen*; *Köping*, *Sala*, *Fahlun*, *Skänninge*, *Trosa*[2]);

Derivativum, aliunde derivatum.

Estque vel appellativum vel proprium, utrumque est vel simplex vel compositum, ut hic infra patet.

Not. Proprium hic paulo laxius capio, quatenus non solum nomina propria stricte ita dicta, verum et patronymica, et gentilia includit. Sic substantiva derivativa propria sunt.

1. A nominibus propriis, stricte ita dictis, per deminutionem derivata: ut *Pälle* a *Pär*, *Olle* ab *Oloff*, *Hampus* ab *Hans*, *Nille* vel *Nickus* a *Niels*, *Kalla* a *Karin*, *Ella* ab *Elin*, *Malla* a *Malin* etc.

Item diminutiva talia in *kin* desinentia, quæ recentiores esse videntur ad imitationem linguæ germanicæ: ut *Hanskin* ab *Hans*, *Janikin* a *Jahan* vel *Jan*, *Annikin* vel *Annika* ab *Anna*, *Liskin* a *Lijsa*, *Gretikin* a *Greta* etc.

2. Patronymica, quæ ex propriis nominibus parentum descendunt. Talia in lingua nostra occurrunt per nomen *son* in fine adjectum formata: ut *Torstensson*, *Andersson*, *Robertsson*, *Påwelsson*, *Pettersson*, *Thomsson* etc.

---

[1]) Ordets begynnelsebokstaf otydlig, men kan ej gerna vara annat än *L*; möjligen har ordet genom felskrifning kommit under denna kategori, ehuru det hör under nästa. *Utg.*

[2]) Sic etiam provinciarum, locuum, insularum, montium, stellarum, fluviorum, territoriorum [nomina].

3. Gentilia, quæ patriam aut gentem significant, notantque concretum, masculum scil. vel feminam certæ gentis seu nationis, ut *en swensk* a *Swerie*, *en dansk* a *Danmark*, *en tysk* a *Tyskland*, *en finne* a *Finland* etc. Et sic in feminino *en finska*, *en tyska* etc. Sic etiam *Liffländare*, *Holländare*, *Engländare*, vel *Engelsman*, *Pålack*, *Frantzos*, *Italian*, *Spanior*, *Turk*, *Ungrer* etc. Et de feminino sexu: *en Finska*, *Liffländska*, *Holländska* etc. In quibusdam vero usitatius addito substantivo appellativo; ut *en Frantzösk*, *Italiansk*, *Spansk*, *Pålsk*, *Ungersk*, *Turkesk*, *quinna*, *hustru*, *fruu*, *jungfruu*. Item in *ing* ut *Skåning*, *Helsing*, *Gottlänning*, *Uplänning*, *Ölänning*, *Wermlänning* etc.

4. Possunt fortassis huc etiam referri nomina propria per compositionem aliunde formata, ut regionum ac populorum nomina a voce *land* composita; ut *Tyskland*, *Engeland*, *Ryssland* etc. et provinciarum, ut *Upland*, *Östergöthland*, *Småland*, *Gottland* etc.

Item regnorum nomina a voce *rijke* composita ut *Swerike*, *Frankrijke*, *Österrijke* etc.

Provinciarum nomina hic in Suecia a voce *botn* composita, ut *Norrbotn*, *Westerbotn*, *Österbotn*. Urbium nomina ex variis nominibus composita, ut *Stockholm*, *Götheborg*, *Norköping*, *Askersund*, *Sigtuna*, *Köpenhampn* etc.

Lacuum nomina adjecto *siöö* formata, ut *Stoorsiöön*, *Långsiöön*, *Biörsiöön*, *Östunasiöön* etc.

Insularum nomina a voce *öö* formata, ut *Arnöön*, *Loofööen*, *Ekröön*, *Munsöön* etc.

Montium nomina a voce *berg* formata, ut *Salberget*, *Kopparberget*, *Brunkeberg*, *Åmberg* etc.

Fluviorum vel Amnium nomina a voce *elff*, *ström*, *åå*, vel alia voce formata: ut *Daalelff*, *Norrström*, *Salaåå*, *Fahlåå*, *[Trollhätta]* etc.

Stellarum nomina ut *Karlwagn*, *Friggerock* etc.

Nomina appellativa derivata.

Sunt vel Nominalia ab aliis nominibus, vel Verbalia, a verbis derivata.

Not I. Verbalia derivata (ut de illis primo agamus) omnia sunt substantiva, quemadmodum vice versa, Participialia omnia adjectiva.

Not. II. Verbalium derivatorum, quorum magnus in lingua nostra est numerus, et per omnes ferme alphabeti literas ingens varietas pauca tantum hic subjungo: nam omnia exacte tradere,

partim prolixum nimis foret, partim ob defectum lexici, aut saltem completi indicis vocum omnium Sueticarum, impossibile. Sic in *a* *beta* a *bijta*, *lega* a *leija*. In *b*, *c* vix aliqua occurrunt; In *d*, ut *högd* ab *höija*, *mäld* a *maala;* in *e*, *böte* a *böta*, *löije* a *lee;* in *f* ut *quaaf* a *quäfwia*, *skoff* a *skoffa* vel *skuffa;* in *g*, ut *slaag* a *slåå*, *drög* a *draga*. In *h* nullum nisi in *dh* vel *gh*. In *i*, ut *slöserij* a *slösa*, *hycklerij* ab *hyckla;* in *k*, ut *taak* a *täckia*, *tack* a *tacka*, *strek* a *stryka;* in *l*, ut *taal* a *taala*, *måål* a *mäla*, *böijel* a *böija;* in *m*, ut *damm* a *dämma*, *sööm* a *syy*, *spådom* a *spåå;* in *n* ut *klagan* a *klaga*, *lofwen* a *lofwa*, *sägn* a *säija;* in *o* nescio an aliqua sint. In *q* nullum. In *r*, ut *spor* a *spöria*, *squaller* a *squallra;* in *s*, ut *baas* a *baasa*, *roos* a *roosa;* in *t*, ut *boot* a *böta*, *bögt* a *böija*, *flygt a flyga;* in *u*, ut *sagu* a *säija*, *twagu* a *twåå*. In *x*, nullum. In *y*, ut *bry* a verbo *bry*. In *z* nullum.

Nominalia substantiva derivata; sunt vel ab aliis nominibus substantivis, vel ab adjectivis.

Not. Agimus hic præcipue de derivatis simplicibus, non vero per compositionem, cujus multiplex varietas est, et ad figuram nominis magis pertinet.

A Substantivis.

1. Denominativa, per denominationem facta, additis certis terminationibus, quæ variæ sunt, ut

In *skap*, ut *manskap* a *man*, *landskap* a *land*, *boskap* a *boo*, *bodhskap* a *bodh*, *wänskap* a *wän*, *fiendskap* a *fiende*, *glädhskap* a *glädhie*, *dåårskap* a *dåre*, *trollskap* a *troll* etc.

In *dom*, ut *mandom* a *man*, *barndom* a *barn*, *ålderdom* ab *ålder*, *jungfrudom* a *jungfru*, *möödom* a *möö*, *trääldom* a *trääl* etc.

In *hag*, ut *boohag* a *boo;* nisi forte hoc compositum est.

In *när*, ut *konstnär* a *konst*, *poortnär* a *poort*, *kämmenär* a *kammar*.

In *döme* (quamquam enim hoc videatur peculiare nomen esse, tamen quia nusquam separatim occurrit terminationibus tantum rationem hic habere videtur) ut *keijsardöme*, *påwedöme*, *konungsdöme*, *förstendöme*, *grefwedöme*, *målsmansdöme*, *huusfrudöme;* item *omdöme*, *innandöme*.

In *ad*, ut *fänad* a *fää*, *bonad* a *boo*, *kostnad* a *kost*, *klädhnad* a *klädhe*,

In *o*, ut *sällto* a *sallt*, *fåånsko* a *fååne* (nisi forte hæc ab adjectivis potius descendant; *sällto* ab adjectivo *sallt*, *fåånsko* ab adjectivo *fåånsk*, sicut *fåvitsko* a *fåvitsk*).

In *ing*, ut *kärling* mulier, uxor a *karl*.

2. Diminutiva, per diminutionem ejusque peculiarem terminationem formata, ut

In *kin*, *mannikin* a *man*, vel *manna;*

In *ling*, ut *tymling* a *tuma*, *killing* a *killa*, quasi *kidhling* a *kidh*, *käfling* pro *käppling* a *käpp*, *beenling* a *been* etc.

Ab Adjectivis.

1. Denominativa per certas terminationes adjectas formata. Quales terminationes sunt.

In *heet*, quæ nomina qualitatem, ejusque speciem aliquam semper significant, ut *hurudanheet* ab *hurudan*, *gudheligheet* a *gudhelig*, *ståteligheet* a *ståtelig*, *klookheet* a *klook*, *wijsheet* a *wijs*, *manligheet* a *manlig*, *wänligheet* a *wänlig*, *billigheet*, *stoorheet*, *trångheet*, *diuupheet*, *krankheet* etc.

In *leek*, quæ etiam qualitatem, vel quantitatem notant: ut *fattleek* a *fatt*, *starkleek* a *stark*, *wrångleek* a *wrång*, *kärleek* a *kär; förleek* a *föör*, *stoorleek* a *stoor*, *långleek* a *lång* etc.

In *dom*, quæ etiam qualitatem fere notant: ut *rijkedom* a *rijk*, *fattigdom* a *fattig*, *siuukdom* a *siuuk*, *krankdom* a *krank* etc.

In *ska*, ut *ondska* ab *ond*, *brådhska* a *brådh*, *leeska* a *leed*.

In *ma*, ut *söötma* a *sööt*, *feetma* a *feet*.

In *skap*, *echtenskap* ab *echta*, *galenskap* a *galen*, *drycken-* vel *druckenskap* a *druckin*.

In *na*, ut *lystna* a *lystin*, *stämpna*, morbus a *stämpd*.

In *ia*, ut *lättia* a *laat*, *flättia* a *flaat*, *enkia* ab *en*.

In *o*, ut *fåwitsko* a *fåwitsk*, *stämpno* a *stämpd* (vel potius ab ipso verbo *stämpna*) *sällto* a *sallt* etc.

In *ing*, ut *enkling* ab *enka* vel *enkel*, *främling* a *främmat* vel *främmande* etc. Diminutiv. *klookling* a *klook*.

4. De Figura Nom. Substantivi.

Secundum quam omne substantivum est simplex vel compositum. Simplex, in quo nulla deprehenditur compositio; estque vel proprium, ut *Pär*, *Oloff*, *Erik*, *Hans*, *Jöns* etc. vel appellativum. Qualia in lingua nostra sunt perplurima. Sic masculina per omnes

fere alphabeti literas desinentia: *spena*, *klabb*, *hund*, *bonde*, *kalf*, *daag*, *stock*, *saal*, *kamm*, *man*, *skoo*, *topp*, *narr*, *fors*, *katt*, *lax*, *skyy*, *swantz*, *såå*, *knää*, *snöö* etc. Femin.: *quinna*, *hand*, *sleef*, *wååg*, *waak*, *skåål*, *skamm*, *klagan*, *broo*, *greep*, *båår*, *roos*, *root*, *fruu*, *sax*, *tåå*, *möö* etc. Neutra: *hierta*, *damb*, *band*, *stycke*, *breef*, *ägg* *by*, *taak*, *siäl*, *måål*, *heem*, *skeen*, *boo*, *reep*, *kaar*, *aas*, *kort* *hux*, *blyy*, *kredentz*, *stråå*, *fää*, *höö*.

Compositum, quod ex duobus pluribusve nominibus, vel aliis etiam vocibus, est compositum. Estque et hoc vel proprium vel appellativum.

Proprium, ut regionum et populorum, regnorum, provinciarum, urbium, lacuum, insularum, montium, fluviorum et amnium, stellarumque nomina propria quam plurima, de quibus dictum supra pag. 23 quorum pleraque omnia ex duobus integris sunt composita.

Appellativum, quo pertinent nomina rerum quarumcunque. Componuntur autem vel ex integris, vel corruptis.

1. Ex duobus integris, ut *mankön*, *quinnekön*, *hoopetaals*, *meenföre*, *hatteband*, *skoreem*, *skepscapiten*, *hoffpredikant*, *kyrkioheerde*. *skiutsgåsse*, etc.; *förfarin*, *underkastat*, *eftersyn*, *omtänkt*, *öfwerseed*, *seenfådd*.

2. Vel ex tribus integris, ut *oförwetenheet*, *ogudachtigheet*, *oförlijkligheet*, *föruthseende* etc. *Kopparbeenwapn* 1 Sam. 17: 6.

3. Ex corrupto et integro, ut *strumpband* pro *strumpeband*, *undflycht* pro *undanflycht*.

Not. I. Sed raro occurrit talis compositio in lingua nostra, nisi in vulgari sermone, ex duobus corruptis vero vix unquam.

Not. II. Compositionem cum genitivo plurali, qui tunc desinit in *a*, ut *barnalära*, *landamäre*, *tandawärk*, *syndaflodh*, *konungarijke*. Aliter pag. 24 *konungsdöme*, *tungomåhl*, *quinnokärlek*, *legofolk*, *giftoman*, *målsman*, *axhämptning*.

5. De Genere Substantivorum.

Genera nominum substantivorum sunt quatuor: masculinum, femininum, neutrum et commune.

Masculinum, cujus nota in lingua Suetica est *han;* quando illud pronomen recte addi potest, ut *man*, *häst*, *hund*, *hanske* vel *hanska*, *kniff*, *lag*, *stork*, *hoop*, *bååt* etc.

Femininum, cujus nota est, quod commode ei addi potest pronomen *hon*, ut *quinna*, *menniskia*, *jord*, *sleef*, *lag*, *sill*, *geet*, *tåå*, *möö* etc.

Neutrum, cujus nota est, quod commode addi potest articulus neutrius generis *ett* vel *dhet:* ut *ett ting, dhet tinget; ett diuur, det diuuret; ett fåår, dhet fåret; ett stånd, dhet ståndet; ett land, dhet landet* etc.

Commune, cujus nota est, quod ei æque commode addi potest *han* et *hon:* ut *maka, gisslan* etc. *person.*

NB. Quamquam substantiva quædam utrumque sexum sub se contineant, ut *menniskia, diuur, fää, fåår, fisk,* et pleraque piscium, avium ferarumque nomina etc.; tamen non sunt communis generis, sed unius tantum, vel masculini vel feminini vel neutris: ut *menniskia* feminini tantum (sicut contra apud Græcos *ἄνϑρωπος* masculini tantum) *diuur, fåår* neutrius tantum, *fisk, lax, abbor, braxen* masculini tantum. Atque sic in cæteris.

Quomodo genera nom. substantivorum cognoscantur.

Cognoscuntur tribus præcipue modis 1. Significatione, 2. Terminatione, 3. Auctoritate, seu ipso usu.

Not. Hic præcipue solliciti sumus de cognoscendo genere nominum simplicium, sive primitiva sint, sive derivata. Eo namque cognito, etiam compositorum, quæ ex istis componuntur, genus facile cognoscitur. Composita enim sequuntur genus simplicium ex quibus componuntur, ut postea pluribus exponemus.

1. Ex Significatione.

Sic masculini generis sunt:

1. Omnia virorum nomina propria: ut *Pär,* seu *Pedher, Johan, Erik, Oloff, Niels, Anders* etc.

2. Populorum nomina et imperiorum, seu rerumpub. ut *keijsaren, turken, spanioren, frantzosen, engeländaren, holländaren, juthen, ryssen* etc. item *tysk, swensk, pålack, finne.*

3. Nomina cognationis virilis: ut *fadher, brodher, son* etc. cum compositis.

4. Officiorum virilium, sive monosyllaba, sive bisyllaba, vel polysyllaba cujuscunque terminationis, quarum aliquas hic exempli causa subjungimus. Ut *präst, prost, kock, smedh, kutsk, dräng, knecht* etc., ut *konung, prophet, abbot, poët, major, cassör, herde, fogde, profoss, bödhel* etc., ut *keijsare, cantzeler, öfwerste, ingeniör, capellan, orgenist, fiolist, ståthållare, secreterare, camererare, skomakare, skräddare, skinnare, semskare, snickare, swarfware, wäfware* etc.

5. Equorum et boum nomina propria; ut *Bruun*, *Sooten*, *Rödhen*, *Gråån*, *Brooken*, *Rappen* etc., *Skåningen*, *Westgöthen*, *gångaren*.

6. Canum nomina propria; ut *Skytt*, *Fläck*, *Grymm*, *Storm* etc.

7. Lacuum nomina propria; ut *Wätern*, *Wänern*, *Mälaren*, *Fysingen*, *Glaan*, *Roxen*, *Grytken*, *Runn* etc. Itidem composita omnia a nomine *siöö*; ut post tradetur. Exipe pauca quædam in *an* desinentia, quæ feminina sunt, ut *Sillian*, *Warpan*, *Tämnan* etc., quæ forte a voce aliqua feminina in *a* nomen acceperunt [1]).

8. Fiählars nomina propria: ut *Eckoln*, *Görwäln*, *Skäfftingen* etc.

Sic etiam omnia composita a *fiähl*, cujus exempla infra. Excipe *Skarfwen*, et similia, quæ a nomine aliquo appellativo feminini generis nomen acceperunt, eoque feminina sunt.

9. Ferarum quadrupedum nomina, speciem denotantia cujuscunque terminationis, ubi genus sexum potiorem sequitur: ut *biörn warg*, *hiort*, *elg*, *elephant*, *cameel*, *mård*, *loo*, *rääf*, *haara*, *ekorn*, *kanijn*, *enhörning* etc. Item aliorum quorundam animalium, ut *häst*, *hund*, *katt*, *öök*, *kalf* etc. Et multo magis sexum masculinum significantia: ut *oxe*, *stuut*, *bock*, *tiuur*, *gumsse*, *gallt* etc.

Excipe nonnulla ferarum nomina: ut *åsna*, *reen*, etc. femin. *leijon*, neut. item *panther*, *tiger* etc., quia subintelligitur *diuur*.

10. Avium nomina, speciem significantia cujuscunque terminationis: ut *svaan*, *tiädher*, *orre*, *hierpe*, *korp*, *höök*, *stork*, *göök*, *sparff*, *gröning*, *bofincke*, *swensk(?)* [2]), *måås*, *truut* etc. Item insectorum, ut *bröms*, *geting*, *fiäril*, *torndyfwel* etc. Excipe, desinentia in *a*: ut *trana*, *swala*, *wijpa*, *dufwa*, *lärckia*, *steglijsa*, *siska* etc. Idem in insectis.

2) Pauca quædam alterius terminationis: ut *gåås*, *and*.

3) Ex insectis *bij* neutrum.

11. Piscium nomina, speciem denotantia, cujuscunque terminationis; sicut et ipsum nomen *fisk* genus notans masculinum est: ut *lax*, *torsk*, *sijk*, *åål*, *braxen*, *abbor*, *girs*, *mört*, *hwijtling*, *makrill*, *rölling* etc. Excipe desinentia in *a*, quæ feminina sunt: ut *gädda*, *ockla*, *simpa*, *wimba*, *pancka*, *neijnöga*, *rudha* etc. In *l*, ut *sill*, femininum.

12. Plantarum nomina, speciem significantia, cujuscunque terminationis: ut *abrodd*, *dill*, *anijs*, *roosmarijn*, *meijran*, *timian*,

---

1) Urbium nomina, ubi expresse additur vel subintelligitur *stad*. Vid. omnino pag. 30. 2) Utg.

kyndel, *senap*, *kerfwel*, *pion*, *narciss*, *tulpan*, *purio*, *löök*, *kåhl*, *wäpling*, *kamp*, *tåtol*, *kattost*, *tistel*, *isop*, *viol*, *gråbo*, *spargiss* etc.

Excipe 1) Omnia plantarum nomina in *a*, quæ feminina sunt (nisi forte *losta* masculinum sit) ut *salwia*, *ruta*, *persillia*, *mynta*, *pimpinella*, *basilika*, *nässla*, *målla*, *angelika*, *böna*, *räddijsa*, *rättikia*, *roofwa* etc., item *krassa*.

2) In *o* ut *halgo*, femininum est.

3) *Ärt* femininum est.

Not. Composita verum ab *ört*, *root*, *blomma*, *lillia*, *roos*, *frögd*, item a *grääs*, *blomster*, *bladh*, *liuus*, *bett* etc., sequuntur genus harum vocum simplicium, ex quibus composita sunt: ut postea pluribus exponetur.

13. Omnium lapidum pretiosorum, seu gemmarum nomina cujuscunque terminationis; sicut et genus ipsum remotum *steen* masculinum est: ut *demant*, *jaspis*, *saphir*, *ametist*, *hiacint*, *smaragd*, *rubijn*, *carbunckel*, *corall*, *agat*, *berill*, *granat* etc.

Feminina sunt:

1. Mulierum nomina propria, quamcunque terminationem habentia: ut *Christina*, *Karin*, *Kirstin*, *Hedwig*, *Ulrika*, *Anna*, *Brita*, *Dordi*, *Gertrud*, *Elin*, *Liskin*, seu *Elisabet*, *Ingeborg*, *Gunborg*, *Ester*, *Judith* etc.

2. Nomina gentilia, femininum sexum designantia, ut *ryska*, *finska*, *liffländska*, *holländska* etc.

3. Cognationis muliebris nomina: ut *modher*, *syster*, *dotter* cum compositis.

4. Officiorum muliebrium nomina, cujuscunque terminationis, ut *keijsarinna*, *drottning*, *furstinna*, *greffinna*, *frijherrinna*, *öfwerstinna*, *dochtorinna* etc. Item *fruu*, *jungfruu*, *hustru*, *möö*, *piga*, *amma*, *kona*, *däija*, *stinta*, *fänta*, *frilla*, *hoora* etc. Item *kokerska*, *twätterska*, *sömerska*, *majorska*, *capitenska* etc.

5. Nomina, sexum femininum significantia, in quacunque animalium brutorum specie: ut *leijoninna*, *biörninna*, *warginna*, *åsninna* etc. Item *koo*, *quijga*, *hind*, *geet*, *tacka*, *sugga*, *gimmer*, *bägga*, *horss*, *hynda*, *täfwa* etc. Excipe *skiuut*, *stodh* neutra.

6. Equarum et vaccarum nomina propria: ut *Broka*, *Blacka*, *Bläsa* etc. *Nygåås*, *Stierngåås*, *Ryggia*, *Stierna*, *Stollsa* etc.

7. Canicularum nomina propria: ut *Pärla*, *Sinka*, *Ruska*, *Brunätta* etc.

8. Nomina arborum sylvestrium, speciem denotantia: ut *ask* *lönn*, *lind*, *asp*, *biörk*, *aal* vel *alder*, *een*, *rönn*, *oxel*, *hassel*, *graan*, *furu* etc. *eek*, *book*.

Excipe 1) Pauca masculina: ut *apald*, *tall*.

2) Neutra nonnulla, ut *widhe*, *hielster*, *hagtorn*, *kork*, *tryy*.

Neutra sunt:

1. Imperiorum, regnorum, regionum et provinciarum nomina non solum a *land* et *rike* composita (de quibus postea) sed et alterius cujuscunque terminationis, ut *Turkij*, *Tartarij*, *Italien*, *Spanien*, *Danmark*, *Persen* vel *Persien*, *Arabien*, *Ungern*, *Behmen*, *Polen*, *Litowen*, *Pryssen*, *Saxen*, *Brunsswig*, *Anhalt*, *Westfalen*, *Hässen*, *Düringen*, *Beijern*, *Lotringen*, *Elsas*, *Trier*, *Cöln*, *Luxenburg*, *Skåne*, *Bleking*, *Melpad*, *Sawolax*, *Narwen*, *Carelen*, *Bahuus* etc.

Not. Vide tamen, annon *Italien*, *Spanien*, *Grecien*, *Arabien*, *Persien* et similia, quando simpliciter regionem tantum notant, sint potius feminina, ad imitationem Latinorum.

2. Urbium nomina propria, quando absolute ponuntur, sine expresse addito, vel clare subintellecto *stadh;* sive simplicia, sive composita: ut *Gäffle*, *Calmar*, *Arboga*, *Köping*, *Trosa*, *Rom*, *Wien*, *Paris*, *Dantzig* etc. *Stockholm*, *Örebro*, *Götheborg*, *Norköping*. *Köpenhampn* etc. E. g. *Stockholm är större än Upsala;* ita quidem usitatius loquimur sine articulo expresso; qui tamen si adderetur esset neutrius generis: ut *Stockholm dhet är större än Upsala*. Alias si subintelligatur *stadh*, pro *dhet*, *han* diceremus. supra p. 28.

Idem quoque in parocciarum nominibus propriis obtinet, quotiens non expresse ponitur, vel subintelligitur *sokn*: ut *Waxala*, *Danmark*, *Börie*, *Tierp* etc. E. g. sic dicimus: *Tierp dhet är större än Danmark* etc.

3. Fructuum arboreorum plerorumque, nec non baccarum nomina: ut *äple*, *päron*, *plommon*, *krijkon*, *russin*, *fijkon*, *sweskon*, *niupon*, *tijstron*, *ållon* etc. *hallon*, *lingon*, *swålon*, *smultron*, *jortron*, *miölon*, *odon* etc. *tränion*.

Ecipe 1) *Nött* femininum, *mispel* masculinum etc.

2) Frumentorum leguminum, et peregrinorum fructuum nomina ita variant genus, ut non ex significatione, sed ex usu cognosci debeat. Sic *hwete*, *korn* neutra sunt; *rogh*, *hafra* masculina: vocab. *sädh*, *spannemåhl* feminina etc. Sic *pepar*, *mandel*, *caneel*, *dadel* etc. masculina; *ingefär*, femin.; *muskot*, *citron*, *pomerantz* etc. neutra.

4. Metallorum nomina pleraque neutra sunt: ut *gulld*, *silfwer*, *tenn*, *blyy*, *bleck*, *järn*, *ståhl*, *sink*; adde etiam *slagg* etc.

Excipe metallum unum simplex, *koppar*, et mixta quædam, ut *malm*, *mässing*, quæ masculina sunt.

5. Literarum nomina in alphabeto: ut *a*, *b*, *c*, *d*, etc.

II. Ex Terminatione.

Ex terminatione in lingua nostra non possunt quidem multæ ac certæ regulæ de genere nominum tradi; cum omnes fere terminationes per omnes alphabeti literas plurium generum sint capaces, nonnullas tamen, quas hactenus observare contigit, hic subjungam partim generaliores, partim speciliores.

Generaliores.

1. Omnia nomina in consonam quamcunque finita, quæ in forma declinationum absoluta non flectuntur quicquam in nominativo et genitivo plurali, sed manent ut in singulari, sunt neutra. E. c. per omnes fere alphabeti consonas: *Ett*, *tuu*, *try lamb; ett tuu*, *try band*, *breef*, *ägg*, *taak*, *skähl*, *heem*, *been*, *reep*, *kaar*, *aas*, *skott*, *kredentz* etc. Sic etiam in genit. *lambs*, *bands*, *brefs*.

2. Omnia in vocalem quamcunque desinentia atque in forma absoluta nominativum pluralem a singulari formantia, addito duntaxat *n* ad nominativum singularem, sunt generis neutrius. Vid. inf. pag. 47. E. c. per omnes fere alphabeti vocales: *hierta* nom. plur. *hiertan; stycke* nom. plur. *stycken; bij*, plur. *bijn; boo* plur. *boon; stråå* plur. *stråån; trä*, plur. *trään; fröö*, plur. *fröön* etc.

Speciales.

Ex ipsa terminatione nominativi singularis in certam vocalem, vel consonam desinentis.

In *a*. Not. I. Antequam ipsam regulam de desinentibus in *a* proponam, aliquid necessario prænotandum.

Quidam enim adserunt, nullum omnino substantivum in *a* finitum esse masculini generis; sed omnia nomina, quæ vulgo scribuntur per *a* in nom. singulari, et tamen masculini generis sunt atque nom. pluralem faciunt in *ar*, rectius scribi ac pronunciari per *e* in nom. singulari: per peculiarem vero dialectum, precipue Uplandicam, ab illa pronunciatione primum, ac deinde scriptione deflexisse, atque per *a* scribi cæpisse. Idque probant

1. Analogia deducta ex omnibus nominibus, quæ vulgari adhuc scriptione in *e* desinunt, nom. pluralem faciunt in *ar* et sunt masculini generis: ut *gubbe*, *gåsse*, *jätte*, *hierpe*, *finne*, *granne*, *stolpe*, *biälke*, *sparre*, *hake*, *stake*, *kulle*, *sälle*, *kappe* etc., quod

postremum notat vas, in quo potum habemus, et ad differentiam alterius nominis *kappa* (quod notat pallium et feminini generis est, habetque in plurali *or*, *kappor*) rectius omnino per *e* quam per *a* scribitur: qualis distinctio etiam in aliis quibusdam occurrit, ac necessaria videtur.

2. Ex dialecto per quasdam provincias patriæ nostræ adhuc hodie recepta, iuxta quam omnia masculina, quæ vulgo per *a* pronunciantur ac scribuntur, efferuntur per *e* ut *hanske*, *make*, *stake*, *kasse*, *kille*, *boge*, *stege*, *haare*, *hane*, *skalle*, *galge* etc.

Quo posito, (quod ratione minime contemnenda nititur, et ad genus nominum in *a* desinentium cognoscendum, multum momenti adfert) non difficile erit de terminatione nominum in *a*, talem regulam ponere.

Omnia nomina finita in *a* feminina sunt, et nominat. pluralem faciunt in *or* (quorum in lingua Suetica magna est copia, et exempla ita obvia, ut ea huc congerere, supervacaneum videatur, exceptis paucis neutris in *a*, ut *hierta*, *öga*, *öra* etc.

Not. II. Si vero hoc per omnia non placuerit, eo quod altera illa dialectus, qua etiam masculina quædam in *a* pronunciantur ac scribuntur, et nom. pluralem formant in *ar*, ita jam invaluit, ut non amplius pro hujus vel illius provinciæ, sed pro communi potius dialecto merito sit habenda — cum non solum in S. Bibliis, sed et aliis libris plurimis impressis, atque publicis privatisque instrumentis frequenter occurrat, indeque non sine confusione ac perturbatione aliqua sic simpliciter ab ea recedi queat: maxime cum voces quædam extent, quæ secundum alteram dialectum satis ingrate sonarent, adeo ut vix etiam in illis provinciis, ubi ista dialectus obtinet, talis cacophonia tolerari posse videatur, e. c. *spene*, *weeke*, *stege*, *haffre*, *smärte* etc. (Addatur tertia ratio, quæ infra pag. 46. Præterea sic confusio inter nom. et dativum in *e* (vid. infr. pag. 39) vitatur, *slädhe*, *skächte*, *bette*, *medhe*, *skadhe*, *hane*) — poterit de terminatione nominum in *a* talis regula poni:

Omnia desinentia in *a*, quæcunque in nominat. plurali formæ absolutæ habent *or*, formæ vero definitæ seu respectivæ *orna*, sunt feminini generis (quorum in lingua nostra tantus est numerus, ut cæterarum ferme omnium terminationum numerum superet). Quæ vero nom. pluralem formæ absolutæ formant in *ar* formæque respectivæ in *arna*, sunt generis masculini. Sic *quinna*, *quinnor; kanna*, *or; pijga*, *or; pijpa*, *or; wanna*, *or; flaska*, *or* etc feminina.

hanska, *hanskar; staka*, *ar; kraga*, *ar; pinna*, *ar; possa*, *ar; kafla*, *ar; droppa*, *ar*; *skulla*, *ar* etc. masculina.

Not. In cæteris terminationibus nominum substantivorum non procedit ex diversa ista terminatione nominat. pluralis generis distinctionem petere, cum ibi promiscue masculina et feminina nom. suum pluralem formæ absolutæ faciant in *ar*, vel *er*, et iuxta eum nominativum formæ definitæ; quod exemplis declarare non vacat.

In **e.** Desinentia in *e*, sunt masculina, ut *bonde*, *gubbe*, *stubbe*, *gåsse*, *frände*, *spännare*, *mortare*, *riddare*, *skomakare*, *skräddare*, *skapare*, *harpare*, *redhare* etc. Exceptis neutris quibusdam, quæ, si declinabilia sunt, cognoscuntur satis ex reg. generali secunda, supra pag. 31, indeclinabilia vero ex usu ipso: quæ tamen pauca sunt, ut *silke*, *ylle*, *linne*, *byte*, *tycke*, *skäffte*, *smidhe*. Item femin. *yxe*.

In **ij.** In *ij* desinentia (nam in *i* simplex vix hodie aliqua desinunt sed antiquata quædam, ut *hundari* pro *härade*, et similia) omnia sunt neutra, partim declinabilia, ut *bij*, *glij*, *specerij*, *skytterij*, *jägerij*, *fögderij*, *gabberij*, *skrij*, *skryterij*, *skrymterij*, *myterij*, *horerij*, *fyllerij* etc.

Not. Non videtur necessarium, ut hæc scribantur cum *ii*, cum sufficiat *i;* accentus in ultima facit, ut *i* producatur, ubi verum est in propenultima *i* finale corripitur. *Inwadhi*, c. 29. § 2. Byg. LL.

In **u.** In *u* vel *uu* finita omnia sunt feminina, ut *fru*, *jomfru*, *stugu*, *smugu*, *rugu*, *flugu*, *kasträku* etc.

In **ä.** Omnia sunt neutra, ut *träå*, *knäå*, *fäå*, *piäå* etc.

In **b.** Masculina fere sunt, ut *skabb*, *blabb*, *grabb*, *klubb*, *stabb*, *fibb*, *stubb* etc. Excipe neutra quædam, partim declinabilia ut *lamb*, et si quæ plura, partim indeclinabilia, ut *damb*, *skubb*, *klibb*, *skrubb* etc.

Not. Potest regula ita generaliter poni. In *m* desinentia masculina sunt, exceptis nonnullis neutris ut *rumm*, *heem*, *lijm*.

Derivativa in *dom*, in *leek*.

Omnia sunt masculina, quorum exempla videri poterunt supra pag. 24 et 25.

Derivativa in *heet*.

Omnia sunt feminina, quorum exempla videantur sup. pag. 25.

Derivativa in *döme*.

Omnia sunt neutra. Exempla vid. sup. pag. 24.

III. Ex Auctoritate seu Usu.

Ex usu etiam in lingua nostra, quemadmodum in aliis linguis, plurimarum vocum genus, quod ex prioribus modis cognosci nequit, discerni debet; quia plurimæ, eandem habentes terminationem, differunt tamen genere. Quas recensere omnes majoris operæ est, quam ut nunc fieri queat: nonnullas tamen adferam per omnes alphabeti literas, quæ plurium generum sunt capaces. In *a* ut *pinna* masc., *quinna* femin., *sköta* masc., *böta* fem., *hierta*, neut. In *b* ut *kamb* masc., *lamb*, *damb* neut. In *d* ut *brand* masc, *hand* fem., *band* neut. In *e* ut *gubbe* masc., *smycke* neut. In *f*, ut *wäf* masc, *slef* fem., *bref* neut. In *g*, ut *drägg* masc., *wägg* fem., *skägg* neut. In *k*, ut *baak* masc., *saak* fem., *taak* neut. In *l*, ut *trääl* masc., *siääl* fem., *skähl* neut. In *m*, ut *lemm* masc., *reem* fem., *heem* neut. In *n* ut *steen* masc., *green* fem., *been* neut. In *o*, ut *skoo* masc., *koo* fem., *boo* neut. In *p*, ut *fleep* masc., *greep* fem., *reep* neut. In *r*, ut *stöör* masc., *döör* fem., *smör* neut. In *s*, ut *måås* masc., *gåås* fem., *låås* neut. In *t*, ut *foot* masc., *root* fem., *soot* neut. In *x*, ut *lax* masc., *sax* fem., *wax* neut. In *y* ut *skyy* masc., *blyy* neut. In *å*, ut *såå* masc., *tåå* fem., *stråå* neut. In *ö*, ut *siöö* masc., *öö* fem., *fröö* neut. In *z*, ut *krantz*, *glantz* masc., *kredentz* neut. etc.

De Genere Substantivorum Compositorum.

Regula generalis.

Omne nomen substantivum compositum, sive proprium sive appellativum, sive ex duobus substantivis, sive ex adjectivo et substantivo, sive alia voce præcedente et substantivo sit compositum, ejusdem est generis cum nomine posteriore seu finali, ex quo componitur (exceptis tantum nonnullis urbium nominibus propriis; ut *Stockholm*, *Hudwijkzwald*, *Södherhampn*, *Örebroo*, *Skäffthammar*, *Eskilsstugu* etc., quæ, ut sup. pag. 30 dictum, absolute posita neutra sunt, licet posterius substantivum alterius generis sit; contra vero si illud generis sit neutrius; ut *Öregrund*, *Askersund* etc. quia tunc cum altera ista regula coincidunt.

Sic exempli causa:

1. Officiorum virilium nomina composita ex aliis virilium officiorum nominibus simplicibus, ut a *mestare*, *hållare*, *fäijare*, *snidhare* etc. masculina sunt, quoniam istæc simplicia masculina sunt: ut *konstmästare*, *hoffmästare*, *ryttmästare*, *ståthållare*, *swärdsfäijare*, *reemsnidhare*, *hoffslagare*, *krukomakare* etc.

2. Lacuum nomina propria, a *siöö* composita, masculina sunt, quia ipsum simplex *siöö* masculinum est, ut *Stoorsiöön*, *Biörsiöön*, *Alstasiöön*, *Östunasiöön*, *Bårsiöön*, *Lijmsiöön* etc.

3. Fiählars nomina propria, ab ipsa voce *fiähl* composita, ut *Biörkfiählen*, *Sigtunafiählen*, *Skoofiählen* etc. masculina sunt.

4. Sinuum nomina propria, à *wijk* composita, feminina sunt, quia ipsum simplex *wijk* femininum est, ut *Garnswijken*, *Edswijken*, *Brunswijken*, *Bråwijken* etc.

5. Insularum nomina propria, ab *öö* composita, ex eadem ratione feminina sunt, ut *Ekröön*, *Munsöön*, *Mörköön*, *Loofốön*, *Eng[s]öön*, *Lijmöön* etc.

6. Arborum nomina composita a *trädh* neutra ex eadem ratione: ut *äpelträdh*, *pärunträdh*, *plommonträdh* etc.

7. Plantarum nomina, composita ab *ört*, *root*, *lillia*, *blomma*, *roos*, *frögd*, feminina ex eadem ratione, ut *maalört*, *sockeroot*, *soolblomma*, *swärdslillia*, *prowintzroos*, *hiertansfrögd* etc.

8. Plantarum nomina, composita a *grääs*, *blomster*, *bladh*, *liuus*, *bett*, neutra ex eadem causa, ut *penninggrääs*, *smörblomster*, *groobladh*, *konungsliuus*, *dyfwelsbett* etc.

9. Composita a *fadher*, *brodher*, *son*, masculina; a *modher*, *syster*, *dotter*, feminina ex eadem ratione.

10. Fructuum nomina, a *bäär* composita, neutra ex eadem causa: ut *kersbär*, *wijnbär*, *stärkebär*, *kruusbär* etc. Contra *jordgubbe* masculinum, quia simplex, *gubbe*, masculinum est etc.

Not. Hæc exempli tantum loco uberioris declarationis causa, in gratiam saltem peregrinorum, adferre visum est. Quod autem hic expresse traditum est, idem in aliis omnibus compositis (quorum in lingua Suetica infinita fere varietas est) obtinere semel hic admonuisse suffecerit.

6. De Casibus Nominum.

Casus nominum sunt sex.

Nominativus, ut *man*, *mannen*; *quinna*, *quinnan*; *bord*, *bordet*.
Genitivus, ut *mans*, *mannens*; *quinnas*, *os*, *quinnans*; *bords*, *bordets*.
Dativus, ut *manne*, vel *man*, *mannenom*, vel *mannen*; *quinno* vel *quinna*, *quinnone*, vel *quinnan*; *borde*, *bord*, *bordet*.
Accusativus, *man*, *mannen*; *quinna*, *quinnan*; *bord*, *bordet*.
Vocativus, o *man*; *quinna*; *bord*.
Ablativus, ut *aff manne*, vel *man*, *mannenom* vel *mannen*; *quinno*, vel *quinna*, *quinnone*, vel *quinnan*; *borde*, *bord*, *bordet*.

Not. Si casuum numerus ex distincta terminatione statuendus non nisi tres casus in lingua nostra habebimus; imo iuxta recentiorem flexionem non nisi duos, ut inf. ex paradigmatibus constat. Si verum ex significatione diversa haud dubie sex erunt, ut hic recensiti sunt. Conf. etiam notata inf. pag. 38, 39.

7. De Declinationibus Nominum.

1. De Declinationibus in Genere.

Declinatio est inflexio vocum per variationem præcipue terminationis secundum casus, in duobus numeris, singulari et plurali.

Not. I. Inflexio seu declinatio vocum in lingua Suecana duplex est: Alia antiquior, alia recentior.

Illa linguæ genium exactius sequi videtur, dum in pluribus casibus flexionem admittens, non modo casus ipsos melius distinguit, atque sic sensum quoque cujusque orationis clariorem reddit (modo tam in loquendo, quam scribendo accurate observetur) sed etiam singularem quandam gravitatem atque emphasin secum habet. Hanc posterior usus, in loquendo primum, ad faciliorem linguæ pronunciationem introduxit, amputando præsertim illas terminationes, quæ olim ad meliorem casuum distinctionem fuerunt inventæ; cum etiam sine illis ex ipso contextu sensus percipi posse videretur: quam deinde scriptura quoque ipsa ad facilitandam scriptionem est secuta.

Utriusque autem accurata habenda est ratio ad linguam Suecanam recte intelligendam. Nam illa antiquior, non solum in ipsis legibus antiquis pariter et usitatis, ipsaque S. Bibliorum versione vernacula, sed et aliis plurimis libris antiquis, tam impressis, quam manuscriptis et instrumentis quoque publicis privatisque obtinet: imo interdum hodie quoque in libris, qui publicantur, Sueticis nec non sacerdotum concionibus usurpatur. Hæc verum ad linguam Sueticam, prout nunc communiter in quotidiano sermone, et vulgari scriptura obtinet, recte percipiendam plurimum confert.

Not. II. In eo autem præcipue differentia inter hasce flexiones consistit, quod recentior illa omnes casus similes facit nominativo excepto genitivo, cujus solius flexionem retinet, et quidem eandem plane cum flexione antiqua, idque in utraque declinationum forma et numero utroque. Antiquior vero duos solummodo casus nominativo similes agnoscit, accusativum et vocativum. Deinde non

solum genitivi peculiarem flexionem habet, eandem quam ista recentior, sed et dativi interdum et ablativi, et quidem ablativum semper dativo similem, vid. Psal. 127: 3 *gifwer thet sina wänner.* Psal. 127 v. 5 *medh sina fiender:* ut post ex ipsis paradigmatibus, ubi utraque flexio conjunctim ob oculos ponitur, clarius patescit.

Genitivus formatur regulariter eodem modo in utroque declinationum forma et in utroque numero, tam in neutrorum, quam masculinorum et femininorum declinatione, sive in vocalem sive in consonantem nominativus desinat: nempe addito solum *s* ad nominativum.

NB. Quoniam, ut modo dictum, genitivus uno eodemque modo formatur in utraque declinationum forma, ideo sub hoc generali capite de declinationibus in genere, semel generalis traditur regula de ejus formatione. Reliquorum autem casuum formatio, quia in diversis declinationum formis multum variat, sub certis illis ac distinctis declinationum formis commodius proponi poterit.

Excipe. Quorum nominativus singularis desinit in *s*, ea in genitivo nihil variantur, sed manent ut in nominativo, sive masculina, ut *ens grijs stoorleek*, sive femin. ut *ens gåås hwijtheet*, sive neut. ut *ett huus högd.* Dativus tamen et ablativus flectitur, ut suo loco patebit.

NB. Cum hinc facile confusio casuum genitivi et nominativi oriri possit, ad eam vitandam solet interdum in vulgari sermone ad genitivum adjici syllaba *es:* sic in pronomine *hans* ejus, dicunt *hanses* et in nominibus propriis frequentius, ut *Nils*, genit. *Nilses; Haans*, genit. *Haanses; Jöns*, genit. *Jönses.*

Forma declinationum est duplex, una Absoluta, altera Respectiva.

NB. Omnia enim nomina duplicem habent terminationem et sub ea quoque duplicem significationem, alteram absolutam, alteram respectivam.

Sub utraque declinationum forma tres declinationes continentur: prima masculinorum, secunda femininorum, tertia neutrorum.

NB. Cum non adpareat ratio aliqua commoda, atque fundamentum certum et evidens, distinguendi declinationes ex certi alicujus casus flexione, in qua voces conveniant, vel disconveniant (ut fit in lingua Latina) vel ex terminatione nominativi (ut in lingua Græca) commodissimum visum est, sic pro triplici genere nominum tres quoque declinationes nominum constituere: quod etiam in sua lingua faciunt Germani.

Not. Possent fortassis 5 declinationes statui sumpto fundamento ex diversa terminatione nominativi pluralis 1) Femininorum in *a* desinentium, quæ nom. plur. faciunt in *or;* 2) Partim masc., partim fem. nom. plur. facientium in *ar;* 3) Partim masc., partim femin. nom. pl. facientium in *er;* 4) neutrorum omnium, nom. pl. habentium similem nom. singulari, in hac declinationum forma. 5) Neutrorum omnium in vocalem desinentium, quæ nom. plur. formant adjecto *n* ad singularem de quo cogitandum.

NB. Hæc posteriore meditatione correcta, et 6 declinationes positæ, ut inf. patet pag. 40.

2. De Declinationibus Formæ Absolutæ.

Forma absoluta est nominum substantivorum in sensu indefinito, seu absoluto; quando simpliciter et absolute res aliqua designatur, absque respectu ad rem aliam, aut accidens aliquod ejusce rei: ut *man*, *quinna*, *ting*. Et solet plerumque ad meliorem expressionem ac distinctionem præpositum habere articulum indefinitum seu absolutum: ut *en man*, *en quinna*, *ett ting*.

De Formatione Casuum in hac Forma:

De Nominativo Singulari.

Is est ipsum nomen, in quo flexio nulla habet locum, sed illud postea per certos casus varie flectitur.

De Genitivo Singulari.

De ejus flexione superiore capite generalis tradita est regula, quæ etiam in hac forma locum habet, nempe quod formetur hic adjecto tantum *s* ad nominativum idque in utroque numero, ut in singulari nom. *man*, gen. *mans;* nom. *quinna,* gen. *quinnas* vel *quinnos;* nom. *ting*, gen. *tings*. In plurali nom. *männer,* vel *männ,* gen. *männers,* vel *männs;* nom. *quinnor*, gen. *quinnors;* nom. *ting*, gen. *tings*.

Not. Desinentia in *s*, *x* et *z* non addunt *s* ad nom. Vid. infra pag. 60.

De Dativo et Ablativo Singulari.

Sunt enim hi casus, ut supra quoque in genere dictum in hac forma, semper similes:

Quoad hunc casum magna varietas est in lingua nostra. Etenim non omnes voces in hisce casibus flexionem admittunt, sed pleræque (saltem quoad frequentiorem usum) cujuscunque termina-

tionis et generis in dativo manent similes nominativo, casus autem distinctionem ipsa constructio et sensus indicant. Idem fit in ablativo, quem præpositiones ipsi propriæ designant (Ita etiam Buræus in sua tab.). In quibus autem vocibus flectuntur hi casus, desinunt vel in *e* vel *a* vel in *o*, sæpius quidem in *e*. Sed feminina in *a*, regulariter formant in *o*.

NB. Nobilissimus Dn. Johannes Buræus olim Regni Sueciæ Antiquarius Celeberrimus, de patria lingua multum sane meritus, in sua tabula grammaticali, generaliter dativum flectit in *e*, per omnia genera ut masc.: *enom bäskom laghe;* fem. *enne billig laghe; eno sambladh laghe.* Prostant tamen exempla, ubi dativus etiam desinit in *o*, ut 2 Sam. 14: 19 *tinne tienarinno ingifwit* etc. Item ablativus: ut *menniskian aff quinno född.* Gen. 24: 17 *aff tinne kruko;* Gen. 24: 59 *medh hennes ammo.* Gen. 19: 30 *uthi enne bergskrefwo* etc.

Not. In desinentibus in *e* dativus similis est nominativo: vel potius disinit in *a* ut *herre,* dat. *herra*; *bonde,* dat. *bonda* etc. c. 6 Gift. LL etc. In masculinis in *o å ö* et *y*, et femininis in *o u å* et *ö*, dat. sing. etiam juxta antiquiorem flexionem videtur similis esse nominativo. c. 31 Jord. LL. *konu.*

In *er* desinentia sive masc. sive femin. dativum habent similem nom., ut *fadher modher, syster, brodher* etc. Feminina in consonantem desinentia dat. et ablat. sing. habent similem nominativo. Vid. infra pag. 57. Masculina pleraque in *e*. Quædam formant in *i* ut *Gudhi, smidhi, fridhi, lidhi.*

Dativi rarior est usus in lingua Suecana, cum illæ constructiones, quæ in aliis linguis per dativum exprimuntur, in lingua nostra sæpius per accusativum et præpositionem efferri consueverint.

Quænam vero nomina flexionem dativi et ablativi admittant per terminationes omnes eundo demonstrare res esset magni operis et prolixitatem nimiam secum haberet: ideo ab istac opera nunc supersedebo, contentus in ipsis paradigmatibus ex occasione, quantum fieri potest id ipsum indigitasse.

De Accusativo et Vocativo.

Sunt illi casus in lingua Suecana, ut priore capite indigitatum fuit, nominativo semper similes, ut ex paradigmatibus patet. Sic, *tin herre gudh skal tu dyrka; en åsna känner sin herre* etc. Vocat. *min herre och min gudh; herre gudh himmelske fadher* etc.

Not. Antique tamen aliter sic *bonde,* accus. *bonda* c. 11 Erfd. LL. Nisi forte potius accusativus ille est ex forma respectiva pro

bondan. Ibi enim sæpe omittitur *n*, ut inf. patebit. Conf. tamen et considera cap. 26. *Ting widh bonda, från bonda.*

De Nominativo Plurali.

Præcipua et maxime notabilis nominum substantivorum inflexio variatioque fit in nominativo plurali, ex qua differentia inter masculinorum, femininorum et neutrorum flexionem seu declinationem, præcipue deprehenditur, cum in cæteris casibus fere conveniant. Quare et ego declinationum distinctionem ac numerum ex terminatione varia nominativi pluralis peti posse arbitror. Quonam autem pacto post pluribus exponetur pag. 52.

Nominativus pluralis, vel manet similis nom. singulari, vel per mutationem aliquam ab eo formatur.

In vocibus, quæ flexionem aliquam in nom. plurali admittunt, formatur ille addita terminatione pluralis ad nominativum singularem; quæ est *ar*, vel *er*, vel *or*.

NB. In quibus autem vocibus maneat similis nom. singulari, in quibusnam vero flectitur et ab illo formatur, infra suis locis traditur.

In hac formatione nominativi pluralis non solum ultimæ syllabæ, sed et prioris ac præcipue primariæ vocalis ipsius nominativi singularis mutatio erit attendenda.

De Priore Syllaba.

In plerisque quidem nominibus variatio nominativi singularis tantum fit circa finem, eo quo jam supra dictum est modo: quædam tamen etiam in priore syllaba mutationem admittunt videlicet primariæ vocalis (ut vocat Celeberrimus Buræus) ipsius nominativi singularis. Idque

1. Vel euphoniæ alicujus gratia, vel mutato *a* in *ä*, ut *brand*, plur. *bränder*, pro *brandar* (quod tamen etiam est receptum), *hand*, plur. *händer; tand*, plur. *tänder; [bonde, bönder]*[1]*; natt*, plur. *nätter*, et irregulariter *man*, plur. *männ, span*, plur. *spänn:* vel *å* in *ä*, ut *tång*, plur. *tänger; stång*, plur. *stänger; spång*, plur. *spänger; såå*, plur. *säär* (ut habent quædam dialecti, quædam vero dicunt *såår*) *tåå*, plur. *täär*. Vel *o* in *ö*, ut *bonde*, plur. *bönder; book*, plur. *böcker; foot*, plur. *fötter; root*, plur. *rötter; son*, plur. *sönner; stodh* vel *studh*, plur. *stödher:* Vel *u* in *ö*, ut *luus*, plur. *löss; muus*, plur. *möss*.

---

[1]) Står i kanten med anvisning att här insättas i texten. *Utg.*

2. Vel necessariæ distinctionis causa, cum ultima juxta analogiam commode flecti nequit, idque vel mutato *a* in *ä*, ut *fadher*, plur. *fädher;* vel *o* in *ö*, ut *brodher*, plur. *brödher* etc.

De Ultima Syllaba.

Reg. I. Desinentia in consonam nominativum pluralem formant a singulari, adjecto tantum *ar*, vel *er*, ad nom. singularem in fine; sive masculina sint, sive feminina.

Masculina in *ar*, omnia primariam vocalem nominativi singularis immutabilem servantia, per omnes alphabeti literas, quæ talem formationem admittunt. In *b*, ut *klabb*, plur. *klabbar; kimb*, plur. *kimbar* etc. In *d*, ut *wärd*, plur. *wärdar; kladd*, plur. *kladdar; udd*, *uddar* etc. In *f* vel *ff*, ut *rääf*, plur. *räfwar; boof*, plur. *bofwar; tiuf*, plur. *tiufwar; muff*, plur. *muffar* etc. In *g*, ut *elg*, plur. *elgar; korg*, plur. *korgar; geting*, plur. *getingar* etc. In *k*, ut *balk*, plur. *balkar; skalck*, plur. *skalkar; took*, plur. *tokar* etc. In *l*, ut *saal*, plur. *saalar; gööl*, plur. *göölar; gaffel*, plur. *gafflar*, etc. In *m*, ut *drömm*, plur. *drömmar; kamm*, plur. *kammar; boom*, plur. *bomar* etc. In *n*, ut *steen*, plur. *stenar; munn*, plur. *munnar; orm*, plur. *ormar; fampn*, plur. *fampnar* etc. In *p*, ut *knapp*, plur. *knappar; sump*, plur. *sumpar; hoop*, plur. *hoopar* etc. In *r*, ut *stöör*, plur. *störar* etc. In *s*, ut *måås*, plur. *måsar; spijs*, *spijsar; bröms*, *brömsar* etc. In *t*, ut *hatt*, plur. *hattar; port*, plur. *portar; knuut*, plur. *knutar; quast*, plur. *quastar* etc. In *x*, ut *lax*, plur. *laxar*. In *tz*, ut *krantz*, plur. *krantzar; dantz*, plur. *dantzar; swantz*, plur. *swantzar* etc.

Feminina in *ar*, omnia primariam vocalem nom. singularis retinentia, per omnes alphabeti literas, quæ ejusmodi formationis sunt capaces. In *d*, ut *strand*, plur. *strandar; grind*, plur. *grindar; skedh*, plur. *skedar; brädd*, plur. *bräddar* etc. In *f* ut *sleef*, plur. *sleefwar; klööf* plur. *klöfwar* etc. In *g*, ut *sååg*, plur. *sågar; wååg* plur. *wågar; dröög*, plur. *drögar; käring*, plur. *käringar* etc. In *k* ut *waak*, plur. *waakar; biörk*, plur. *biörkar* etc. In *l*, ut *sool*, *solar; sill*, plur. *sillar*; *siääl*, plur. *siälar* etc. In *m*, ut *reem* plur. *remar* etc. In *n*, ut *graan*, plur. *granar*; *reen*, plur. *reenar; hampn*, plur. *hampnar* etc. In *p*, ut *greep*, plur. *grepar* etc. In *r*, ut *döör*, plur. *dörar; båår*, plur. *bårar; tåår*. plur. *tårar; fohr* plur. *fohrar* etc. In *s*, ut *smörgåås*, plur. *smörgåsar* etc. In *t*, ut *mast*, plur. *mastar* etc. In *x*, ut *sax*, plur. *saxar* etc.

Nominativum pluralem in *er* formantia, et tamen primariam vocalem nom. singularis immutatam servantia.

Masculina, per omnes alphabeti literas, quæ ejus formationis capaces sunt. In *d*, ut *smedh*, plur. *smedher; ledh*, plur. *ledher; strijdh*, plur. *strijdher* etc. In *g*, ut *släng*, plur. *slänger; sträng*, plur. *stränger; sång*, plur. *sånger* etc. In *k*, ut *säck*, plur. *säcker; fläck*, plur. *fläcker* etc. In *m*, ut *swärm*, plur. *swärmer; skärm*, plur. *skärmer; storm* plur. *stormer* etc. In *n*, ut *person*, plur. *personer; skorpion*, plur. *skorpioner* etc. In *s*, ut *kress*, plur. *kresser; grijs*, plur. *grijser* etc. In *t*, ut *präst*, plur. *präster; post*, plur. *poster; ort*, plur. *orter* etc.

Feminina. In *d*, ut *gränd*, plur. *gränder; stund*, plur. *stunder; längd* plur. *längder* etc. In *g*, ut *sorg*, plur. *sorger; borg*, plur. *borger* etc. In *k*, ut *saak*, plur. *saker* etc. In *m*, ut *raam*, plur. *ramer* (usurpatur etiam alias *ramar*). In *n*, ut *syyn*, plur. *syner; swaan*, plur. *swaner; plaan*, plur. *planer* etc. In *s* ut *roos* plur. *rooser* etc. In *t*, ut *geet*, plur. *getter; konst*, plur. *konster; list*, plur. *lister* etc.

Nominativum pluralem in *er* facientia et vocalem primariam nominativi singularis mutantia.

Exempla tam masculinorum quam femininorum proposita supra, ubi de priore syllaba actum. Secundum antiquam pronunciationem ac scriptionem *r* illud nom. pluralis sæpissime omittitur; ut *bya, gårda, åkra, knapa* etc. in LL. quoque nostris usitatis frequenter obvia.

Exceptiones ad hanc regulam.

1. Quædam masculina et feminina, nec in *ar*, nec *er* nominativum pluralem formant, sed simpliciter carent plurali numero; quorum exempla nonnulla hic subjiciuntur.

Masculina, ut *sand, drägg, märg, messing, hogh, kärleek, smäleek, skräck, träck, mäsk, tvåål, taffel, skum, slem, fattigdom, harm, barm, koppar, snoor, prijs, rast, rost, maat, kost, mallt* etc. *yngel, mögel.*

Feminina, ut, *jord, wärld, glödh, sädh, gryning, skymning, tack, miölk, brook, flååk, mull, skam, frost, luut, flijt* etc.

2. Quædam etiam simpliciter carent singulari numero, adeoque pluralem ex singulari hoc modo formare nequeunt, ut *byxor, sådor, soopor, ständer* (nisi hoc dicamus per anomaliam formatum esse a nom. sing. neutro *stånd*, sic ut et *land, länder, fund, funder*) *later, corinter, wäflar, krydder, glaasögon, föräldrar, tyror, bäror, boijor, håfwor, klädher, byxor* etc.

3. Neutra omnia in consonam desinentia non flectuntur quicquam in nom. plurali, sed manent ut in singulari. Exempla obvia sunt; et videri nonnulla possunt sup. pag. 29 Reg. Gen. I. Excipe *ständer*, *länder*, de quibus etiam paulo ante.

4. Neutra quædam etiam plane carent plurali numero, quemadmodum de masculinis et femininis est dictum: Sic *klibb*, *skubb*, *skrubb*, *tilstånd*, *guld; traaf*, *raaf hoof; bång*, *twång*, *trång*, pro *trångmåhl; glij*, et pleraque omnia in *ij* desinentia, quorum exempla vid. sup. pag. 33; *solk*, *smolk*, *pack*, *trock*, *stöök*, *brak*, *lack*, *attlask*, *dammesk*, *tobak*, *omak*, *ööl*, *swafwel*, *miäll*, *gull*, *skråål*, *sööl*, *raket*, *kickel*, *tyyl*, *rall*, *frall*, *fioll* etc. *järn*, *teenn*, *låån*, *håån*, *traan*, *döön*, *elphenbeen*, *wijn*, *lijn*, *skarn*, *lugn*, *skraap* vel *skräp*, *skump*, *tramp*, *skräpp*, *trijp* etc. *silfwer*, *smör*, *tunder*, *starr*, *borr*, *fodher* gen. pro alimento animalium; *oos*, *gruus*, *bruus*, *suus* och *duus*, *stuss*, *fiääs*, *fiåås*, *rijs* generaliter, *grääs* generaliter seu pro genere, *fess*, *roos*, *braas*, *kraas*, *baas*, *raas* etc. *soot*, *bast*, *fett*, *skroot*, *pruut*, *stååt*, *haat*, *skiämpt* etc. *trotz* etc.

5. Masculina duo in *an*, non formant hodie nom. pluralem juxta hanc regulam, sed vocalem nom. singularis *a* mutant in *ä*, et *n* finale nom. singularis duplicant: ut *man*, plur. *männ; span*, plur. *spänn*.

NB. Regulariter quidem flexio fieri posset sic *männer* (ut flectunt Germani) et *spänner*, sed apud nos invaluit, ut *er* per apocopen omitteretur.

6. Feminina quædam, in *s* desinentia, non faciunt nom. pluralem in *ar* vel *er*, sed tantum *s* finale duplicant et vocalem nom. singularis mutant in aliam, *å* in *ä*, ut *gåås* plur. *gäss*, *uu* in *ö* ut *luus*, plur. *löss*, *muus*, plur. *möss*.

7. Quædam non simpliciter *ar* ad nom. singularem adjiciunt, sed aliam consonam ante *ar* interponunt. 1) interponunt *w* ante *ar*, desinentia in *f* simplex: ut *boof*, plur. *bofwar; huuf*, *hufwar; skruuf*, *skrufwar; tiuuf*, *tiufwar* etc. 2) *i* ante *ar*, ut *säng*, plur. *sängiar*, *bänck*, *bänckiar* vel *bänckier*. Quædam, desinentia in *el*, *b* interponunt, ut *himmel*, plur. *himblar*.

8. Quædam vocalem ultimæ syllabæ nominat. singularis in plurali elidunt, atque ex his pleraque retinent quidem priorem vocalem nom. singularis immutabilem, pauca vero mutant, ut ex ipsis exemplis constat.

I. Elidunt *a*, ut *sommar*, plur. *somrar*, pro *sommarar; kammar*, plur. *kamrar; hammar*, plur. *hamrar* etc.

II. Elidunt *e*, 1) desinentia in *el*, in nom. singulari, ut *spegel* plur. *speglar*, *fogel*, *stöfwel*, *stöfwlar*, *skofwel*, *häfwel*, *gaffel*, *boffel* *snyffel*, *krämmel*, *lymmel*, *slyngel* etc. 2) desinentia in *er*, quorum quædam vocalem nom. sing. mutant, ut *modher*, plur. *mödhrar*, *dotter*, *döttrar*. Quædam retinent, ut *bäfwer*, plur. *bäfwrar; utter*, *uttrar; winter*, *wintrar; swåger*, *swågrar* etc.

III. Elidunt *u*, desinentia in *ur*, ut *wädhur*, plur. *wädhrar*.

IV. Elidunt *o*, et vel vocalem primariam nom. singularis retinent, ut *affton*, plur. *afftnar*, vel mutant ut *morgon*, plur. *mörnar*, pro *mornar* (ut quidem adhuc loquunt illud vero pro *morgnar*, eliso etiam *g*, atque sic integra syllaba *go*).

9. Quædam, nominativum pluralem formantia in *er*, consonam ultimam nominativi singularis duplicant in plurali, et ex his quædam vocalem nominativi sing. servant, ut *geet*, plur. *getter*, et, si quæ similia: quædam mutant, ut *foot*, plur. *fötter; root*, *rötter; noot*, *nötter; boot*, *bötter; son*, *sönner*.

Reg. II. Desinentia in vocalem, masculina scil. et feminina (nam neutra aliter, ut post in exceptionibus traditur) nominativum pluralem regulariter formant a singulari adjecto tamen *r* in fine. Hæc simplicissima est formatio et procedit per omnes fere vocales, in quas modo desinit nominativus aliquis singularis pluralem ex se formans. Sic formant,

Finita in *a*, masculina omnia. Exempla per varias terminationes. In *da*, ut *miärda*, plur. *miärdar; spadha*, plur. *spadhar* etc. In *ga*, ut *kugga*, plur. *kuggar; kraga* plur. *kragar* etc. In *ia* ut *lija*, plur. *lijar* etc. In *ka*, ut *handska*, plur. *handskar; laka* plur. *lakar* etc. In *la*, ut *kafla*, plur. *kaflar*; *spola*, plur. *spolar; skalla*, plur. *skallar* etc. In *ma*, ut *tima*, plur. *timar*; *pasma*, plur. *pasmar* etc. In *na*, ut *spena*, plur. *spenar; pinna*, plur. *pinnar* etc. In *pa*, ut *kappa*, plur. *kappar* etc. In *ra*, *hara*, plur. *harar; spora*, *sporar* etc. In *sa*, ut *kassa*, plur. *kassar*, *possa*, plur. *possar* etc. In *ta*, ut *betta*, plur. *bettar; sköta* plur. *skötar* etc. In *wa*, ut *hofwa*, plur. *hofwar; klofwa* plur. *klofwar*. In *xa*, *yxa* (ut quidam pronunciant), plur. *yxar* etc.

NB. Hic eadem dubitatio recurrit, quæ supra mota est de genere nominum in *a* pag. 31 et 32; num aliqua masculina sint desinentia in *a*, et non potius omnia feminina. Sed communiorem opinionem ac dialectum hic quoque sequimur.

Feminina in *a* omnia discendunt, ut ex exceptionibus patescit. Finita in *e*, masculina, ut *bonde*, plur. *bönder; frände*, plur. *frän-*

der etc. Feminina in *e*, nulla, quod sciam, reperiuntur. Finita in *o*, masculina, ut *skoo*, plur. *skoor; kloo*, plur. *kloor; loo*, plur. *loor* etc. *landboo*, plur. *landboor*, pro quo antique dicitur *landboa*. Feminina ut *koo*, plur. *koor* (secundum quasdam dialectos *köör*); *so*, plur. *soor; olycko*, plur. *olyckor* etc.; *ägho*, plur. *äghor*.

Finita in *ö*, femin. ut *möö*, plur. *möör*.

Masculina in *ö*, vel carent plurali, vel aliter formant.

Finita in *uu*, vel *u* feminina, ut *fruu*, plur. *fruur; hustru*, plur. *hustrur*, sic etiam *stugu, smugu, rugu, kasträku, skooräku* etc. Quorum quædam etiam non raro efferuntur per *a* in fine. Masculina in *u* nulla reperiuntur. Sic etiam neque in *i* vel *ij*, aut in *ä* masculina aliqua extant, nec in *y*, quæ sic nom. flectunt.

Finita in *å* masculina, ut *såå*, plur. *såår;* (vel juxta quasdam dialectos *säär*). Feminina *tåå*, plur. *tåår* (vel juxta dialectum aliam *täär*); *slåå*, plur. *slåår*: sic etiam *wråå, skråå, råå, dyngeråå, håå* etc. *åå*, plur. *åår*, vel *åar*.

Finita in *e*, *i* vel *ij*, *y* et *ä*, feminina nulla reperiuntur.

Exceptiones sub hac regula:

1. Feminina omnia in *a* desinentia, quæ non simpliciter *r* tantum recipiunt, sed etiam *a* finale nominativi singularis mutant in *o*, ut eorum nominativus pluralis desinat in *or*. Cujus exempla per varias terminationes. In *ba*, ut *krabba*, plur. *krabbor; skrubba*, plur. *skrubbor* etc. In *da*, ut *ladha*, plur. *ladhor; hydda*, plur. *hyddor* etc. In *ga*, ut *piga*, plur. *pigor; giga; sugga*, plur. *suggor* etc. In *ia*, ut *ryia*, plur. *ryior; koija*, plur. *koijor; lärkia*, plur. *lärkior* etc. In *ka*, ut *kruka* plur. *krukor; luka*, plur. *lukor; flicka*, plur. *flickor* etc. In *la*, ut *kula*, plur. *kulor; källa*, plur. *källor; tafla*, plur. *taflor* etc. In *ma*, ut *amma*, plur. *ammor; trumma*, plur. *trummor; grijma*, plur. *grijmor* etc. In *na*, ut *quinna*, plur. *quinnor; tunna*, plur. *tunnor; höna*, plur. *hönor* etc. In *pa*, ut *pipa*, plur. *pipor; harpa*, plur. *harpor; trappa*, plur. *trappor* etc. In *ra*, ut *kärra*, plur. *kärror; wara*, plur. *waror; skära*, plur. *skäror* etc. In *sa*, ut *myssa*, plur. *myssor; steglijsa*, plur. *steglijsor; mässa*, plur. *mässor* etc. In *ta*, ut *gryta*, plur. *grytor; bytta*, plur. *byttor; kista*, plur. *kistor* etc. In *wa*, ut *dufwa*, plur. *dufwor; hufwa*, plur. *hufwor; skrefwa, bergsskrefwa*, plur. *bärgskrefwor* etc.

NB. Ex eo, quod feminina omnia in *a* ita discedant a simplici illa ac facili nominativi pluralis formatione, jam proposita, inducor, ut credam, hoc a majoribus consilio esse factum; videlicet

cum antiquitus, præter feminina perplurima, existerent etiam masculina non pauca desinentia in *a*: quo proinde melius ac certius discerni posset, quænam ex desinentibus in *a* essent masculina, quænam feminina, communi usu introduxisse, ut masculina omnia in *a* juxta analogiam et regulam propositam formarent nom. pluralem in *ar*, feminina vero omnia in *or*. Ut autem feminina, quæ plura sunt, sic ab analogia hac recederent, et non potius masculina, quæ pauciora existunt, occasionem dedisse videtur, quod pluscula nomina feminina, quæ hodie in *a* desinunt, olim finita fuerint in *o* in nom. singulari. Cujus rei pluscula exempla habemus non solum in antiquis, sed et hodie usitatis legibus frequenter obvia, item in S. Bibliorum versione. Sic accus. *tungo* c. 39. Eds. LL., c. 12 KB. StL. 1 Pet. 3: 10. Unde nom. pluralis regulariter formatus adjecto in fine *r*, desinit in *or*. Quod magis adhuc confirmatur ex eo, quod feminina in *a* etiam alios casus formant per *o:* sic *quinna*, genit. *quinnos*, dat. *quinno*, ablat. *aff quinno;* et sic in aliis. Quam ad rem aliquid momenti adferre videtur, quod illa femininorum pronunciatio in *o* apud vulgus etiamnum retinetur, sed *o* illud sonat perinde ut *å;* ut *myssă*, *byttå*, *kystå*, *horsså* etc.

2. Desinentia in *e* omnia (exceptis illis exemplis, quæ supra ad ipsam regulam adducta sunt, et paucis forte aliis) masculina (nam feminina in *e* nulla existunt, et de neutris post except. 6). Nom. pluralem faciunt in *ar; e* videlicet mutato in *a* indeque assumpto *r:* ut *gubbe*, plur. *gubbar; fogde*. plur. *fogdar; unge*, plur. *ungar; stake* (stipes), plur. *stakar; knape*, plur. *knapar; kappe* (vasis genus), plur. *kappar; orre*, plur. *orrar; gumse*, plur. *gumsar* [1]) etc.

3. Omnia desinentia in *are*, quæ omnia etiam sunt masculina, nominat. pluralem habent similem nom. singulari, ut *achtare*, *anklagare*, *brandare*, *bryggiare*, *cirklare*, *dantzare*, *fråssare*, *gynnare*, *garfware*, *huggare*, *(stenhuggare) jägare*, *krämare*, *klockare*, *lastare*, *mortare*, *mölnare*, *nämare (affnämare) olämpare*, *(förolämpare) pipare*, *prångare*, *quistare*, *remmare*, *ridhare*, *spennare*, *skinnare*, *tröskare*, *tröstare*, *wachtare*, *wändare*, *undrare*, *ympare*, *åkare*, *älskare*, *önskare* etc.

Not. Idem obtinet in his *äghande*, *målsägande*, *jordägande*.

---

[1]) Ratio videtur esse, quod eæ voces in *a* finitæ fuerint, ut quoque ex legibus nostris constat. Et hodie quoque apud vulgus antiqua illa terminatio retinetur, imo in libris impressis etiam.

4. Quædam in *o*, interposito prius *a*, demum *r* recipiunt. Masc. ut *moo* (quod alias *heed* dicitur), plur. *moar*, vel *r*, ut *skoo*, plur. *skoor* secundum quasdam dialectos.

Femin. ut *broo*, plur. *broar* (et per syncopen *broor*).

5. In *y* et *ö* desinentia, interposito prius *a*, recipiunt *r*. Masc. *sky* vel *skyy*, plur. *skyar; siöö*, plur. *siöar;* In quo receptum est insuper *g* ante *a* interponere, ut *siögar*. Vel *e*, ut *möö*, plur. *möer*, secundum quasdam [dialectos].

Femin. ut *öö*, plur. *öar*, sed ut priora *g*, ita hæc *ij* ante a interponunt ut *öijar*, quod prævaluit. Idem in desinentibus in *u*, quodam faciunt, ut *fruer* pro *fruur*.

6. Neutra omnia in vocalem quamcunque desinentia, si declinabilia sunt, vid. sup. pag. 31, nom. pluralem formant adjecto tantum *n* ad nominat. singularem.

In *a*, ut *hierta*, plur. *hiertan*. Excipe duo in *a*, quæ nom. plur. formant *a* mutato in *o* et sic assumpto *n;* ut *öga*, plur. *ögon; öra*, *öron*.

In *e*, ut *altare*, *böte*, *dijke*, *embete*, *fänge*, *gäte*, *hänge*, *inwadhe*, *knyte*, *lyte*, *möte*, *rijke*, *röste*, *sinne*, *smycke*, *täcke*, *wälde*, *ärende*, *äple* etc.

In *ij*, quæ modo pluralem habent; ut *bij*, plur. *bijn*.

In *o*, ut *loo* (globus) plur. *loon; boo*, nidus avium, plur. *boon*.

In *å*, ut *stråå*, plur. *stråån*.

In *ä*, ut *träää*, *knää*, *äplä*, plur. *trään* etc.

In *ö*, ut *fröö*, plur. *fröön* etc.

In *u* quidem nullum neutrum desinit, in *y* vero nullum neutrum declinabile.

7. Quædam etiam in vocalem desinentia plane carent plurali numero, cum masculina et feminina tum neutra. Desinentia in *a*, masculina *gyttia*, *äfwia*, *miölka* i fisk, *hafra*, *krassa*, *binda*, *mossa* (på trään) etc. *humbla*. Feminina, *buska* (som sätties aff wört) *fråna*, *fräkna*, *färnissa*, *gallra*, *halka*, *hampa*, *heetta*, *hyra*, *ilska*, *kådha*, *klådha*, *liumska*, *midhia*, *måhla*, *mumma*, *nippra*, *quicka*, *roofstampa*, *spona*, *syllta*, *ällta* etc.

Neutra, ut *windöga*.

Desinentia in *e* neutra, ut *fnöske*, *linne*, *sillke*, *skäffte*, *stybbe*, *tycke* etc.

Desinentia in *ij* neutra pleraque, omnia indeclinabilia, ut *glij*, *klij*, *sprij*, *skrij*, *fyllerij*, *bryggerij*, *bryrij*, *kälterij*, *bedrägerij* etc.

Desinentia in *o*, feminina, ut *troo*, *otroo*, *oroo* etc.

Neutra, ut *boo* (pro familia).

Desinentia in *u* neutra, ut *struu* (sic dicimus de equis, *draga i struu*).

Desinentia in *y*, neutra omnia, ut *bly*, *gny*, *ny*, *try*, *bry*, *stry*.

Desinentia in *å*, masc., ut *tråå* (pro *trådh*).

Desinentia in *ä*, neutra, ut *fää, piää.*

Desinentia in *ö*, masc., ut *miöö* (pro *miödh*) *sniöö*, *töö*.

De Genitivo Plurali.

Formatur is eodem modo quo genitivus singularis, ut sup. indigitatum pag. 38; nempe, ut ille a nom. singulari, ita hic a plurali, addito in fine *s;* tam in masculinis et femininis, quam neutris, quamcunque terminationem habentibus, et quocunque modo nom. pluralis formetur. Sic

Masculinorum, in *a*, ut *hanskar*, gen. *hanskars;* in *b*, *klabbar*, gen. *klabbars;* in *d*, *uddar*, gen. *uddars*, *smedher*, gen. *smedhers;* in *e*, ut *gubbar*, gen. *gubbars*, *fränder*, gen. *fränders*, *bönder*, gen. *bönders*, *skinnare*, gen. *skinnares*, *spennare*, *spennares; männ*, gen. *männs* etc.

Femininorum, in *a*, ut *quinnor*, gen. *quinnors;* in *d* ut *skedhar*, gen. *skedhars*, *dygder*, gen. *dygders;* in *f*, *slefwar*, *slefwars*, in *g*, ut *sorger*, gen. *sorgers*, *sågar*, *sågars*. In *k*, ut *wakar*, gen. *wakars*, *saaker*, gen. *sakers* etc., *händer*, gen. *händers*, *stänger*, gen. *stängers*, *fötter*, gen. *fötters* etc.

Neutrorum, desinentium in consonam, ut nominativus ita et genitivus plane similis est singulari; ut *lambs*, *bands*, *breefs*, *äggs*, *taaks* etc. Conf. sup. pag. 31 et 38.

Desinentium in vocalem; in *a*, ut *hiertan*, gen. *hiertans*, *ögon*, gen. *ögons*, *öron*, *örons*, in *e*, ut *stycken*, gen. *styckens*, *dijken*, *dijkens;* in *o*, ut *loon*, gen. *loons;* in *å*, ut *stråån*, gen. *strååns* etc.

NB. Antiqua loquendi et scribendi ratione genitivus pluralis desinit etiam quandoque in *a:* sic *manna* pro *männs*, ut cap. 30 § 4. Jord. LL. *forfalds edhe twäggia manna;* etc. *aldra [jord]äghande loff* c. 18. § 6, c. 19 eod., c. 51 Byg. LL., *medh nästa frända rådhe* c. 15 Gifft. LL. etc. *Bonda laghom.* c. 27 in KB. LL., *helga manna samfund.*

In femininis desinentibus in *a*, videtur etiam nonnunquam in *a* flecti, ut c. 22 Gifft. LL. *medh twäggia quinna vitnom;* nonnunquam in *o*, ut c. 14. Dråp medh wådh LL. et St.L. *medh twäggia quinno vitnom.*

De Dativo et Ablativo Plurali.

Not. I. Quod supra obiter dixi de dativo et ablativo singulari, quod in eo, ne quidem secundum antiquum loquendi ac scribendi modum, peculiaris aliqua flexio per omnes voces sit recepta; id hic quoque fatendum est, saltem quod non omnes ad eam flexionem æque videantur aptæ, et quod non ita certo constet, num in illis talem flexionem usus introduxerit. Hinc occasionem cepisse videtur recentior usus, ad varietatem, ex eaque natam difficultatem hujus flexionis vitandam, (cum ex constructione atque sensu casus hic nihilominus intelligi posset) dativi et ablativi flexionem peculiarem penitus omittendi, proque dativo singulari singularem, pro plurali pluralem nominativum usurpandi. Vid. sup. pag. 38, 39.

II. Quod ablativus pluralis non solum in versione vernacula S. Bibliorum, sed et legibus nostris, aliisque libris usurpetur, et per has præcipue præpositiones *i*, *medh*, *aff*, *ifrån*, *igenom* etc. construatur, adeo frequentibus exemplis constat, ut in S. Bibliis et legibus patriis hospes sit, qui non per se plurima ejus exempla observaverit, iccirco ab illis adferendis supersedeo.

III. Dativi vero proprius usus, quia rarior est, eoque non tam forte ab omnibus est observatus, ejus exempla nonnulla perspicua, partim ex S. Bibliis, partim ex legibus nostris allegabo. Sic Psal. 91 v. 11 *han hafwer befalt sinom Englom om tigh.* Ephes. 6: 5 *edrom lekamligom herrom.* Deut. 4: 40 *tinom barnom,* c. 5: 7 *skerpa tinom barnom.* Psal. 79 bis, *wårom grannom.* Cap. 34, § 1 Bygg. LL. *äghandom tilsighia.* Cap. 7 fin. Gifft. LL. *Thå skal hon them Klostrom eller Kirkiom gifwa: och ey Lekarom.* Ubi dativus hic per omnia genera occurrit, masc. *lekarom,* femin. *kirkiom,* neut. *klostrom.* In Litania quoque nostra hodie usitata: *Att tu allom Konungom och Förstom wärdigas Fridh och endrächt gifwa.* Et in hymno ecclesiastico ex Psal. 69 v. 10 *mins modhers barnom* — okänd, etc.

Desinit autem regulariter in *om,* vel *åm,* ut scribit celeberrimus Buræus in sua Tab. Grammaticali, tam in masculinis et femininis, quam neutris: in illis videlicet, ubi peculiarem flectionem est sortitus.

NB. Dativi et ablativi in hac forma antiqua etiam terminatio fuit in *um,* quæ non solum in legibus nostris antiquis fræquentissime, sed et usitatis satis sæpe occurrit. Sic *Witnum* c. 14 Dråp medh wådh. LL., 13 StL., *botum* c. 13 eod., *markum* c. 13, 14 Dråp medh wådh. StL., *wärkum* cap. 3 et 14 eod., *Grannum och sockna-*

mannum c. 14 Dråp medh wådh. StL., *målsäghandenum* c. 1 Sår m. wil. StL., *mannum* c. 16 Dråp medh vådh. StL., *köpstadum* c. 15 Köpmål. StL. et alibi *Erfwingum* bis, cap. 4 Jord. StL. etc.

Formatur quoque regulariter a nominativo plurali, tam in masculinis et femininis, quam neutris; ultima tantum syllaba nominativi mutata in *om*. Sic in nom. plurali

Masculinorum, desinente in *ar*, primo impurum (ut sæpissime) *arfwar*, mutato *ar* in *om*, *arfwom; åkrar*, dat. *åkrom; stenar*, dat. *stenom* etc.

In *ar* purum, ut *byar*, dat. *byom*; *erfwingiar*, dat. *erfwingiom* etc.; *öijar*, dat. *öijom; åar*, dat. *åom*.

In *er*, mutato *er* in *om*, ut *fränder*, dat. *frändom; präster*, dat. *prästom*, etc.

Femininorum, desinente in *ar* impurum, ut *grindar*, dat. *grindom; siälar*, dat. *siälom; tomptar*, dat. *tomptom* etc.

In *ar* purum, ut *engiar*, dat. *engiom* etc.; *boijor*, dat. *boijom*.

In *er*, ut *borger*, dat. *borgom; saker*, dat. *sakom*; *marker*, dat. *markom; erter*, *ertom; röster*, *röstom* etc.

In *or* impurum, ut *bönor*, dat *bönom; rofwor*, dat. *rofwom; hätta*, dat. *hättom*.

In *or* purum, ut *kirkior*, dat. *kirkiom*.

Neutrorum, desinente in *en*, ut *wittnen*, dat. *wittnom; dijken*, dat. *dijkom; rösten*, *röstom* etc.

Exceptiones ad hanc regulam.

1. Quæcunque carent plurali numero, masc. fem. vel neutra carent quoque hoc casu, ut per se patet.

2. Quædam masculina, femin. et neutra, non solum prædicto modo ultimam nominativi pluralis mutant, sed et priorem, pro vocali nom. pluralis recipiendo vocalem nom. singularis.

Masculina in *er*, ut *bönder*, dat. *bondom* (horum quædam antiqua flexione etiam aliam vocalem recipiunt, ut *sönner*, dat. *sunom*).

In *än*, ut *männ*, dat. *mannom*.

Feminina, in *er*, ut *händer*, dat. *handom*.

Neutra in *en*, ut *boten*, dat. *botom* (nisi hic dativus potius a femin. *boot* de quo mox). In *er*, ut *länder*, dat. *landom*.

3. Ex prædictis quædam, quæ in formatione nom. pluralis consonam nom. singularis geminant, juxta exceptionem 9 pag. 44 in hac formatione dativi pluralis alteram consonam abjiciunt, ut

Masculina *fötter*, dat. *fotom; sönner*, *sunom*.

Feminina, *nötter*, dat. *notom; bötter*, dat. *botom* etc.

4. Neutra omnia, in consonam desinentia, nom. pluralem similem habentia nom. singulari, dativum plur. formant, adjecta tantum terminatione dativi pluralis *om* ad nom. pluralem, ut *barn*, dat. *barnom; tungomåhl, tungomålom; folk, folkom; kloster, klostrom; watn, watnom; wärk, wärkom; breef, brefwom; skähl, skählom; huus, huusom; skip, skipom; nööt, nötom; godz, godzom* etc.

5. Quædam ex his neutris ante *om* interponunt *i*, ut *skäär, skäriom; näät*, dat. *näthiom; wädh, wädhiom.*

6. Idem faciunt neutra quædam in *e* desinentia, nom. pluralem formantia in *en*, ut *stycken*, dat. *styckiom* Joh. 6: 12.

7. Nominativus pluralis desinens in *are* (de quo pag. 46, except. 3) format ex se dativum pluralem, *e* mutato in *om*, ut *skräddare*, dat. *skräddarom; skomakare, skomakarom*; *skinnare, skinnarom; skipare, skiparom; borgmästare, borgmästarom; mätare, mätarom; ryttare, ryttarom.*

Not. Idem fit quoque in aliis desinentibus in *e*, ut *äghande, målsäghande, jordäghande* etc.

8. Nominativus pluralis in *år*, in dativo *år* mutat in *om*, *råår* dat. *råom* (C. 26 § 2 Bygg. LL.); *åår*, dat. *åom*, (c. 27 § 1., c. 34 § 4 Bygg. LL.)

9. Nom. plur. *siöar*, dat. facit mutato *ar* in *m*, ut *siöm* (c. 34 § 4 Byg. LL.). Nisi dicamus potius eum formari regulariter *ar* mutato in *om*, *siöom* et pro syncopen *siöm.*

10. Neutrorum in *ä*, nom. pluralis in *än*, in dativo *n* mutat in *m*, ut *knään*, dat. *knääm.*

Sic etiam flecti videtur neutrorum in *å* dativus plur., ut *stråån*, dat. *strååm.*

11. Dativus pluralis ex nomin. plur. in *oor*, *ör* et *ur*, quoniam rarissime occurrit, nihil nunc certi de eo statui potest, videtur tamen vel eodem modo, ut in præcedentibus formari, vel manere similis nominativo: *broom*, c. 2 Byg. LL.

12. Idem tenendum videtur de neutris in *a*, *ij*, *o*, *ö* et quibusdam in *ä* desinentibus.

NB. Sed quis singulas minutias exequi queat, cum id prolixum nimis foret, nec fortassis necessarium, aut B.L. satis gratum.

De Numero Declinationum in hac Forma, et earum Distinctione.

Not. Supra, cum de declinationibus in genere, earumque numero in utraque declinationum forma agerem pag. 37, existimabam ex ratione quadam ibi allata, tres tantum in qualibet forma esse declinationes, masculinorum, femininorum et neutrorum; postea vero (pag. 40) in eam incidi opinionem, quod respectu habito præcipue ad variam nominativi pluralis flexionem numerus ac distinctio declinationum commodius iniri possit. Quæ posterior sententia etiamnum magis arridet. Quas autem ob rationes a priore opinione recesserim, cum iste discursus prolixior sit futurus, hic quidem adferre non vacat. Triplex autem fundamentum distinctionis, adeoque et numeri declinationum pono 1) Terminationem nominativi singularis, quæ generaliter est, vel in vocalem, vel consonantem. Sed cum illud generale nimis sit, eo quod tam masculinis, quam femininis et neutris convenire possit, addo 2) Genus, ejusque respectu habito declinationum distinctionem constituo. Sed cum tria illa genera nullius casus flexione magis ac evidentius inter sese differant, quam nominativi pluralis, ideo, 3) ad ejus variam flexionem præcipue respectu habito, declinationum numerum ac distinctionem commodissime statui existimo.

Sunt igitur sic declinationes hujus formæ sex: quæ deinceps ordine cum suis paradigmatibus traduntur.

Prima Declinatio

Formæ Absolutæ.

Est illa masculinorum et femininorum, in quamcunque vocalem desinentium (exceptis femininis in *a*), nom. pluralem formantium, adjecto tantum *e* ad nominativum singularem, exceptis plerisque masculinis in *e*, de quibus supra pag. 46, except. 2 et 3, ubi etiam plures exceptiones traduntur.

Genitivus utriusque numeri desinit in *s*, de quo satis sup. pag. 37, 48.

Dativus et ablatus, qui semper sunt similes, in sing. numero desinunt in *e*, juxta flexionem antiquiorem, juxta recentiorem vero similes sunt nominativo (de quo videatur pag. 38, 39).

Accusativus et vocativus utriusque numeri ut semper (de quo sup. pag. 39, 40) ita et hic similes sunt nominativo.

Dativus et ablativus pluralis desinunt in *om*, de quo satis supra pag. 49 et seqq., ubi exceptiones variæ propositæ.

1. Paradigmata
Masculinorum.

In *a*. Vid. sup. pag. 31.		In *e*.	
Flexio Antiquior.	Recentior.	Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *en hanska*	*hanska*	*en frände*	*frände*
Genit. *ens hanskas*	*hanskas*	*ens fründes*	*frändes*
Dat. *enom hanske*	sim. nom.	*enom frända*	sim. nom.
Accus. *en* sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Vocat. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Abl. *aff enom hanske*	sim. nom.	*af enom frände*	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *hanskar*	*hanskar*	*fränder*	*fränder*
Gen. *hanskars*	*hanskars*	*fränders (da)*	*fränders*
Dat. *hanskom*	sim. nom.	*frändom*	sim. nom.
Accus. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Vocat. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Ablat. sim. dativo	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

Not. Melius forte juxta quasdam meliores dialectos omnia istæc masculina, quæ sæpe scribuntur per *a*, scribere per *e*, ut genera vocum exactius discernantur.

NB. Cum non solum ex supra dictis in genere (pag. 36, 37) sed etiam ex propositis jam paradigmatibus, constet secundum utramque flexionem accusativum et vocat. semper similes esse nominat., dativum vero et ablativum semper esse similes in utroque numero, ideo ad inutilem prolixitatem vitandam, in sequentibus paradigmatibus genitivi tantum, dativi et accusativi in utroque numero flexionem exponemus.

In *i* vel *ij* masculinum nullum reperitur (vid. sup. pag. 33, 45).

In *o*.		In *å*.	
Flexio Antiquior.	Recentior.	Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *en skoo*	*en skoo*	*en såå*	*en såå*
Genit. *skoos*	*skoos*	*sååds*	*sååds*
Dativ., Abl. *skoo*	*skoo*	*såå*	*såå*
Accus., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *o*. Flexio Antiquior.	Recentior.	In *å*. Flexio Antiquior.	Recentior.
Plur.		Plur.	
Nom. *skoor*	*skoor*	*såår*	*såår*
Gen. *skoors*	*skoors*	*sååars*	*sååars*
Dat. et Abl. *skoom*	sim. nom.	*såom*	*såår*
Accus., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *u* et *ä* masculina non reperiuntur (sup. pag. 33, 45).

In *y* et *ö* masc. quoad formationem nom. plur. sunt anomala.

Masculinorum Anomalorum.

NB. Anomalia deprehenditur præcipue in hisce tribus casibus, dativo singulari, nominativo et dativo plurali. Quinam autem casus anomaleõs flectantur in his paradigmatibus apparebit ex hoc signo [ ], cui inclusi reperiuntur.

In *a* anomala, quod sciam non extant.

In *e*. Vid. sup, pag. 40, 46 et 50, 51 et pag. 47.

Flexio Antiquior.	Recentior.	Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *en bonde*	*en bonde*	*tienare*	*tienare*
Genit. *bondes*	*bondes*	*tienares*	*tienares*
Dat., Abl. *bonda*	*bonde*	[sim. nom.]	[sim. nom.]
Accus., Voc. *[bonda]*	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *[bönder]*	*[bönder]*	*[tienare]*	*[tienare]*
Gen. *bönders*	*bönders*	*tienares*	*tienares*
Dat., Abl. *[bondom]*	sim. nom.	*[tienarom]*	sim. nom.
Accus., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Sing.		Plur.	
Nom. *gubbe*	*gubbe*	*[gubbar]*	*[gubbar]*
Genit. *gubbes*	*gubbes*	*gubbars*	*gubbars*
Dat., Abl. *gubbe*	*gubbe*	*[gubbom]*	sim. nom.
Accus., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

Hoc modo flectuntur *äghande*, *målsäghande*, *jordäghande* etc.

In *o*. Vid. sup. 41, 53, 54. Flexio Antiquior.	Recentior.	In *ö y*. Vid ibid. Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *en moo*	*moo*	*en öö, skyy*	*öö, skyy*
Genit. *moos*	*moos*	*öös, skyys*	*öös*
Dat., Ablat. *[moo]*	*moo*	*öö, skyy*	sim. nom.
Accus., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

Flexio Antiquior.	Recentior.	Flexio Antiquior.	Recentior.
Plur.		Plur.	
Nom. *[moar]*	*[moar]*	*[öijar], skyar*	*öijar*
Genit. *moars*	*moars*	*öijars, skyars*	*öijars*
Dat., Abl. [sim. nom.]	sim. nom.	*öijom, skyom*	sim. nom.
Accus., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

Sic etiam *skoo*, in nom. plur habet *[skoer]*, secundum Buræi tabulam. Sic etiam *siöö* facit nom. pl. *[siögar]*, dat. pl. *[siöm]*.

2. Paradigmata

Femininorum.

In *a* pertinent ad declin. seq. In *e* vel *i* nulla reperiuntur.

In *o*. Flexio Antiquior.	Recentior.	In *å*. Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *en koo*	*koo*	*en åå*	*åå*
Gen. *koos*	*koos*	*åås*	*åås*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Accus., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *koor, köör*	*koor, köör*	*åår*	*åår*
Genit. *koors*	*koors*	*åårs*	*åårs*
Dativ., Abl. [sim. nom].	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Accus., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *u* vel *uu*. Flexio Antiquior.	Recentior.	In *ö*. Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *en hustru*	*hustru*	*en möö*	*möö*
Gen. *hustrus*	*hustrus*	*möös*	*möös*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *hustrur*	*hustrur*	*möör*	*möör*
Gen. *hustrurs*	*hustrurs*	*möörs*	*möörs*
Dat., Abl. [sim. nom.]	sim. nom.	[sim. nom.]	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *y* et *ö* feminina nulla reperiuntur.

Femininorum Anomalorum.

NB. Ad evitandam prolixitatem posthac non paradigmata aliqua anomalorum, sed tantum illos casus, qui anomaleõs flectuntur, proponam.

Quædam desinentia in *å* recipiunt *a* ante *r*, interdum ut *åå*, nom. plur. *åar*, in *o*, *u* et *ö* ante *r* in nom. plurali recipiunt *e*, ut *fruuer*, *mööer*, dat. et abl. plur. *fruom* vel *fruum*.

Secunda Declinatio

Formæ Absolutæ.

Est femininorum tantum in *a* desinentium, quæ omnia nominativum pluralem formant in *or* (ut sup. pag. 45, 46 est dictum),

Genitivus singularis desinit in *os* (de qua formatione vid. sup. pag. 46) vel in *as* (ut recentior pronuncio et scriptio sæpe habet).

Dativus et ablativus singularis in *o*, secundum antiquiorem flexionem (de qua vid. sup. pag. cit.) semper; juxta recentiorem vero sunt fere similes nominativo (de quo sup. pag. 36, 37.)

Genitivus pluralis, regulariter a nom. plur. formatus, desinit in *ors*, secundum utramque flexionem.

Dativus et ablativus pluralis in *om* regulariter a nom. plurali formatus (de quo sup. pag. 50, 51), secundum recentiorem vero flexionem similis est nominativo.

Accusativus et vocat. utriusque numeri similes nominativo.

Paradigmata.

Flexio Antiquior.	Flexio Antiquior.
Sing.	Sing.
Nom. *quinna*, *tafla*, *kirkia*	*quinna*, *tafla*, *kyrkia*.
Gen. *quinnos*, *taflos*, *kirkios*	*quinnas*, *taflas*, *kyrkias*
Dat., Abl. *quinno*, *taflo*, *kirkio*	*quinna*, *tafla*, *kyrkia*
Accus., Voc. sim. nom.	sim. nom.
Plur.	Plur.
Nom. *quinnor*, *taflor*, *kirkior*	*quinnor*, *taflor*, *kyrkior*
Gen. *quinnors*, *taflors*, *kirkiors*	*quinnors* *taflors*, *kyrkiors*
Dat., Abl. *quinnom*, *taflom*, *kirkiom*	*quinnor*, *taflor*, *kyrkior*
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.

Tertia Declinatio

Formæ Absolutæ.

Est masculinorum et femininorum in quamcunque consonantem desinentium, nominativum pluralem formantium adjecto *ar* ad nom. singularem. Desinunt autem

Masculina in *b d f ff g k l m n p r s t x z* vel *tz:* quorum exempla plura proposita sunt sup. pag. 41.

Feminina in *d f g k l m n p r s t x;* quorum exempla etiam tradita sup. pag. 41.

NB. Quænam autem masculina, quænam feminina sint, cognosci debet modis supra expositis, de genere nominum substantivorum cognoscendo, pag. 27 et seqq.

Genitivus singularis formatur regulariter, addito *s* ad nom. singularem.

Dativus et ablativus sing. In masculinis quidem (paucis modo exceptis) secundum antiquiorem flexionem desinit in *e*, in femininis vero similis est nominativo, secundum recentiorem vero flexionem tam in masculinis, quam femininis similis est nominativo.

Not. Quoniam supra de formatione dativi sing. hæc regula est omissa, hic exempla nonnulla ad eam confirmandam sunt adducenda, quæ in legibus nostris frequentia occurrunt, frequentiora tamen ablativi, quam dativi.

Masculinorum dativus in *e.* C. 3 Ting. LL. *gifwi konunge muto.* C. 10 Byg. LL. *säti wädhit androm manne.* C. 45 Byg. LL. *häste blodh låta* etc., *enom stene* C. 27 pr. Bygg. LL. Ablativus in *e*, ut *aff konunge, i skoghe, med gårde, medh edhe, i åkre, i teghe, medh dome, medh häste, medh hufwe, i elde, aff kläppe* etc.

Femininorum ablativus similis nominativo. C. 5 Byg. LL. i *tompt, aff annars sädh* C. 14 eod. *I äng* C. 41 eod. *I waak* c. 7 Erfd. LL. *I säng* c. 12 Erfd., 35 Byg. LL. *I stämpning. I nampd syn* c. 33 Ting. *I jord* c. 10 Gift. *I Sokn* c. 1 Kirk. *I samu gärning* c. 35 Eds. LL. *medh swep* c. 8 högm. LL. *medh grudh och fridh,* c. 6 KB. LL. *I the saak* c. 29. *I fridh* c. 31 eod. *medh tijond* c. 3 Kirk. etc.

Accus. et vocat. similes nominativo in utroque numero.

Genitivus pluralis formatur regulariter, addito tantum *s* ad nominativum pluralem.

Dativus et ablativus pluralis desinit in *om* formaturque regulariter mutato *ar* nominativi plur. in *om* (ut sup. pag. 50, 51 est traditum).

1. Paradigmata

Masculinorum.

In *b*. Flexio Antiquior.	In *b*. Flexio Recentior.
Sing.	Sing.
Nom. *en klabb, kimb*	*en klabb, kimb*
Gen. *klabbs, kimbs*	*klabbs, kimbs*
Dat., Abl. *klabbe, kimbe*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.
Plur.	Plur.
Nom. *klabbar, kimbar*	*klabbar, kimbar*
Gen. *klabbars, kimbars*	*klabbars, kimbars*
Dat., Abl. *klabbom, kimbom*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.

In *d*. Flexio Antiquior.	Recentior.	In *f* vel *ff*. Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *en gård, lund*	*gård*	*tiuuf, muff*	*tiuuf*
Gen. *gårds*	*gårds*	*tiuufs*	*tiuufs*
Dat., Abl. *gårde*	sim. nom.	*tiufwe*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *gårdar*	*gårdar*	*tiufwar*	*tiufwar*
Gen. *gårdars*	*gårdars*	*tiufwars*	*tiufwars*
Dat., Abl. *gårdom*	sim. nom.	*tiufwom*	sim. nom.
Accus., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *g*. Flexio Antiquior.	Recentior.	In *k*. Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *konung, skogh*	*konung*	*balk, leek*	*balk*
Gen. *konungs*	*konungs*	*balks*	*balks*
Dat., Abl. *konunge*	sim. nom.	*balke*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *konungar*	*konungar*	*balkar*	*balkar*
Gen. *konungars*	*konungars*	*balkars*	*balkars*
Dat., Abl. *konungom*	sim. nom.	*balkom, lekom*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *l*. Flexio Antiquior.	Recentior.	In *m*. Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *wall, saal*	*walls*	*doom, stamm*	*doom*
Gen. *walls*	*wall*	*dooms*	*dooms*
Dat., Abl. *walle*	sim. nom.	*doome*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *n*.		In *p*.	
Sing.		Sing.	
Nom. *steen, munn*	*steen*	*kläpp, käpp*	*kläpp*
Gen. *steens*	*steens*	*kläpps*	*kläpps*
Dat., Abl. *stene*	sim. nom.	*kläppe*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *stenar*	*stenar*	*kläppar*	*kläppar*
Gen. *stenars*	*stenars*	*kläppars*	*kläppars*
Dat., Abl. *stenom*	sim. nom.	*kläppom*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *r*.		In *s*.	
Sing.		Sing.	
Nom. *stöör*	*stöör*	*bröms, hals*	*bröms*
Gen. *stöörs*	*stöörs*	*bröms*	*bröms*
Dat., Abl. *störe*	sim. nom.	*brömse*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *störar*	*störar*	*brömsar*	*brömsar*
Gen. *störars*	*störars*	*brömsars*	*brömsars*
Dat., Abl. *störom*	sim. nom.	*brömsom*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *t*.		In *x*.	
Sing.		Sing.	
Nom. *häst, hatt*	*häst*	*lax*	*lax*
Gen. *hästs*	*hästs*	*laxs*	*laxs*
Dat., Abl. *häste*	sim. nom.	*laxe*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *hästar*	*hästar*	*laxar*	*laxar*
Gen. *hästars*	*hästars*	*laxars*	*laxars*
Dat., Abl. *hästom*	sim. nom.	*laxom*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *z* vel *tz*.		In *z*.	
Sing.		Plur.	
Nom. *skanz*	*skanz*	*skanzar*	*skanzar*
Gen. *skanz*	*skanz*	*skanżars*	*skanzars*
Dat., Abl. *skanze*	sim. nom.	*skanzom*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

Masculina Anomala.

Sunt autem anomala vel in genitivo singulari, quæ cum casum regulariter non formant, ut desinentia in *s*, in *x*, in *z*. Exempla jam supra hic proposita (vid. etiam sup. pag. 38).

In dativo et abl. sing., quæ illos casus non formant regulariter in *e*, sed in *i*, ut *Gudh*, *Gudhi*, *aff Gudhi* (pag. 39).

In nominativo plurali, quæ literam ante *ar* interponunt, ut desinentia in *f* simplex. Sic *tiuuf*, hic sup. plur. *tiufwar* [1]) (Vid. sup. pag. 43). Vel interponunt *i* ante *ar* ut *säng*, *sängiar; bänk bänkiar* (vid. sup. pag. citat).

Vel elidunt *a*, ut *kammar*, plur. *kamrar* etc.

Vel elidunt *e*, ut *spegel*, *speglar; stöfwel*, *stöfwlar*, *utter*, *uttrar* etc.

Vel elidunt *o*, ut *affton*, *afftnar* etc.

Vel elidunt *u*, ut *wädhur, wädhrar* etc.

De quibus omnibus vid sup. pag. 43, 44.

2. Paradigmata

Femininorum.

In *d*.		In *f*.	
Flexio Antiquior.	Recentior.	Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *strand*, *skedh*	*strand*	*sleef*	*sleef*
Gen. *strands*	*strands*	*sleefs*	*sleefs*
Dat., Abl. *strand*	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

[1]) Item quædam literam interponunt ut in *tiuuf* sup. hic, dat. *tiufwe*. In *el* finita quædam *b* interponunt, ut *himmel*, *himblar*, acc. *himbla*, dat. pl. *himblom*.

Flexio Antiquior.	Recentior.	Flexio Antiquior.	Recentior.
Plur.		Plur.	
Nom. *strandar*	*strandar*	*slefwar*	*slefwar*
Gen. *strandars*	*strandars*	*slefwars*	*slefwars*
Dat., Abl. *strandom*	sim. nom.	*slefwom*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
In *g*.		In *k*.	
Sing.		Sing.	
Nom. *sååg*, *käring*	*sååg*	*waak*, *biörk*	*waak*
Gen. *säågs*	*säågs*	*waaks*	*waaks*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *sågar*	*sågar*	*wakar*	*wakar*
Gen. *sågars*	*sågars*	*wakars*	*wakars*
Dat., Abl. *sågom*	sim. nom.	*wakom*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
In *l*.		In *m*.	
Sing.		Sing.	
Nom. *siääl*, *hyll*	*siääl*	*reem*	*reem*
Gen. *siääls*	*siääls*	*reems*	*reems*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	*remom*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *siälar*, *hyllar*	*siälar*	*remar*	*remar*
Gen. *siälars*	*siälars*	*remars*	*remars*
Dat., Abl. *siälom*	sim. nom.	*remom*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
In *n*.		In *p*.	
Sing.		Sing.	
Nom. *graan*, *hampn*	*graan*	*greep*, *groop*	*greep*
Gen. *graans*	*graans*	*greeps*	*greeps*
Dat., Abl. s. n. *hampne*	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *granar*	*granar*	*grepar*	*grepar*
Gen. *granars*	*granars*	*grepars*	*grepars*

Flexio Antiquior.	Recentior.	Flexio Antiquior.	Recentior.
Dat., Abl. *granom* [1])	sim. nom.	*grepom*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *r*.		In *s*.	
Sing.		Sing.	
Nom. *döör*, *båår*	*döör*	*smörgåås*	*smörgåås*
Gen. *döörs*	*döörs*	*smörgåås*	*smörgåås*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom,
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *dörar*	*dörar*	*smörgåsar*	*smörgåsar*
Gen. *dörars*	*dörars*	*smörgåsars*	*smörgåsars*
Dat., Abl. *dörom*	sim. nom.	*smörgåsom*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *t*.		In *x*.	
Sing.		Sing.	
Nom. *mast*	*mast*	*sax*	*sax*
Gen. *masts*	*masts*	*sax*	*sax*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *mastar*	*mastar*	*saxar*	*saxar*
Gen. *mastars*	*mastars*	*saxars*	*saxars*
Dat., Abl. *mastom*	sim. nom.	*saxom*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

Feminina Anomala.

In genitivo singulari desinentia in *s*, et *x*.

In nominativo plurali. 1) Quæ literam ante *ar* interponunt *w* ut *sleef*, plur. *slefwar*; vel *i*, ut *säng*, plur. *sängiar* etc. 2) Quæ vocalem aliquam nominativi singularis elidunt. Elidunt *e*, ut *skofwel*, plur. *skofwlar; dotter*, *döttrar* etc.

Quarta Declinatio

Formæ Absolutæ.

Masculinorum et femininorum in quamcunque consonam desinentium, quæ nominativum plur. formant, adjecto *er* ad nominativum singularem. Desinunt autem

[1]) I handskriften står fördubblingstecken öfver *n* i dat. *granom*, som dock måtte vara misskrifning. *Utg.*

Masculina in *d g k m n s t*, quorum exempla sup. pag. 42, sunt recensita.

Feminina in *d g k m n s t*, quorum exempla tradita repe- riuntur sup. pag. 42.

Genitivus singularis formatur regulariter, addito *s* ad nom. sing.

Dativus et ablativus sing. tam in masculinis, quam femininis similis est nominativo. Sicubi vero flecti videatur in *e*, ipsis paradigmatibus exponitur.

Accusativus et vocat. similes nominativo in utroque numero.

Genitivus plur. formatur regulariter, addito *s* ad nom. pluralem.

Dativus et ablativus plur., sicubi flectitur, desinit in *om*, ut ex paradigmatibus apparebit.

1. Paradigmata
Masculinorum.

In *d*. Flexio Antiquior.	Recentior.	In *g*. Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *sedh, smedh*	*sedh*	*sång*, *sträng*	*sång*
Gen. *sedhs*	*sedhs*	*sångs*	*sångs*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *sedher, smedher*[1])	*sedher*	*sånger stränger*	*sånger*
Gen. *sedhers*	*sedhers*	*sångers*	*sångers*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *k*.		In *m*.	
Sing.		Sing.	
Nom. *säck, skänk*	*säck*	*swärm*, *skärm*	*swärm*
Gen. *säcks*	*säcks*	*swärms*	*swärms*
Dat., Abl. *säckom*[2])	sim. nom.	*swärme*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *säcker*	*säcker*	*swärmer*	*swärmer*
Gen. *säckers*	*säckers*	*swärmers*	*swärmers*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	*swärmom*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

[1]) *Smedher*, nom. pl. Sap. 15: v. 9.

[2]) Väl genom misskrifning insatt här för i plur. *Utg.*

In *n*. Flexio Antiquior.	Recentior.	In *s*. Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *thron*, *person*	*thron*	*grijs*, *kress*	*grijs*
Gen. *throns*	*throns*	*grijs*	*grijs*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom, *throner*	*throner*	*grijser*	*grijser*
Gen. *throners*	*throners*	*grijsers*	*grijser*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	*grijsom*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *t*. Sing.		In *t*. Plur.	
Nom. *orth*, *präst*	*orth*	*orther*, *präster*	*orther*
Gen. *orths*	*orths*	*orthers*	*orthers*
Dat., Abl. *präste* [1]	sim. nom.	s. n. *prästom*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

Masculinorum Anomala.

In genitivo singulari, desinentia in *s*, ut est in paradigmate.

In dativo singulari, quem quædam formant in *i*, ut *smedh* vel *smidh*, dat. *smidhi*, c. 2 Köp. LL., StL. *aff guldsmidhi*; *fredh* vel *fridh*, dat. *fridhi*, c. 21 Kyrk. *i Gudz fridhi*.

In nom. plurali, quem quædam, desinentia in *r*, formant, mutata vocali primaria nominativi singularis in aliam, sic *a* in *ä*, ut *fadher*, plur. *fädher; o* in *ö*, ut *brodher*, plur. *brödher*, quædam etiam, desinentia in *n* et *t*, similiter formant, *o* mutato in *ö*, ut *son*, plur. *sönner; foot*, plur. *fötter*. Ubi etiam hæc occurrit anomalia, quod consonans nominativi singularis geminetur.

Desinentia in *an*, quædam nom. pluralem, non in *er*, sed in *n* formant, *a* nominativo singularis mutato in *ä*, et geminato *n* finale, ut *man*, plur. *männ; span*, plur. *spänn*. Quæ etiam dativum singularem regulariter formant in *e*, ut *manne*, c. 31 jord., c. 14 § 6 Kyrk. LL., *spanne*, c. 8 Byg. LL.

In dativo plurali, quem ista in *an* desinentia formant pro vocali nominativi pluralis *ä* recepta vocali nominativi singularis *a;*

[1] I handskriften först skrifvet »sim. nom.», sedermera *präste* insatt. *Utg.*

männ, dat. plur. *mannom; spänn*, dat. *spannom.* Quædam, in *er* desinentia, dativum formant in *om* eliso *e*, ut *fädher*, dat. *fädhrom; brödher*, dat. *brödhrom.*

2. Paradigmata

Femininorum.

In *d*. Flexio Antiquior.	Recentior.	In *g*. Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *dygd, synd, stund*	*dygd*	*sorg, borg*	*sorg*
Gen. *dygds*	*dygds*	*sorgs*	*sorgs*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *dygder, stunder*	*dygder*	*sorger*	*sorger*
Gen. *dygders*	*dygders*	*sorgers*	*sorgers*
Dat., Abl. *dygdom*	sim. nom.	*sorgom*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *k*.		In *m*.	
Sing.		Sing.	
Nom. *saak*	*saak*	*raam*	*raam*
Gen. *saaks*	*saaks*	*raams*	*raams*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *saker*	*saker*	*ramer*	*ramer*
Gen. *sakers*	*sakers*	*ramers*	*ramers*
Dat., Abl. *sakom*	sim. nom.	*ramom*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *n*.		In *s*.	
Sing.		Sing.	
Nom. *syyn*	*syyn*	*roos*	*roos*
Gen. *syyns*	*syyns*	*roos*	*roos*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

Flexio Antiquior.	Recentior.	Flexio Antiquior.	Recentior.
Plur.		Plur.	
Nom. *syner*	*syner*	*roser*	*roser*
Gen. *syners*	*syners*	*rosers*	*rosers*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	*rosom*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
In *t*.		In *t*.	
Sing.		Plur.	
Nom. *geet*, *konst*, *nött*	*geet*	*getter*, *konster*	*getter*
Gen. *geets*	*geets*	*getters*	*getters*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

Femininorum Anomala.

In genitivo singulari, desinentia in *s*, ut ex paradigmate patet.

In nominativo plurali, quædam desinentia in *and*, quæ in nom. plurali *a* mutant in *ä*, ut *hand*, pl. *händer; tand*, pl. *tänder; rand ränder; brand, bränder; and, änder*, Quod idem facit *natt*, pl. *nätter*.

Quædam, desinentia in *oot, o* mutant in *ö*, ut *root*, pl. *rötter; noot*, pl. *nötter*. Sic etiam *book*, pl. *böcker*.

Quædam, desinentia in *ång, å* mutant in *ä*, ut *tång*, pl. *tänger; stång*, pl. *stänger*.

Quædam, in *t* desinentia, geminant *t* in nom. plurali, et vel vocalem nominativi sing. retinent, ut *geet*, pl. *getter*, vel mutant, ut *root*, pl. *rötter*, de quibus jam ante.

Quædam in *s* finita vocalem nominativi singularis mutant vel *å* in *ä*, ut *gåås*, pl. *gäss; u* in *ö*, ut *muus*, pl. *möss; luus*, pl. *löss*.

Quinta Declinatio

Formæ Absolutæ.

Neutrorum, desinentium in quamcunque vocalem, nominativum pluralem formantium, adjecto tantum *n* ad nominativum singularem (vid. sup. pag. 47). Desinunt autem in *a e ij o å ä ö;* nam in *u* et *y* nullum neutrum declinabile extat.

Genitivus singularis formatur regulariter, adjecto tantum *s* ad nominativum.

Dativus et ablativus singularis similes sunt nominativo.

Genitivus plur. formatur regulariter, adjecto tantum *s* ad nominativum pluralem.

Dativus et ablativus pluralis interdum quidem formantur regulariter in *om* simpliciter, ut *altarom;* interdum vero *n* nominativi pluralis mutato in *m*, ut *knää*, dat. plur. *knäm* (fl. 3 Årfd. Östg.L.) plerumque tamen est similis nominat.

Accusativus et vocativus similes sunt nominativo in utroque numero.

Paradigmata.

In *a*.		In *e*.	
Flexio Antiquior.	Recentior.	Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *ett hierta*	*hierta*	*ett altare, rijke*	*altare*
Gen. *hiertas*	*hiertas*	*altares*	*altares*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *hiertan*	*hiertan*	*altaren, rijken*	*altaren*
Gen. *hiertans*	*hiertans*	*altarens*	*altarens*
Dat., Abl. *hiertom* [1]	sim. nom.	*altarom*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *ij*.		In *o*.	
Sing.		Sing.	
Nom. *ett bij*	*bij*	*ett boo* nidus	*boo*
Gen. *bijs*	*bijs*	*boos*	*boos*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *bijn*	*bijn*	*boon*	*boon*
Gen. *bijns*	*bijns*	*boons*	*boons*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

[1]) Psal. 97, v. 11 *frommom hiertom.*

In å. Flexio Antiquior.	Recentior.	In ä. Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *ett stråå*	*stråå*	*ett knää*	*knää*
Gen. *stråås*	*stråås*	*knääs*	*knääs*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *stråån*	*stråån*	*knään*	*knään*
Gen. *strååns*	*strååns*	*knääns*	*knääns*
Dat., Abl. *strååm*	sim. nom.	*knääm*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In ö. Sing.		In ö. Plur.	
Nom. *ett fröö*	*fröö*	*fröön*	*fröön*
Gen. *fröös*	*fröös*	*frööns*	*frööns*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	*frööm*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

Anomala.

Quædam neutra, in *a* desinentia, non formant nom. pluralem regulariter, addito tantum *n* ad nominativum sing., sed *a* nominativi sing. mutant in *o*, ut *öga*, pl. *ögon; öra*, pl. *öron.*

Quædam, dativum pluralem regulariter formantia in *om*, *i* ante *om* interponunt, ut *stycke*, dat. *styckiom* Joh. 6, v. 12.

Sexta Declinatio

Formæ Absolutæ.

Neutrorum, desinentium in quamcunque consonantem, quorum nominativus plur. nihil flectitur, sed manet similis nominativo singulari.

Desinunt autem in *b d f g k l m n p r s t z*. Nam in *c h* et *q* nullum desinit, in *x* vero nullum declinabile.

Genitivus singularis formatur regulariter, adjecto tantum *s* ad nominativum singularem.

Dativus et ablativus singularis, in quibuscunque vocibus flectuntur, desinunt in *e*. Sic occurrit sæpe in S. Bibliis, *tino folke*,

tino huse, tino liuse, i thesso rume, tino lande etc. In legibus nostris, *tinge, heme, sååre, hugge* etc.

Genitivus pluralis formatur regulariter adjecto *s;* q[ui]a similis plane est singulari.

Dativus et ablativus plur. formantur etiam regulariter in *om.* Quædam tamen et singularem et pluralem dativum similem habent nominativo.

Accus. et vocat. similes nominativo in utroque numero.

Paradigmata.

In *b*.		In *d*.	
Flexio Antiquior.	Recentior.	Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *ett lamb*	*lamb*	*ett land, band*	*land*
Gen. *lambs*	*lambs*	*lands*	*lands*
Dat., Abl. *lambe*	sim. nom.	*lande*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *lamb*	*lamb*	*land*	*land*
Gen. *lambs*	*lambs*	*lands*	*lands*
Dat., Abl. *lambom*	sim. nom.	*landom*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *f*.		In *g*.	
Sing.		Sing.	
Nom. *ett breef, haaf*	*breef*	*ett ting, berg, hugg*	*ting*
Gen. *breefs*	*breefs*	*tings*	*tings*
Dat., Abl. *brefwe*	sim. nom.	*tinge*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *breef*	*breef*	*ting*	*ting*
Gen. *breefs*	*breefs*	*tings*	*tings*
Dat., Abl. *brefwom*	sim. nom.	*tingom*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *k*.		In *l*.	
Sing.		Sing.	
Nom. *ett folk, taak*	*folk*	*ett fall, hohl*	*fall*
Gen. *folks*	*folks*	*falls*	*falls*
Dat., Abl. *folke*	sim. nom.	*falle*	sim. nom.
Acc., Voc. sim. nom.	sim, nom.	sim, nom.	sim. nom.

	In *k.* Flexio Antiquior.	Recentior.	In *l.* Flexio Antiquior.	Recentior.
	Plur.		Plur.	
Nom.	*folk*	*folk*	*fall*	*fall*
Gen.	*folks*	*folks*	*falls*	*falls*
Dat.,	*folkom*	sim. nom.	*fallom*	sim. nom.
Acc., Voc.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

	In *m.*		In *n.*	
	Sing.		Sing.	
Nom.	*ett rum, heem*	*rum*	*ett swijn, been*	*swijn*
Gen.	*rums*	*rums*	*swijns*	*swijns*
Dat., Abl.	*rumme*	sim. nom.	*swijne*	sim. nom.
Acc., Voc.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
	Plur.		Plur.	
Nom.	*rum*	*rum*	*swijn*	*swijn*
Gen.	*rums*	*rums*	*swijns*	*swijns*
Dat., Abl.	*rummom*	sim. nom.	*swijnom*	sim. nom.
Acc., Voc.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

	In *p.*		In *r.*	
	Sing.		Sing.	
Nom.	*skep* v. *skip, stoop*	*skep*	*såår, kaar*	*såår*
Gen.	*skeps*	*skeps*	*såårs*	*såårs*
Dat., Abl.	*skipe*	sim. nom.	*såre*	sim. nom.
Acc., Voc.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
	Plur.		Plur.	
Nom.	*skep, skip*	*skep*	*såår*	*såår*
Gen.	*skeps*	*skeps*	*såårs*	*såårs*
Dat., Abl.	*skipom*	sim. nom.	*sårom*	sim. nom.
Acc., Voc.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

	In *s.*		In *t.*	
	Sing.		Sing.	
Nom.	*huus, lass*	*huus*	*kast, mååt*	*kast*
Gen.	*huus*	*huus*	*kasts*	*kasts*
Dat., Abl.	*huse*	sim. nom.	*kaste*	sim. nom.
Acc., Voc.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
	Plur.		Plur.	
Nom.	*huus*	*huus*	*kast*	*kast*
Gen.	*huus*	*huus*	*kasts*	*kasts*
Dat., Abl.	*husom*	sim. nom.	*kastom*	sim. nom.
Acc., Voc.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

Anomala.

In genitivo singulari, desinentia in *s*, ut ex paradigmate patet. Quod idem obtinet in genitivo plurali, qui singulari est similis.

In dativo et ablativo singulari, desinentia in *f*, quæ *w* ante *e* interponunt, ut *breef*, dat. *brefwe* etc., vel consonantem finalem nominativi geminant, ut *rum*, dat. *rumme*.

In nominativo plurali, quæ cum formant in *er*, et simul vocalem nominativi singularis mutant in aliam; sic *a* in *ä* mutatur, ut *land*, pl. *länder; å* in *ä*, ut *stånd*, pl. *ständer*.

In genitivo plurali, ut sup. notatum.

In dativo et ablativo plurali, quæ ibi interponunt *w* ante *om*, ut *breef*, dat. *brefwom;* quædam interponunt *i* ante *om*, ut *wädh*, dat. *wädhiom; skäär*, dat. *skäriom; nääť*, vel *näth*, dat. *näthiom* etc.

3. De Declinationibus Formæ Respectivæ.

Forma respectiva est nominum substantivorum in sensu respectivo, quo respectum involvunt ad aliud quid, puta effectum, vel accidens, aut saltem consequens quid ejus rei, quæ nomine isto exprimitur, sive affirmative, sive negative de illa enunciari possit. Sic e. g. cum dico *man*, vel *en man*, vox illa simpliciter rem denotat, nec respicit aliquid aliud (licet ita quoque formari enunciatio queat, ut de illa re aliquid affirmetur vel negetur, ut *en man är förståndigare än en quinna*), sed cum dico *mannen*, statim illa ipsa vox involvit respectum ad quid aliud, quod de *mannen* affirmetur vel negetur, qualecunque demum illud sit.

Ut prior illa forma omnibus nominibus substantivis est communis, ita hæc quoque. Omnia enim nomina substantiva etiam in hac forma flectuntur ac declinantur. Quemadmodum quoque istæc forma absoluta simplicior est, ita etiam ista primitiva est, hæc vero ab illa formatur ac quasi derivatur.

De Formatione Casuum in hac Forma.

De Nominativo Singulari.

Formatur ille semper a nominativo singulari formæ absolutæ, adjecta ad finem nominativi illius terminatione huic formæ propria, in masculinis quidem et femininis *en*, in neutris vero *et;* vel *än*, atque *ät* (vel *ädh*, ut Buræus).

Not. Quoad pronunciationem: talis ea vulgo recepta est, ut in masculinis in consonam desinentibus in hac forma *en* non clare exauditur, sed *e* fere eliditur, ut *konungn, gubbn, rocken, stocken* etc. Excipe desin. in *n*, ut *mannen*, item in *d* ut *hunden.* Imo vero in quotidiano usu etiam *n* in illis eliditur, ut *mann, steen* pro *mannen, stenen* etc. In femin. vero clarius exauditur.

NB. Istæ terminationes originem trahere videntur ab articulo quodam affixo, seu suffixo. Sicut enim articulus *en* et *ett* cum præponitur nominibus, absolutam formam designat, eique solum convenit: ita in fine nominibus affixus, definitam, seu respectivam, hanc nominum significationem induxisse videtur.

In masculinis et femininis, quotiens in consonantem desinunt, integer iste articulus vel terminatio *en* affigitur.

Exempla masculinorum, per omnes alphabeti consonas ex tertia declinatione absolutæ formæ. *Klabb*, resp. *klabben; gård*, resp. *gården; tiuuf*, resp. *tiufwen* (ubi not. quod ante *en* interponatur *w*) *konung*, resp. *konungen; balk*, resp. *balken; wall*, resp. *wallen; doom*, resp. *domen; steen*, resp. *stenen; lekamen*, resp. *lekamenen* 2 Corint. 5 v. 6, 8; *kläpp*, resp. *kläppen; stöör*, resp. *stöören; bröms*, resp. *brömsen; häst*, resp. *hästen; lax*, resp. *laxen; skantz*, resp. *skantzen*.

NB. Hic secundum antiquam flexionem anomalia locum habet. Nam sæpe occurrit in LL. nostris *konunger* pro *konungen.* Vid. c. 6, 7, 8, 10 KB. LL.

Femininorum ex eadem declinatione formæ absolutæ, *strand*, resp. *stranden; sleef*, resp. *sleefwen; sååg*, resp. *sågen; waak*, resp. *waken; siäl*, resp. *siälen; reem*, resp. *remen; graan*, resp. *granen; greep*, resp. *grepen; döör*, resp. *dören; smörgåås*, resp. *smörgåsen; mast*, resp. *masten; sax*, resp. *saxen.*

Not. Desinentia in *el* et *er* mascul. quædam et femin. in hac formatione elidunt *e*, ut *stöfwel, stöfweln*; *skofwel, skofweln* etc. Excipe *himmel*, resp. *himmelen, himmeln.* Imo vero in quotidiana pronunciatione prius *e* retinent, posterius elidunt, ut *stöfweln, gaffeln*, in masc. cont. in femin. elidunt prius.

Masculinorum ex quarta declinatione formæ absolutæ, *sedh*, resp. *sedhen; sång*, resp. *sången; säck*, resp. *säcken; swärm*, resp. *swärmen; person*, resp. *personen; grijs*, resp. *grijsen; präst*, resp. *prästen.*

Femininorum ex eadem declinatione, *dygd*, resp. *dygden; sorg*, resp. *sorgen; saak*, resp. *saken; raam*, resp. *ramen; syyn*, resp.

synen; roos, resp. *roosen; geet*, resp. *geten.* Sic etiam *gåås*, resp. *gåsen; muus*, resp. *musen; luus*, resp. *lusen.*

In masculinis vero et femininis, quoties in vocalem quamcunque desinunt, solum *n* adjicitur; masculinorum exempla ex prima declinatione formæ absolutæ, *hanska*, resp. *hanskan; fründe*, resp. *fränden; skoo*, resp. *skoon; såå*, resp. *såån.* Idem valet in masculinorum anomalis ad eam declinationem. Femininorum exempla ex eadem declinatione: *koo*, resp. *koon; åå*, resp. *åån; hustru*, resp. *hustrun; möö*, resp. *möön.*

Femininorum tantum exempla ex secunda declinatione: *quinna*, resp. *quinnan; tafla*, resp. *taflan; kyrkia*, resp. *kyrkian.*

In neutris, quotiens in consonam desinant, integer articulus, vel terminatio *et* affigitur.

Exempla ex sexta declinatione formæ absolutæ, *lamb*, resp. *lambet; band*, resp. *bandet; breef*, resp. *brefwet; ting*, resp. *tinget; folk*, resp. *folket; fall*, resp. *fallet; rum*, resp. *rummet; been*, resp. *benet; skep*, resp. *skepet; såår*, resp. *såret; huus*, resp. *huset; kast*, resp. *kastet.*

In neutris, quoties in vocalem desinunt, solum *t* in fine adjicitur.

Exempla ex quinta declinatione formæ absolutæ, *hierta*, resp. *hiertat; altare*, resp. *altaret; bij*, resp. *bijt*, vel *bijet; boo*, resp. *boot; stråå*, resp. *stråät; knää*, resp. *knäät; fröö*, resp. *frööt.* Atque sic in cæteris.

De Genitivo Singulari.

Flectitur ille, ut supra quoque de declinationibus in genere (pag. 38) et de declinationibus formæ absolutæ diximus, addito solum *s* ad nominativum sing. hujus formæ. Ut masc. nom. *mannen*, gen. *mannens*. Fem. nom. *quinnan*, gen. *quinnans; stranden*, gen. *strandens*. Neut. nom. *tinget*, gen. *tingets; altaret*, gen. *altarets*.

NB. Quemadmodum in nominativo singulari hujus formæ antiquior et recentior flexio fere conveniunt, ita in obliquis casibus, non exigua inter illas differentia deprehenditur. Nam primo, quoad hunc casum ista sic variat, ut in omnibus femininis desinentibus in *a* genitivum sic formet; *quinnan*, gen. *quinnones; menniskian*, gen. *menniskiones; kyrkian*, gen. *kyrkiones* etc. Deinde in desinentibus in *u*, ut *hustrun*, gen. *hustrunes*. Cujus flexionis origo ex varia terminatione nominativi sing. formæ absolutæ in hisce nominibus descendit, ut sup. notatum pag. 46. Item sæpissime ita flectitur, *bokenes, siälenes, grafwenes.*

In masculinis quoque nonnullis pro genitivo hujus formæ secundum regulam propositam formato, usurpat genitivum formæ absolutæ, ut *konungs*, pro *konungens*. Ita sæpe in LL. nostris occurrit *konungs ensak, konungs rådh, konungs foghate*, pro *konungens*.

Not. Sæpe etiam in hoc casu *s* interponitur, præsertim in his, qui in nom. hujus formæ consonam habent ante *n;* quod faciunt omnia finita in duas consonantes in forma absoluta, ut *mannen*, gen. *mansens; synden*, gen. *syndsens; ormen*, gen. *ormsens* etc., *laghsens*.

De Dativo et Ablativo Singulari.

In hujus casus flexione magna quoque inter antiquiorem et recentiorem flexionem varietas est. In hac enim semper similis est nominativo; in illa vero diversas in diversis generibus habet terminationes, ut ex exemplis et paradigmatibus infra clarius patescit.

In masculinis, sive in vocalem, sive in consonam (puta in forma absoluta) finitis, regulariter desinit in *om*, formaturque a nominativo singulari, addito tantum in fine terminatione *om*. In consonam sic *klabben*, dat. *klabbenom; gården*, dat. *gårdenom; tiufwen*, dat. *tiufwenom; konungen*, dat. *konungenom* etc. In vocalem *hanskan*, dat. *hanskanom; bonden*, dat. *bondenom; äghanden*, dat. *äghandenom* etc.

In femininis, sive in consonam, sive vocalem finitis, desinit in *e*, formaturque regulariter, adjecto ad nominativum hujus formæ in fine *e*. In consonam, ut *stranden*, dat. *strandene; slefwen*, dat. *slefwene; sågen*, dat. *sågene; wågen*, dat. *wågene; waken*, dat. *wakene; stunden*, dat. *stundene; natten*, dat. *nattene* etc. In vocalem *koon*, *koone; hustrun*, *hustrune; åån*, *ååne* etc.

NB. Excipe desinentia in *a*, quæ ut in genitivo (de quo pag. præced.) a regulari flexione recedunt, ita etiam in dativo, qui hic formatur a dat. sing. absoluto, adjecto in fine *ne*, ut *quinno*, resp. *quinnone:* sic *quinna*, resp. nom. *quinnan*, dat. *quinnone; kyrkian*, *kyrkione; ladhan*, *ladhone* etc.

In neutris, sive in consonam, sive in vocalem finitis desinit, in *o* vel *a* formaturque a nominativo sing. hujus formæ, *t* mutato, in *no* vel *na*. In consonam, ut *lambet*, dat. *lambeno, landet*, dat. *landeno; brefwet*, dat. *brefweno; tinget*, dat. *tingeno; målet*, dat. *måleno; folket*, dat. *folkeno* etc. In vocalem, ut *altaret*, dat. *altareno; rijket*, dat. *rijkeno* c. 10 fin. K.B. LL. (Alibi tamen hæc terminatio per apocopen omittitur in eadem voce c. 4 fin. K.B.

LL. *i rijke sino*, quod ad cacophoniam vitandam factum videtur) *boot*, dat. *boono* (in LL antiquis) *strååt*, dat. *strååno; trääť*, dat. *träno* (fl. 1 § 5 Ärfd. Westg.) i *ätter träno* etc.

Not. Interdum occurrit in *a*, ut *landet*, dat. *landena;* in S. Bibliis sæpe: *lägret*, *lägrena*, c. 5: 8 Josuæ, *folkena* Matt. 27: 20, 1 Sam. 18: 5, *lambena*, Apoc. 14: 4, *wildiurena* Apoc. 13: 3, 14, *rikena*, Dan. 7: 24, *åhrena* 1 Reg. 18: 1 et sæpiss. alibi.

Not. Excipe I. Neutra desinentia in *a*, quæ vel dativum hunc formant in *a*, ut *hierta*, resp. nom. *hiertat* Matth. 15: v. 18, 19, dat. *hiertana* (Esa. 59: v. 13), Psal. 62: v. 5 i *hiertena* vel similem habent nominativo, ut *öga*, dat. *ögat* vel *öga; örat*, dat. *örat* vel *öra*.

II. Quædam neutra in consonam finita, (scil. in forma absoluta) dativum hunc formant in *e*, ut videtur, ad vitandam aliquam cacophoniam. In consonam, ut *syskan*, vel *syskon*, nom. resp. *syskanet* vel *syskonet*, dat. *syskane*, vel *syskone*, aut *syskone* (ut in legibus nostris occurrit) non *syskano* vel *syskono* etc.

De Accus. Singulari et Plur.

Accusativus, ut in priore forma, ita et hic plane similis est nominativo in utroque numero.

Not. Occurrunt tamen loca in S. Bibliis, ubi propriam terminationem habet in *na*. Vid. omnino regulam traditam inf. ad declin. quartam, de accusativo.

De Vocat. Singulari et Plur.

Cum omnia nomina in hac forma sint tertiæ tantum personæ, ideo vocativum casum habere nequeunt, qui secundæ est personæ. Si vero in aliquo sermone *ô* cum hac forma conjunctum reperiatur, exclamationis potius quam vocandi vim habet.

De Nominativo Plurali.

Quemadmodum in forma absoluta est dictum, maxime notabilem flexionis variationem contingere in nominativo plurali, ita evenit quoque in hac forma. Quoniam autem hic ab illo formatur ideo secundum illius variam terminationem hic quoque varie inflectitur.

Not. Quædam anomala in forma absoluta, etiam hic anomala sunt: ut *gåsen*, nom. pl. *gässen; lusen*, nom. pl. *lössen; musen*, pl. *mössen*.

Formatur itaque a nominativo plurali formæ absolutæ, in masculinis quidem et femininis, adjecta terminatione hujus nominativi propria *na*, ad prædictum nom. formæ absolutæ; in neutris vero aliter, ut ex exemplis per singulas declinationes absolutas adhibitas mox patescit. Sic

Primæ declinationis exempla, masculinorum: *hanskar*, nom. pl. resp. *hanskarna; fränder*, nom. pl. resp. *fränderna; bönder, bönderna; skoor*, nom. pl. resp. *skoorna; såår*, nom. pl. resp. *såårna* etc. Femininorum, *koor* vel *köör*, nom. pl. resp. *koorna* vel *köörna; hustrur*, nom. pl. *hustrurna; tåår*, nom. pl. resp. *tåårna;* vulgo dicimus, *koone, hustrune, tååne*.

Secundæ declinationis exempla, ut *krabbor*, nom. pl. resp. *krabborna; ladhor, ladhorna; pigor, pigorna; koijor, koijorna; krukor, krukorna; kulor, kulorna; ammor, ammorna; quinnor, quinnorna* etc.

Tertiæ declinationis exempla, masculinorum, ut *klabbar*, nom. pl. resp. *klabbarna; gårdar, gårdarna; tiufwar, tiufwarna; konungar, konungarna*; *balkar, balkarna* etc. Femininorum, ut *strandar*, nom. pl. resp. *strandarna; sleefwar, slefwarna; käringar, käringarna; wakar, wakarna; siälar, siälarna* etc.

Quartæ declinationis exempla, masculinorum, ut *sedher*, nom. pl. resp. *sedherna; sånger, sångerna; säcker, säckerna, swärmer, swärmerna* etc. Femininorum, ut *dygder, dygderna; sorger, sorgerna; saker, sakerna; syner, synerna; rooser, roserna* etc.

Quintæ declinationis, neutrorum in vocalem desinentium, ubi magna varietas est. Vel enim manent similia nominativo sing. formæ absolutæ; ut *hierta* Luc. 4: v. 18 *dhe förkrossada hierta*, pro *hiertan;* et in hymno Ecclesiastico *the hårda hierta gör tu week* etc.: *altare* Paral. 14: v. 3 *kastade bort the fremmande altare* pro *altaren* etc. Vel similia sunt nom. plurali formæ absolutæ, ut juxta flexionem antiquiorem interdum, *bijn*, e. g. *bijn löpa alla wij och wijsalöös* etc.; juxta recentiorem vero sæpe, ut *hiertan, altaren, rijken* etc.

Not. Regulariter diceretur *hiertane*, vel *hiertanen*; *rijkene, altarene:* sicut cætera in *e*, quorum exempla hic posita.

Vel flectuntur in *e* addendo videl. *e* ad nom. plur. form. absol., ut *bijn, bijne; boon, boone; stråån, strååne; knään, knäne; fröön, fröne* etc.

Vel flectuntur in *en* scilicet ad terminationem nominativi pluralis *on*, adjecto *en:* ut *ögon*, nom. pl. resp. *ögonen; öron, öronen*.

Sextæ declinationis, neutrorum, in consonam desinentium, quæ hunc nominativum pluralem formant in *en*, mutata videlicet terminatione nom. singularis *et* in *en;* ut *lambet*, nom. pl. resp. *lamben; landet*, nom. pl. *landen; brefwet, brefwen; tinget, tingen; folket, folken; fallet, fallen; rummet, rummen; benet, benen* etc.

Excipe *watn*, quod ita manet in nom. plur. Vid. Psal. 69, v. 1, 2 et in hymno Ecclesiastico *uthaf the diupa watn mig tagh*, Mich. 1: 4.

De Genitivo Plurali.

Formatur ille, ut singularis, adjecto tantum *s* ad nom. pluralem hujus formæ, tam in masculinis et femininis, quam neutris.

Masculinis, ut *hanskarna*, gen. *hanskarnas*; *fränderna*, gen. *frändernas; klabbarna*, gen. *klabbarnas; gårdarna*, *gårdarnas; sedherna*, *sedhernas; sångerna*, *sångernas* etc.

Femininis, ut *krabborna*, gen. *krabbornas; quinnorna*, gen. *quinnornas; hustrurna*, gen. *hustrurnas; strandarna*, *strandarnas; slefwarna*, *slefwarnas; dygderna*, *dygdernas* etc.

Neutris, ut *hierta* vel *hiertan*. gen. *hiertas* vel *hiertans*, *styc-ken*, *styckens; ögonen*, gen. *ögonens; öronen*, *öronens; bijne*, *bijnes* etc., *lamben*, gen. *lambens*; *brefwen*, gen. *brefwens; benen*, *benens* etc.

De Dativo Plurali et Ablativo.

Etiam in hujus casus flexione antiquioris et recentioris usus varietas notanda. Nam secundum recentiorem, hodieque usitatam flexionem similis est nominativo plur., secundum antiquorem vero desinit in *men;* formaturque a formæ absolutæ dativo plurali in *om* vel *åm* adjecta ad finem, terminatione hujus dativi propria *nn*, idque tam in masculinis et femininis, quam neutris (quod etiam Buræus in sua Tab. Gramaticali statuit).

Exempla Primæ Declinationis absolutæ masculinorum, dat. plur. absol. *hanskom*, resp. *hanskomen; backom*, resp. *backomen.* Hodie apud Ostrogothos sylvestres *backoma; frändom*, resp. *frän-domen; förstom* resp. *förstomen*, 1 Sam. 29: 6 (Jerem. 36: 21) *skoom*, resp. *skoomen; såom*, resp. *såomen* etc. Femininorum, *koom*, resp. *koomen.* Sed parum in usu fuisse reperitur.

Exempla Secundæ Declinationis femininorum, *quinnom*, *quinnomen; pigom*, *pigomen* etc. *menniskiomen* (Luc. 2: 14).

Exempla Tertiæ Declinationis masculinorum, *gårdom*, resp. *gårdomen; konungom*, resp. *konungomen; laghom*, resp. *la-ghomen.*

Femininorum, *strandom*, resp. *strandomen; siälom*, *siälomen; laghom*, resp. *laghomen* etc. (in antiquis legibus nostris *laghumin)*

Exempla Quartæ Declinationis, masculinorum, ut *säckom*, resp. *säckomen; prästom*, resp. *prästomen* etc.

Femininorum, *dygdom*, resp. *dygdomen; borgom*, resp. *borgo-men* etc.

Exempla Quintæ Declinationis, neutrorum (quæ tamen rarius fortassis occurrunt, etiam in antiqua scriptura), *altarom*, resp. *altaromen*.

Exempla Sextæ Declinationis neutrorum, quæ crebrius reperiri poterunt, ut *brefwom*, resp. *brefwomen; diuromen; folkom*, resp. *folkomen; swinom*, resp. *swinomen* etc., *bergom*, *bergomen*.

NB. Hic dativus et ablativus jam a pluribus seculis minus frequentari cæpit: unde rarius etiam in legibus nostris authenticis (quæ tamen in multis antiquam flexionem retinent) occurrit (cap. 10 Jord. LL. § 1 *aff them fastomen*), item in S. Bibliis (unde locus quidam sup. allegatus ex Jerem. 36: v. 21; *korpomen* Ps. 147: 9, *husomen* Amos. 5: 13, *föräldromen* 2 Thimoth. 3: v. 3, *menniskiomen* Luc. 2: v. 14, Matt. 23: 13 *lärjungomen*, Joh. 6: 11 *konungomen*, Ps. 145: 10 *korpungomen*, *hedningomen* Apoc. 10, *them änkiom* pro *änkiomen* c. 22 KB. LL.); sed pro eo dativus plur. formæ absolutæ magis in usu esse cæpit. Quod ex multis locis legum nostrarum liquet, quorum unum vel alterum attulisse sufficit: dativus, c. 2 Jord. LL. *fädhernes frändom*, *mödhernes frändom*, pro *frändomen*, c. 9 eod. *byrdamannom biudhas*, cap. 34 § 1 Byg. LL. *äghandom tilsighia*, pro *äghandomen* etc. Ablativus vero c. 4 § 9 KB. LL. *aff laghmannom och landzmannom*, c. 6 Jord. LL. *aff frändom*, c. 5 fin. Byg. LL. *i them jämförsslom*, c. 25 eod. i *fiskelekom*, c. 33 *i åkrom*, *tomptom*, *engiom*, c. 27 eod. *i midiom åom*, c. 25 Dråp. wil. LL. *aff them 40 markom* etc. Sic sæpe occurrit *laghtingom*, *i tingmålom*, *högmålom* etc. In Sacris Bibliis sæpius quidem eum reperi, quam in legib. nostris. Sæpe tamen etiam ibi similis est nominativo, ut in c. 2 et 3 Apocal. *hwadh anden säger församblingarna*, ubi aliquoties repetitur, et alibi, aut usurpatur dativ. absol. pro respectivo. Matt. 9 v. 8, *som sådana krafft gifwit menniskiom* pro *menniskiomen* etc. *diurom* pro *diuromen* 1 Sam. 17: 44, 46. Interdum etiam per aliam constructionem exprimitur, nempe per præpositionem et nominativum seu potius accusativum, nominativo similem, ut *Jesus sadhe til Judarna, til Phariseerna, til lärjungarna* etc.

De Numero Declinationum in hac Forma, et earum Distinctione.

Not I. Hic magna oritur difficultas et dubitatio, quodnam verum, maxime evidens ac commodissimum sit fundamentum distinctionis, adeoque et numeri declinationum in hac forma.

I. An ex varia formatione nominativi singularis distinctio petenda? (de qua sup. pag. 71, 72). Sic quatuor statui possunt declinationes 1. Masculinorum et femininorum in consonam desinentium nominat. sing. formantium, adjecta integra terminatione *en* ad nom. absolutum. 2. Masculinorum et fem. in vocalem desinentium, quæ hic nom. singularem formant, adjecto tantum *n*. 3. Neutrorum in consonam desinentium, quæ hic nom. sing. formant, adjecta integra terminatione *et*. 4. Neutrorum in vocalem desinentium, quæ nom. sing. formant, adjecto *t* tantum.

II. An ex varia formatione nominativi pluralis? (unde sup. absolutarum declinationum distinctionem deduximus pag. 52). Sic possent tres tantum declinationes poni. Prima masculinorum et femininorum Primæ, Secundæ, Tertiæ et Quartæ declinationis absolutæ, quorum omnium nominat. pluralis hujus formæ finitur in *na* (de quo sup. pag. 75, 76). Secunda neutrorum quintæ declinationis absolutæ, quæ nom. pluralem hujus formæ faciunt in *en* (de quo sup. pag. 76, 77).

Tertia neutrorum sextæ declinationis absolutæ, quæ vario modo nom. pluralem formant (de quo sup. pag. 76, 77).

III. An ex diversa flexione dativi et ablativi præsertim singularis? Cujus præ reliquis casibus maxime notabilis hic est varietas in tribus generibus, masculino, femin. et neutro (de quo sup. pag. 74). Quo respectu tres hic tantum modo, secundum tria genera erunt declinationes. 1. Masculinorum, 2. Femininorum, 3. Neutrorum. Atque sic statuit in sua Tabula Grammat. b. m. Nobiliss. Buræus, ubi tam absolutorum, quam respectivorum nominum ita secundum tria genera tres posuit declinationes.

Not. II. Sed cum ego jam supra (pag. 52) ex ratione ibi allata, sex statuerim declinationes formæ absolutæ; hac vero forma respectiva, nihil aliud sit, quam inflexio quædam secundum sensum ac terminationem respectivam, eorundem nominum, quæ prius secundum absolutam formam declinata sunt, aut declinari possunt, commodissimum et planissimum visum est, tot etiam ponere declinationes in hac forma, quo in forma absoluta sunt constitutæ. Idque hunc in modum, ut prima declinatio hujus formæ sit respectiva inflexio nominum primæ declinationis absolutæ, eique respondeat. Secunda sit respectiva inflexio nominum secundæ declinationis absolutæ, eique respondeat, atque sic in cæteris Quo pacto omnia eadem exempla quæ in paradigmatibus declinationum absolutarum posita sunt, in paradigmatibus harum quoque declinationum

adhiberi poterunt: quæ res haud parum ad utriusque flexionis rationem et genium rectius ac facilius percipiendum faciet.

Not. III. Quemadmodum etiam in forma absoluta, ita quoque in hac forma antiquioris et recentioris flexionis ratio habenda, et conjunctim utraque in paradigmatibus proponenda.

Prima Declinatio

Formæ Respectivæ.

Est illa respectiva inflexio nominum masculinorum et femininorum primæ declinationis absolutæ.

Nominativus sing. formatur, adjecto tantum *n* ad nom. singularem absolutum in quamcunque vocalem finitum (de quo sup. pag. 71, 72).

Genitivus sing. formatur regulariter, adjecto *s* ad nom. sing. hujus formæ (de quo sup. pag. 73).

Dativus et ablativus sing. (qui ut in forma absoluta, ita et hic semper sunt similes) secundum recentiorem quidem flexionem similes sunt nominativo, secundum antiquiorem vero in masculinis desinit in *om*, in femininis in *e* (de cujus formatione sup. pag. 74)

Accusativus, ut in forma absoluta, ita et hic, semper similis est nominativo in utroque numero (de quo sup. pag. 75).

Vocativo caret in utroque numero (vid. sup. pag. 75).

Nominativus plur. desinit in *na*, formaturque, adjecto tantum *na* ad nom. pluralem absolut. (ut sup. dictum pag. 75, 76).

Genitivus plur. desinit in *s*, formaturque, adjecto solum *s* ad nom. pluralem hujus formæ (de quo sup. pag. 77).

Dativus et ablativus plur. desinit in *men*, formaturque, adjecto solum modo *en* ad dativ. plur. absolutum (de quo sup. pag. 77).

1. Paradigmata

Masculinorum.

In *a*. Flexio Antiquior.	In *a*. Flexio Recentior.
Sing.	Sing.
Nom. *hanskan, backan, kragan*	*hanskan, backan, kragan*
Gen. *hanskans*	*hanskans*
Dat., Abl. *hanskanom*	sim. nom.
Acc., sim. nom.	sim. nom.

Flexio Antiquior.	Flexio Recentior.
Plur.	Plur.
Nom. *hanskarna, backarna*	*hanskarna, backarna*
Gen. *hanskarnas*	*hanskarnas*
Dat., Abl. *hanskomen*	sim. nom.
Accus. sim. nom.	sim. nom.

In *e*.		In *o*.	
Flexio Antiquior.	Recentior.	Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *fränden*	*fränden*	*skoon*	*skoon*
Gen. *frändens*	*frändens*	*skoons*	*skoons*
Dat., Abl. *frändenom*	sim. nom.	*skonom*	sim. nom.
Accus. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *fränderna*	*fränderna*	*skoorna*	*skoorna*
Gen. *frändernas*	*frändernas*	*skoornas*	*skoornas*
Dat., Abl. *frändomen*	sim. nom.	*skoomen*	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *å*.		In *å*.	
Sing.		Plur.	
Nom. *sådn*	*sådn*	*sådrna*	*sdarna*
Gen. *sådns*	*sådns*	*sådrnas*	*sdarnas*
Dat., Abl. *sånom*	sim. nom.	*såomen*	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

NB. Recentior flexio in vulgari sermone nom. plur. pro *skoorna*, vel *skoorne*, habet *skoona* et *skoone*, et in genit. *skoones* vel *skoones;* item *sådna*, vel *sådne*, gen. *sådnas*, vel *sådnes*.

Masculinorum Anomalorum.

In *e*.		In *e*.	
Flexio Antiquior.	Recentior.	Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *gubben, försten*	*gubben*	*bonden, dan*	*bonden*
Gen. *gubbens*	*gubbens*	*bondens, dans*	*bondens*
Dat., Abl. *gubbenom*	sim. nom.	*bondenom,danom*	sim. nom.
Accus. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

Flexio Antiquior.	Recentior.	Flexio Antiquior.	Recentior.
Plur.		Plur.	
Nom. *gubbarna*	*gubbarna*	*bönderna*	*bönderna*
Gen. *gubbarnas*	*gubbarnas*	*böndernas*	*böndernas*
Dat., Abl. *gubbomen*	sim. nom.	*bondomen*	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

NB. Recentior flexio in vulgari sermone, pro nom. plur. *gubbarna* dicit *gubbarne;* pro *bönderna,* dicit *bönderne.* Atque sic in cæteris similibus.

Not. II. Desinentia in *are* in forma absoluta sunt anomala, hic vero regulariter flectuntur. Sic etiam quædam in *o* et *y* et *ö* finita.

In *are*.		In *are*.	
Sing.		Plur.	
Nom. *tiänaren*	*tiänaren*	*tiänarena*	*tiänarena*
Gen. *tiänarens*	*tiänarens*	*tiänarenas*	*tiänarenas*
Dat., Abl. *tiänarenom*	sim. nom.	*tiänaromen*	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *o*.		In *ij* et ö.	
Sing.		Sing.	
Nom. *moon*	*moon*	*skyyn, öön*	*skyyn*
Gen. *moons*	*moons*	*skyyns, ööns*	*skyyns*
Dat., Abl. *moonom*	sim. nom.	*skynom*	sim. nom.
Accus. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *moarna*	*moarna*	*skyarna,öijarna*	*skyarna*
Gen. *moarnas*	*moarnas*	*skyarnas, nas*	*skyarnas*
Dat., Abl. *moomen*	sim. nom.	*skyomen,öijomen*	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

2. Paradigmata

Femininorum.

NB. Cum hic eadem plane sit flexio, quæ in masculinis, excepto solo dat. et ablativo sing., qui in femininis desinunt in *e.* Sic, *koonne.* Heb. 9: v. 13, Num. 19: 9, 10. Acc. *koona,* Num. 19: v. 5, 6 etc.

Ideo prolixitatis nimiæ vitandæ causa non omnia exempla in absoluta declinatione exposita hic trado; sed ea solum quorum terminatio femininis propria est, ut *u* et *ö*.

In *u*. Flexio Antiquior.	Recentior.	In *ö*. Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *hustrun*	*hustrun*	*möön*	*möön*
Gen. *hustruns*, *nes*	*hustruns*	*mööns*	*mööns*
Dat., Abl. *hustrune*	sim. nom.	*möne*	sim. nom.
Accus. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *hustrurna*	*hustrurne*	*möörna*	*möörne*
Gen. *hustrurna*	*hustrurnes*	*möörnas*	*möörnes*
Dat. Abl. [1])	sim. nom.	[1])	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

NB. Recentior flexio in vulgari sermone, pro *hustrurne* dicit *hustrune*, et in gen. *hustrunes;* pro *möörne*, dicit *mööne*, gen. *möönes.* Atque sic in cæteris similibus.

Secunda Declinatio

Formæ Respectivæ.

Est respectiva inflexio nominum femininorum tantum secundæ declinationis absolutæ desinentium in *a*.

Nominativus sing. addit tantum *n* ad nom. sing. absolutum.

Genitivus sing. regulariter addit tantum *s* ad nom. sing. hujus formæ. Sed aliter etiam formatur, de quo sup. pag. 73.

Dativus et Abl. sing. ut in priore declinatione desinit in *e* juxta flexionem antiq., juxta recentiorem est sim. nom. Quomodo autem formetur, vid. sup. pag. 74.

Vocativo caret.

Nominativus plur. desinit ac formatur eodem modo ut in prima declinatione, addita terminatione *na* ad nom. plur. absol.

Genitivus pluralis desinit et formatur, addito *s* ad nom. pluralem.

Dativus et Ablativus pluralis desinit ut in prima declin. in *men*, eodemque modo formatur juxta flexionem scil. antiquam.

[1]) Tomrum i handskriften. *Utg.*

Paradigmata.

Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.	Sing.
Nom. *quinnan, menniskian*	*quinnan, menniskian*
Gen. *quinnans, menniskians*	*quinnans, menniskians*
Dat., Abl. *quinnone, menniskione*	sim. nom.
Acc. sim. nom. *(quinnona)*	sim. nom.
Plur.	Plur.
Nom. *quinnorna, menniskiorna*	*quinnorna, menniskiorna*
Gen. *quinnornas, menniskiornas*	*quinnornas, menniskiornas*
Dat., Abl. *quinnomen, menniskiomen*	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.

NB. Pro genitivo isto sing. regulariter formato *quinnans* etiam secundum antiquam flexionem invaluit genitivus anomalœ̃s formatus, *quinnones* (de quo pluribus sup. pag. 73), antique *quinnona* c. 12 Eds. LL. etc.

NB. II. Nominativus et accusativus (hic præcipue) aliam flexionem habet ut *menniskiona* pro *menniskian* sæpe in S. Bibliis. Sic *sliungona* 1 Sam. 17: v. 40, *skräppona* ibid. Et sæpe in legibus nostris, ut *lydnona, trijskona, kärona* etc.

Not. III. In nom. plurali omittitur non raro ultima syllaba, ut *the heliga quinnor*, pro *quinnorna*, 1 Pet. 3: 5. Idem in accus. et abl.

Tertia Declinatio

Formæ Respectivæ.

Est respectiva inflexio nominum tertiæ declinationis absolutæ in consonantem desinentium, masculinorom et femininorum.

Nominat. sing. addit *en* ad nom. singularem absolutum.

Genitivus sing. addit tantum *s* ad nom. sing. hujus formæ.

Dativus et ablat. sing. secundum recentiorem flexionem similes sunt nominat., secundum antiquiorem vero flectuntur, atque in masculinis desinit in *om*, ut in prima declin. In femininis vero in *e*, ut in prima declinatione.

Accusativus similis nom. in utroque numero.

Not. Hic de Accusativo eadem tradenda regula, quæ inf. declin. quarta est tradita. Vid. NB ad calcem hujus declin.

Vocativo caret.

Nominativus plur. desinit in *arna* et formatur eodem modo ut in prima.

Genitivus plur. addit tantum *s* ad nom. plur. hujus formæ.

Dativus et ablat. plur. desinit in *men*, ut in prima eodemque modo formatur.

1. Paradigmata

Masculinorum.

NB. I. Cum non existat notabilis aliqua varietas in exemplis sup. ad tertiam declinationem absolutam propositis quoad hanc formam, ideo per omnes declinationes exempla hic adferre non vacat, ut nimia prolixitas vitetur.

II. Quoniam (ut sup. pag. 78 notavi) regularis illa dativi et ablativi pluralis flexio in *men* rarius reperitur, ea potissimum hic ponere exempla visum est, in quibus illa occurrit aut saltem commodius locum habere videtur.

In *b*.		In *d*.	
Flexio Antiquior.	Recentior.	Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing	
Nom. *klabben*	*klabben*	*affguden*	*affguden*
Gen. *klabbens*	*klabbens*	*affgudens*	*affgudens*
Dat., Abl. *klabbenom*	sim. nom.	*affgudenom*	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *klabbarna*	*klabbarna*	*affgudarna*	*affgudarna*
Gen. *klabbarnas*	*klabbarnas*	*affgudarnas*	*affgudarnas*
Dat., Abl. *klabbomen*	sim. nom.	*affgudomen*	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *g*.		In *l*.	
Sing.		Sing.	
Nom. *konungen*	*konungen*	*foglen*	*foglen*
Gen. *konungens*	*konungens*	*foglens*	*foglens*
Dat., Abl. *konungenom*	sim. nom.	*foglenom*	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *konungarna*	*konungarna*	*foglarna*	*foglarna*
Gen. *konungarnas*	*konungarnas*	*foglarnas*	*foglarnas*
Dat., Abl. *konungomen*	sim. nom.	*foglomen*	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

NB. Interdum genitivus sing. interponit *s*, ut *mansens* pro *mannens* etc. Vid. sup. pag. 74.

NB. II. In nom. plur. antique sæpe omittitur *r*, ut *delana* pro *delarna* c. 4 Ting. LL. etc., *bockana* Lev. 16: v. 7, 8, *foglana* Gen. 7: 3.

2. Paradigmata

· Femininorum.

In *d*. Flexio Antiquior.	Recentior.	In *g*. Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *stranden*	*stranden*	*laghen*	*laghen*
Gen. *strandens (enes)*	*strandens*	*laghens*, *sens*	*laghens*, *sens*
Dat., Abl. *strandene*	sim. nom.	*laghene*	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *strandarna*	*strandarna*	*lagharna*	*lagharna*
Gen. *strandarnas*	*strandarnas*	*lagharnas*	*lagharnas*
Dat., Abl. *strandomen*	sim. nom.	*laghomen*, *umin*	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *k*.		In *l*.	
Sing.		Sing.	
Nom. *waken*	*waken*	*siälen*	*siälen*
Gen. *wakens (enes)*	*wakens*	*siälens (enes)*	*siälens*, *enes*
Dat., Abl. *wakene*	sim. nom.	*siälene*	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *wakarna*	*wakarna*	*siälarna*	*siälarna*
Gen. *wakarnas*	*wakarnas*	*siälarnas*	*siälarnas*
Dat., Abl. *wakomen*	sim. nom.	*siälomen*	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

NB. I. Ut masculina quædam, ita et feminina in genitivo sing. *s* ante ultimam syllabam interponunt, et sic genitivum dupliciter formant, ut *laghens* et *laghsens; sorgens*, *sorgsens* etc.

II. Quædam etiam alio modo genitivum sing. dupliciter formant, ut *strandens* et *strandenes; siälens* et *siälenes; grafwens* et *grafwenes; biörkens* et *biörkenes* etc.

NB. III. Accusativus quoque aliter sæpe flectitur quam nom. nempe in *na*, ut *strandena*, *bokena*, *grafwena*, *siälena*, ut sæpe in S. Bibliis. Item in LL. nostris, ut *botena*, *gerningena*, *helfftena*. Item dativus et ablativus interdum.

Quarta Declinatio

Formæ Respectiva.

Est respectiva inflexio nominum quartæ declinationis absolutæ, itidem in consonantem desinentium, masculinorum et femininorum.

Nominativus sing. addit *en* ad nom. sing. absolutum.

Genitivus sing, addit *s* ad nominat. singularem hujus formæ.

Dativus et ablat. sing. juxta recentiorem flexionem similes sunt nominativo; secundum antiquiorem vero in masculinis desinunt in *om*, ut in prima et tertia declin., in femininis vero in *e*.

Accusativus sing. secundum recentiorem flexionem similis est nominat., secundum antiquiorem vero variat. In masculinis similis est nom., in femininis vero desinit in *a*, formaturque, adjecto *a* ad nom. singularem.

Vocativo caret.

Nominativus plur. desinit in *erna* et formatur, adjecta terminatione *na* ad nominat. plur. formæ absolutæ.

Genitivus plur. addit tantum *s* ad nominat. plur. hujus formæ.

Dativus et ablativus plur. regulariter desinit in *men*. Quomodo autem formetur, vid. sup. pag. 77, 78. Quamvis rarius occurrat maxime in femin. (vid. not. sup. pag. 78).

Accusativus plur. sim. nom. plur. tam in masc. quam feminin.

1. Paradigmata

Masculinorum.

	In *d*.		In *g*.	
	Flexio Antiquior.	Recentior.	Flexio Antiquior.	Recentior.
	Sing.		Sing.	
Nom.	*ledhen, smedhen*	*ledhen*	*strängen,dräng.*	*strängen*
Gen.	*ledhens*	*ledhens*	*strängens*	*strängens*
Dat., Abl.	*ledhenom*	sim. nom.	*strängenom*	sim. nom.
Acc.	*ledhen*	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

Flexio Antiquior.	Recentior.	Flexio Antiquior.	Recentior.
Plur.		Plur.	
Nom. *ledherna*	*ledherna*	*strängerna*	*strängerna*
Gen. *ledhernas*	*ledhernas*	*strängernas*	*strängernas*
Dat., Abl. *ledhomen*	sim. nom.	*strängomen*	sim. nom.
Acc., sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
In *s*.		In *t*.	
Sing.		Sing.	
Nom. *grijsen*	*grijsen*	*prästen*, *gästen*	*prästen*
Gen. *grijsens*	*grijsens*	*prästens*	*prästens*
Dat., Abl. *grijsenom*	sim. nom.	*prästenom*	sim. nom.
Acc., sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nôm.
Plur.		Plur.	
Nom. *grijserna*	*grijserna*	*prästerna*	*prästerna*
Gen. *grijsernas*	*grijsernas*	*prästernas*	*prästernas*
Dat., Abl. *grijsomen*	sim. nom.	*prästomen*	sim. nom.
Acc., sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

NB. In genitivo sing. quædam iuterponunt *s*, ut *drängsens* pro *drängens*, *fridsens* pro *fridhens*

II. Recentior flexio in nom. pl. pro *prästerna*, *gästerna* dicit *prästren*, *gästren* etc.

III. Quædam ultim. syllab. nom., acc. pluralis abjiciunt interdum, Syr. 42: 5 *the heliga fädher*, pro *fädherna*.

2. Paradigmata

Femininorum.

In *d*. Flexio Antiquior.	Recentior.	In *g*. Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *stridhen*, *synd.*	*stridhen*	*borgen*	*borgen*
Gen. *stridhens*	*stridhens*	*borgens*	*borgens*
Dat., Abl. *stridhene*	sim. nom.	*borgene*	sim. nom.
Acc. *stridhena*	sim. nom.	*borgena*	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *stridherna*	*stridherna*	*borgerna*	*borgerna*
Gen. *stridhernas*	*stridhernas*	*borgernas*	*borgernas*
Dat., Abl. *stridhomen*	sim. nom.	*borgomen*	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *k*. Flexio Antiquior.	Recentior.	In *s*. Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *saken*	*saken*	*rosen*	*rosen*
Gen. *sakens*	*sakens*	*rosens*	*rosens*
Dat., Abl. *sakene*	sim. nom.	*rosene*	sim. nom.
Acc. *sakena*	sim. nom.	*rosena*	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *sakerna*	*sakerna*	*roserna*	*roserna*
Gen. *sakernas*	*sakernas*	*rosernas*	*rosernas*
Dat., Abl. *sakomen*	sim. nom.	*rosomen*	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

NB. I. Quædam feminina genitivum singularem aliter formant, dum vel *s* ante ultimam syllabam interponunt, ut *saksens* pro *sakens; syndsens* pro *syndens* etc., vel *e* ante *s* finale interponunt, ut *sakenes* pro *sakens*; *syndenes* pro *syndens*, sic *stridhenes*, *handenes*, *jordenes* etc.

II. Recentior flexio in vulgari sermone nominativum pluralem aliter format: nempe pro *sakerna*, *händerna*, *böckerna*, dicit *sakren*, *händren*, *böckren;* sic etiam *tängren*, *stängren*, *nöttren*, *gettren* etc.

Quinta Declinatio

Formæ Respectivæ.

Est respectiva inflexio nominum quintæ declinationis absol. neutrorum, nempe in quamcunque vocalem finitorum.

Nominativus sing. addit solum *t* ad nom. sing. absolutum.

Genitivus sing. addit tantum *s* ad nominat. sing. hujus formæ.

Dativus et ablat. sing. secundum recentiorem flexionem similis sunt nominat., secundum antiquiorem vero regulariter desinit in *o* vel in *a*, de quo, ut et quomodo formetur, vid. sup. pag. 74. Ubi etiam exceptiones duæ traditæ, quod interdum desinant in *a*, interdum similis sint nominativo.

Not. Antiquior videtur esse inflexio illa dat. et abl. in *o*, quam in *a*.

Accusativus sing. similis est nomin. in utroque numero.

Vocativo caret.

Nominativus plur. varie desinit; de quo sup. pag. 76 atque ex paradigmatibus patescit clarius.

Genitivus plur. addit tantum *s* ad nom. plur. hujus formæ.

Dativus et ablativus plur. juxta recentiorem flexionem similis est nominat.. juxta antiquiorem vero vel desinit aliquando forte in *men*, ut in masculinis, aliquando aliter de quo sup. pag. 78 et ex paradigmatibus hic apparet.

Paradigmata.

In *a*.		In *a*.	
Flexio Antiquior.	Recentior.	Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *hiertat*	*hiertat*	*ögat, örat*	*ögat*
Gen. *hiertats*	*hiertats*	*ögats,*	*ögats*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *hiertane (an)*	*hiertane*	*ögonen, öronen*	*ögonen*
Gen. *hiertanes (ans)*	*hiertanes*	*ögonens*	*ögonens*
Dat., Abl. *hiertana*	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
In *e*.		In *e*.	
Sing.		Sing.	
Nom. *altaret*	*altaret*	*riket (ke)*	*riket*
Gen. *altarets (rens)*	*altarets*	*rikets (riksens)*	*rikets*
Dat., Abl. *altareno*	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *altarene (en)*	*altarene*	*rikene (en)*	*rijkene*
Gen. *altarenes (ens)*	*altarenes*	*rikenes (ens)*	*rikenes*
Dat., Abl. *altaromen*	sim. nom.	*rikeno, na*	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
In *ij*.		In *o*.	
Sing.		Sing.	
Nom. *bijt, horerijt*	*bijt*	*boot* (nidus)	*boot*
Gen. *bijts*	*bijts*	*boots*	*boots*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	*bono*	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *bijne, horerijn*	*bijne*	*bone (boon)*	*bone*
Gen. *bijnes*	*bijnes*	*bones*	*bones*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Accus. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In å.		In ä.	
Flexio Antiquior.	Recentior.	Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *strååt*	*strååt*	*träät*, *knäät*	*träät*
Gen. *strååts*	*strååts*	*trääts*	*trääts*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	*träno*	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *strååne (åån)*	*stråne*	*träne (ään)*	*träne*
Gen. *strånes*	*strånes*	*tränes*	*tränes*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In ö.		In ö.	
Sing.		Plur.	
Nom. *fröööt*	*fröööt*	*fröne*	*fröne*
Gen. *frööts*	*frööts*	*frönes*	*frönes*
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *y* carent plurali.			
Sing.		Plur. caret.	
Nom. *blyyt*	*blyyt*		
Gen. *blyyts*	*blyyts*		
Dat., Abl. sim. nom.	sim. nom.		
Acc. sim. nom.	sim. nom.		

NB. Anomalia sive varietas flexionis in casibus hujus declinationis in ipsis paradigmatibus exposita est, iccirco hic eam proponere supersedemus.

Sexta Declinatio

Formæ Respectivæ.

Quæ est respectiva inflexio nominum sextæ declinationis absolutæ, neutrorum scil., in quamcunque consonam finitorum.

Nominat. sing. addit ad nominat. absolutum terminationem *et*.

Genitivus sing. addit *s* ad nominat. sing. hujus formæ.

Dativus et ablat. sing. secundum recentiorem flexionem similes sunt nominat., secundum antiquiorem vero regulariter desinit vel in *o*, vel in *a* (ubi statim notamus, antiquiorem esse terminationem istam in *o*, quam in *a*. Illa in legib. vetustis et authen-

ticis, hæc in S. Bibliorum versione frequentior); de quo, ut et quomodo formetur, vid sup. pag. 74.

Accusativus similis nominativo in utroque numero.

Vocativo caret.

Nominativus plur. desinit in *en*. Quomodo autem formetur, videri potest sup. pag. 76.

Genitivus plur. addit tantum *s* ad nominativum pluralem.

Dativus et ablativus, regulariter quidem desinit in *men*, de quo vid. sup. pag. 77, 78. Sed pro eo magis receptus ac usitatus dativus plur. Absolutus in *om*, ut sup. pag. 78 observavimus utramque itaque flexionem in paradigmatibus exponemus.

Paradigmata.

In *b*. Flexio Antiquior.	Recentior.	In *d*. Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *lambet*	*lambet*	*landet*	*landet*
Gen. *lambets (sens)*	sim. antiq.	*landets (sens)*	sim. antiq.
Dat., Abl. *lambeno (ena)*	sim. nom.	*landeno (ena)*	sim. nom.
Acc. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *lamben*	*lamben*	*landen* (*länderna*)	sim. antiq.
Gen. *lambens*	*lambens*	*landens* (*ländernas*)	sim. antiq.
Dat., Abl.[1]	sim. nom.	*landom.*	sim. nom.
Accus. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

In *f*.		In *g*.	
Sing.		Sing.	
Nom. *brefwet*	*brefwet*	*berget*	*berget*
Genit. *brefwets*	*brefwets*	*bergets*	*bergets*
Dat. Abl. *brefweno (ena)*	sim. nom.	*bergeno (ena)*	sim. nom.
Accus. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *brefwen*	*brefwen*	*bergen*	*bergen*
Genit. *brefwens*	*brefwens*	*bergens*	*bergens*
Dat., Abl. *brefwomen (om)*	sim. nom.	*bergomen (om)*	sim. nom.
Accus. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

[1]) Tomrum i handskriften. *Utg.*

In *k*. Flexio Antiquior.	Recentior.	In *r*. Flexio Antiquior.	Recentior.
Sing.		Sing.	
Nom. *folket*	*folket*	*åhret*	*åhret*
Genit. *folkets (sens)*	sim. antiq.	*åhrets*, *åhrsens*	sim. antiq.
Dat., Abl. *folkeno (ena)*	sim. nom.	*åhreno (ena)*	sim. nom.
Accus. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.
Plur.		Plur.	
Nom. *folken*	*folken*	*åhren*	*åhren*
Gen. *folkens*	*folkens*	*åhrens*	*åhrens*
Dat., Abl. *folkomen*(*om*)	sim. nom.	*åhromen (om)*	sim. nom.
Accus. sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.	sim. nom.

Plura hic paradigmata cumulare non vacat.

NB. Anomalia seu varietas flexionis in quibusdam casibus hujus declinationis in ipsis paradigmatibus indigitata; ut amplius eam proponere haud necessarium videatur.

De Nomine Adjectivo.

Nomini Adjectivo accidunt octo.

Persona, numerus, species, figura, genus, casus, declinatio, comparatio.

1. De persona satis supra ad pag. 16.

2. De numero ad pag. 15 quoque satis.

3. De specie nominis adjectivi.

Secundum quam omne adjectivum est vel primitivum, vel derivativum.

Primitivum, ut *godh, elak, ond, stark, frisk, lång, lijten* etc., *en, twå, trij, fyra, ett, tuu, trij* etc.

Derivativum, h. e. aliunde derivatum.

Derivativum est Quintuplex.

Nominale, Pronominale, Verbale, Participiale, Adverbiale.

Nominale, a nomine aliquo derivatum, idque vel a nomine substantivo, ut *modhig*, a *modh; lustig*, a *lust; listig*, a *list, tacksam*, a *tack* etc. [vel] adjectivo, ut *kärlig*, a *kär; liuflig*, a *liuf; långsam*, a *lång; blygsam*, a *blygh* etc.

Nominalia sunt Quadruplicia.

1. Gentilia, quæ patriam aut gentem significant, desinuntque fere in *sk*, ut *swensk*, *finsk*, *liffländsk*, *dansk*, *tysk*, *holländsk*, *engelsk* *pålsk*, *frantzösk*, *italiansk* *spansk*, *ungersk*, *turkisk* etc. *man* vel *quinna*.

2. Possessiva, quæ possessionem aut proprietatem aliquam notant: sic *påwesk* a *påwe*; *käijserlig* a *käijsare; konungsligh* a *konung; fadherlig* a *fadher; modherlig* a *modher; brodherlig* a *brodher; systerlig* a *syster; sonlig* a *son* etc.

3. Denominativa, per denominationem quandam facta additis certis terminationibus; quales præcipue sunt *ig*, *og*, *ot*, *en* vel *in*, *sk*, *bar*, *sam*, *achtig;* quarum exempla mox proponentur.

Interdum diminutiva sunt illa in *achtig* finita, ut *hwitachtig*, *brunachtig* etc.

4. Numeralia, respectiva, ordinalia, ut *dhen ena*, *andra*, *tridhie* *fiärde* etc. *dhen förste*, *andre*, *tridhie*, *fiärde* etc. Quamquam numeralia absoluta possunt etiam respectiva fieri, si artic. respectivus illis addatur; ut *dhe twå*, *trij*, *fyra männerna; dhen ena karlen; dhe tuu*, *try*, *fyra diuren;* etc. *dhe twänne*, *tränne männerna*, *quinnorna*, *tingen* etc.

Pronominale.

A pronominibus descendit et naturam pronominis fere retinet, ut *min*, *tin*, *sin; mitt*, *titt*, *sitt; wår*, *edher*, *theras*. De quo sub ipso pronomine ex professo agitur.

Verbale.

Quod a verbis derivatur, additis certis quibusdam terminationibus; quarum præcipue sunt *sam*, *lig*, *en* vel *in*, *achtig*, *sk*, ut post ex exemplis patebit.

Participiale.

Quod a participiis verborum descendit et fere nihil aliud est, quam ipsum participium passivæ vel activæ vocis. Ejus terminationes, *d* purum vel impurum, vel *dh*, *en* vel *in*, *t* purum vel impurum (quæ omnia ex participiis passivæ vocis veniunt), *de*; quæ est terminatio adjectivorum ex participiis activis, quorum exempla etiam adferentur postea.

Adverbiale.

Quod ab adverbiis derivatur; qualia esse videntur, *dhen förste*, ab adverb. *först; siste* a *sist; främste* a *främst; innerste* ab *innerst; ytterste* ab *ytterst; underste* ab *underst; nederste* a *nederst* et similia.

Adjectivorum primitivorum terminationes.

In *b.*		In *d.*[1]		In *f.*		In *g.*			In *k.*	
snabb		*good*	*rund*	*braaf*		*högh*	*karg*		*rijk*	*härsk*
		ond	*trind*	*groof*		*lågh*	*trygg*		*elak*	*illsk*
	man	*breed*	*sund*	*snääf*	man	*swagh*	*snygg*		*bleek*	*hätsk*
		leed	*brådh*	*heef*		*lång*	*skygg*	man	*black*	*miuk*
		sneed	*blind*	*halff*		*trång*	*hurtig*		*klook*	*siuuk*
		wred	*skylld*	*styyf*		*feeg*	*trög*		*stark*	*tiock*
		rädd	*blijdh*	*strääf*		*stygg*	*blyyg*		*frisk*	*täck*
	quinna	*rödh*	*glaadh*		quinna	*sträng*	*tung*		*treesk*	*käck*
		snöd	*stind*			*ung*	*swång*	quinna	*slaak*	*mörk*
		dödh	*hård*			*slugh*	*arg*		*week*	*rask*
						slögh			*bäsk*	*spaak*
									färsk	*raak*

Not. Secundum antiquiorem flexionem et usum, qui etiam adhuc hodie interdum retinetur omnia fere hæc adjectiva desinunt in *er*, adjecto videl. ad terminationes hic positas terminatione *er*, præsertim in genere masculino, si non unice.

	In *l.*	In *m.*	In *n.*		In *o.*	In *p.*
	snååll	*from*	*kleen*	*wistin*	*troo*	*skarp*
	steel	*gram*	*leen*	*walin*	pro *trogen*	*knapp*
	snäll	*grymm*	*seen*	*sticken*		
man	*heel*	*slemm*	*reen*	*galin*		
	smaal	*toom*	*tunn*	*mycken*		
	swaal	*dumm*	*skön*	*ingen*		
	full	*stumm*	*lijten*	*mången*		
	skeel	*lium*	*ludhin*	*häpen*		
	kall		*gröön*	*annan*		
	kaal		*grann*	*andra* pl.*		
quinna	*feel*		*bruun*			
	fuul		*fijken*			
	all		*sniken*			
	gammal		*gistin*			

[1] I handskriften står jämte *d* äfven *dh*, ehuru utstruket. Likaså är *h* struket i första kolumnen i *godh*, *leedh*, *sneedh*, *wredh*, *snödh*, men ej i *rödh*, *dödh*, hvaremot i *breed* *h* ej varit skrifvet. *Utg.*

Not. Desinit etiam quod adjectivum primitiv. in *e*, ut *älende* pro *älendig*.

	In *r*.	In *s*.	In *t*.		In *x*.	In *å*.
man	*stoor*	*hees*	*fast*	*laat*	*fix*	*gråå*
	skäär	*fors*	*feet*	*brokot*		*blåå*
	puur	*liuus*	*heet*	*flaat*		*tråå*
	swår	*löös*	*wååt*	*stackot*		
	torr		*släät*	*kååt*		
	snaar		*sööt*	*bräkot*		
quinna	*waar* pro		*tröät*	*grist (glijst)*		
	warsam		*nätt*	*nakot*		
	suur		*slutt*	*rääť*		
	dyyr		*blööt*	*täät*		
	kär		*lätt*	*kort*		
	klaar		*hallt*			
	wacker		*sallt*			
	fager					
	tapper					

Adjectivorum derivatorum terminationes.

I. Nominalium, a substantivo vel adjectivo derivatorum

	In *ig*.		In *og* (vel *ug*).	In *ot* (ut).	In *en* vel *in*.
man	*listig*	*fahrlig*	*hungrog*	*kinkot*	*skrunken*
	lustig	*brunstig*	*luusog*	*fnaskot*	*illskin*
	konstig	*liuflig*	*tokog*	*fnuskot*	*trogen*
	girig	*härlig*	*sölog*	*tokot*	
	hungrig	*kärlig*	*rasog*	*sölot*	
	torstig	*ståtelig*	*flasog*	*raskot*	
	fadherlig	*eländig*		*skrynkiot*	
quinna	*sonlig*	*salig*		*rynkiot*	
	barnslig	*fattig*		*nockot*	
		toligh			
		togelig			

	In *sk*.		In *se*.	In *bar*.	In *sam*.	In *achtig*.
	nijtsk	*swensk*	*sorgse*	*åhrebar*	*dygdesam*	*hwijtachtig*
	quinsk	*finsk*	*gramse*	*fruchtbar*	*roosam*	*skrymtachtig*
	illsk	*tysk* etc.	*ledse*	*gångbar*	*långsam*	*brunachtig*
	mordsk	*horisk*	*gängse*		*trätosam*	*hoorachtig*
					wåldsam	*tyfachtig*

II. Pronominalium. Sed de iis nonnihil jam ante pag. 94 et pluribus inf. de pronomine.

Not. Monosyllaba nomina, quædam a verbis derivata, quædam primitiva. Derivata sunt, quæ actum aliquem notant, cætera non.

III. Verbalium terminationes.

In *sam*.	In *lig*.	In *sk*.	In *se*.
sparsam a *spara*	*ynkelig* ab *ynka*	*dolsk* a *döllia*	*dogse*
hörsam ab *höra*	seu *ömkelig* ab *ömka*	*hätsk* ab *hata*	
prutsam a *pruta*	*sörielig* a *söria*		
	ängslig ab *ängslas*		
	grufwelig a *grufwa sig*		

In *en* vel *in*.		In *achtig*.	In *d*.
trogen a *tro*	*ruttin* a *rutna*	*lydachtig* a *lydha*	*mognad*, *fägnad*
drucken a *dricka*	*skridhin* a *skridha*	*ståndachtig* a *ståndå*	*hngnad* etc.
swullen a *swälla*	*wikin* a *wika*	*skrymtachtig* a *skrymta*	a *mogna*,
swultin a *swälta*	*bitin*	*raasachtig* a *rasa*	*fägna*, *hugna*
fijken a *fijkia*	*ätin*		
fallin a *falla*	*mätin*		
struken a *stryka*			
bruten a *bryta*			
gången a *gånga*			

IV. Participialium terminationes.

1. Ex participio passivo.

Masc. et Femin.			Neutra.	
In *d* vel *dh*.		In *en* vel *in*.	In *t*.	
älskadh ab *älskas*	*krafd*	*slagen* a *slåås*	*tubbadt*	
lagd a *läggias*	*quafd*	*twagen* a *twåås*	*snubbadt*	
sagd a *säijas*	*tämd*	*dragen*	*rubbadt*	
trädd	seu *tamd*	*trifwen*	*lindadt*	
sänd, *född*	*skämd*	*budhin*	*skyndadt*	
tränġd, *mödd*	*gömd*	*byttin*	*sprundadt*	
flängd	*nämpd*	*rifwin*	*häfdadt*	
hörd	*swälld*	*drifwin*	*gilladt*	
körd	*sålld*	*sungin*	*bracht*	*bräckt*
klämd	*trådd*	*hållin*, *fallin*	*sökt*	*wräkt*
gödd	*waand*	*fången*	*röökt*	*rönt*
uphögd	*ledd*	*malin*	*wäckt*	*vnnt*
skaffadh	*lärd*	*bruten*	*sträckt*	*mant*
straffadh	*hafd*	*struken*	*stärkt*	
		läsin	*styrkt*	

Not. Hæc terminatio in *dt* (quæ etiam vulgo cum nudo *t* scribitur) potius est terminatio adjectivi neutrius generis. Sequentia vero exempla in *kt* rectius huc faciunt.

2. Ex Participio Activo.

In *de*.	In *de*.	In *de*.	In *de*.
hastande	*hörande*	*nyttiande*	*braskande*
älskande	*wakande*	*rytande*	*skälfwande*
lärande	*rasande*	*skrytande*	*bäfwande*
läsande	*resande*	*brusande*	*rijdhande*
hafwande			*liggiande* etc.

Not. Hæc hodie vulgo recipiunt *s* in fine, ut *gudhi befallandes*; *du war der hörandes, förnimmandes*. Sed tunc non sunt adjectiva. Vid. infra de Participio.

4. De Figura Nominis Adjectivi.

Secundum quam adjectivum est, vel simplex, vel compositum.

Simplex, ut *godh, elak, ond, stark, stoor, fogelig, skadhelig, flijtig, sparsam, ährebar, brunachtig* etc.

Compositum, idque, vel ex duobus nominibus adjectivis, vel ex substantivo et adjectivo, vel ex alia voce atque adjectivo.

1. Ex duobus adjectivis, ut *långmodhig, spaakfärdig, högdragen, lättfärdig, fyrkantig* etc.

2. Ex substantivo et adjectivo, ut *gudfruchtig, bootfärdig, heemtamd, kullslagin, sorgfull, speefull* etc.

3. Ex alia voce et adjectivo, ut *öfwergifwin, oflijtig, ogudachtig, efftersökt, bortskickad, undergifwin* etc.

Compositum quoque est interdum ex tribus vocibus, ut *ovndwikelig, oförswarlig, förvthseende* etc.

5. De Genere Adjectivorum.

Genera Adjectivorum sunt tria:

Commune, neutrum, omne.

Communis generis sunt, quæ sub una terminatione substantivis masculinis ac femininis pariter conveniunt.

Neutrius, quæ sub peculiari terminatione substantivis neutrius tantum generis applicantur.

Omnis generis sunt, quæ sub una terminatione substantivis masculinis, femininis et neutris æque conveniunt.

Adjectivorum communis generis terminationes et exempla plurima jam recensuimus. Sic recte dicimus *snabb*, *godh*, *ond*, *braaf*, *heef*, *högh*, *slugh*, *snåål*, *snäll*, *elak*, *rijk*, *from*. *grym*, *kleen*, *skön*, *knapp*, *stoor*, *swår*, *foss*, *feet*, *slätt*, *fix*, *blå*, *gråå* etc., *man*, vel *quinna*. Item *sliö knijf*, *yxe*.

Inde formatur neutrum genus regulariter quidem ac in omnibus fere, adjecta tantum litera *t* vel *tt*. Sic per singulas terminationes eundo; *snabb*, neut. *snabbt; ond*, neut. *ondt; braaf*, neut. *braaft; högt*, *lång̃t; snåålt*, *snällt*; *elakt*, *klookt; fromt*, *grymt; kleent*, *skönt; knappt; stoort*, *swårt; fosst*, *feett*, *slätt; fixt; blått*, *grått* etc., *ting*. *diuur*, *sliött järn*.

Atque sic in cæteris terminationibus adjectivorum derivatorum *listig*, *lustig; hungrog*, *tokog; mordsk; ährebar*, *roosam*, *ståndaktig* etc. *man*, *quinna*. In neutro genere, *listigt*, *lustigt; hungrogt; mordskt; ährebart*, *roosamt*, *ståndachtigt*, *ting* vel *diuur*.

Excipiuntur vero ab hac regula adjectiva bisyllaba in *en* vel *in* desinentia, sive primitiva sive derivata, quæ terminationem neutrius generis formant, *n* finali mutato in *t*, ut *lijten*, neut. *lijtet; ludhin*, neut. *ludhit; trogen*, neut. *troget*, *snijket*, *mycket*, *skrunket*, *slaget*, *twaget*, *swultet* etc. *ting*, *diuur*.

Anomalon est *ingen*, quod in neutro habet *intet*. Nam *ingenting*, quod usurpamus, potius adverbium est; Latine. nihil aut per periphrasin exprimit *τὸ intet*.

Omnis generis adjectiva in lingua nostra has fere habent terminationes.

Nominalia.

Primitiva Derivata.

	In *tt*, *lt*.		In *ot*.		In *se*.
man	*nätt*	man	*stackot*	man quinna diuur	*gramse*
	lätt		*brokot*		*harmse*
	trött	quinna	*krokot*		*sorgse*
quinna	*hallt*		*tokot*		*gängse*
	sallt		*fnaskot*		*ångse*
	nött	ting	*raskot*		*bångse*
ting	*skött*		*fnuskot*		etc.
	stött		*sölot*		
	mätt	diuur	*nakot*		
diuur	*slutt*		*skrynkiot*		
	matt		*stubbot*		
	stållt		*slaskot*		

Participalia.
Activa Passiva.

	In *de.*	In *kt.*	In *tt.*	In *d.*
man quinna	*älskande*	*wräkt*	*nött*	*hörd*
	lärande	*sträckt*	*stött*	*rörd*
	läsande	*stärckt*	*skött*	*förd*
	hörande	*märckt*	*blött*	*körd* etc.
ting	*reesande*	*sökt*	*mött*	*älskad*
	rasande	*röökt*	*mätt*	*lärd*
	rytande	*bräckt*		
diuur	*fastande*	*läkt*		
	gångande	*möökt*		
	hastande	*bracht*		
		öökt		
		stäckt		
		släckt		

6. De Casibus Adjectivorum.

De eo actum satis supra. pag. 35, ubi de casibus nominum.

7. De Declinatione Adjectivorum.

Quemadmodum substantivorum, ita etiam adjectivorum duplex forma declinationis observanda venit: absoluta seu indefinita, et respectiva seu definita.

De Forma Absoluta. Ejus signum est articulus absolutus, *en* et *ett*.

Ut in Substantivorum, ita et adjectivorum declinatione duæ diversæ flexiones attendæ; una antiquior, altera recentior; quæ hic multum inter se differunt. Secundum antiquiorem namque flexionem adjectiva in casibus etiam obliquis flectuntur quemadmodum substantiva, secundum recentiorem vero non, ut post clarius patebit.

NB. Hic ego etiam id probe considerandum existimo, num adjectivum concrete sumatur, ut *en rättfärdig*, *en ogudachtig*, *en rijk* etc? an vero cum substantivo suo expresse junctum reperiatur. Si prius, videtur esse instar substantivi, adeoque tunc commodius ad modum substantivorum flecti potest. Si posterius non item.

In adjectivis non tradunt grammatici aliquas peculiares atque distinctas declinationes, ut in substantivis, sive quod non ita commode fieri queat, sive quod minus necessarium videatur; sed plerumque illa, vel seorsim, vel conjunctim cum substantivis per tria genera masculinum, fem. et neut. inflectere atque declinare solent.

Si vero peculiares aliquæ hic statuendæ essent declinationes; vel simili aliquo modo fieret, quo in substantivis est factum; vel secundum diversas terminationes distinguerentur; aut secundum tria genera, tres quoque distinctæ constituerentur declinationes masculinorum, femin. et neutrorum; aut ita, ut una statueretur declinatio eorum, quæ sunt omnis generis, altera eorum, quæ sunt communis generis, tertia eorum, quæ sunt generis neutrius. Sed cum hoc, prout res exigeret, diducere, arduum satis et prolixum nimis, fortassis etiam nec multum operæ pretium foret, ista meditatione hoc tempore supersedeo, utramque flexionem antiquam et recentiorem, consueto more, per tria genera conjunctim breviter exposuisse contentus.

De Antiquiore Flexione.

NB. In hac exponenda sequar potissimum ductum Celeberrimi Joh. Buræi, utpote in lingua patria antiqua versatissimi, in Tab. Gram. Sic igitur

Genitivus sing. desinit in *s*, tam in mascul. et femin., quam neutris: formaturque addendo *s* ad nominat. sing. Ita etiam Jacob. 5: v. 16 *ens rättfärdigs mans löön.*

Dativus et ablat. sing. masculin. in *om*, formaturque adjecto *om* ad nom. sing. (antique in *um*, sic *gamblum stadga* c. 1 KB. St.L. *medh swornum edhe*, fl. 8 Ärfd. Up.L.) *storom* Mal. 2: 15, *enom androm* 1 Cor. 12, *någrom* Marc. 16 v., *androm manne* Byg. LL. c. 10., femininorum in *a*, adjecto videlicet *a*, ad nom. sing.; neutrorum, in *o*, addito nempe *o* ad nom. sing. Mich. 3: 4 *med idro ondo wäsende,* Matt. 6: 13 *ifrå ondo engo undantagno* c. 11 K.B. LL. *laghkalladho tinge*, c. 14 Tiuf.

NB. Interdum tamen occurrit etiam femin. dativus in *o*, ut Psal. 110: v. 13 *i heligo prydhning* etc.

Accusativus sing. masculin. desinit in *an*, adjecto *an* ad nom. sing., feminin. in *a*, addito *a* ad nominat., neutrorum similis nominativo.

Vocativus sing. (sed hujus flexionem non exposuit Buræus) in *e*. In masc. femin. et neutris; sic *käre fadher*, *helge fadher* Joh. 17. v. 11. *Käre modher*, *käre barn*, item, *o godhe gudh*, *o fromme siäl* etc.

Nominativus plur. masculin. desinit in *e*, formaturque addito *e* ad nom. sing. feminin. in *a*, adjecto *a* ad nomin. sing. neutrius, itidem in *a;* in *e*, c. 21 ting. LL. *åtskilde; t* videl. finali nom. singularis mutato in *a*.

Genitivus plur. masculin. desinit in *äs*, mutato scil. *e* finali nomin. pluralis in *ä*, atque sic demum assumpto *s*. Feminin. in *as*, adjecto solum *s* ad nom. plur. neutrorum, itidem in *as*, adjecto similiter *s* ad nom. plur.

Dativus et ablativus plur. masculin., feminin. et neut. in *åm*, formaturque mutato *e*, vel *a* finali nom. pluralis in *åm*, *fullom skählom* c. 26 n. KB. LL. *swå höghom som låghom*, ibid *skäligom witnom*.

Accusativus plur. in *a*, in masculin., femin. et neut. formaturque a nom. plur., *e* mutato in *a*.

Vocativus plur. in *e* sicut sing. Sic, *o helige and*, in hym. Ecclesiast. *Käre brödher; käre wänner* etc.

Paradigma.

NB. Est hoc paradigma Buræi, secundum omnes flexiones excepto solo vocativo, quem ego adjeci. Præterea ordinem casuum immutavi, et vulgari ordine disposui, ut in substantivorum declinationibus supra.

In *ig*. Masculin.	In *ig*. Feminin.	In *ig*. Neut.
Sing.		
Nom. *en helig* [1]) *(är)* . . .	*een helig*	*ett heligt*
Gen. *ens heligs* . . .	*eens heligs*	*ens heligs*
Dat., Abl. *enom heligom* [*um*]	*enne heliga*	*eno heligo*
Acc. *enn heligan* . . .	*ena heliga*	*ett heligt*
Voc. *o helige (helge)* . . .	*o helige*	*o helige* [*kors*]
Plur.		
Nom. *flere helige* . . .	*flerä heliga* . . .	*flera heliga*
Gen. *flerä heligäs* . . .	*flera heliga* . . .	*flera heligas.*
Dat., Abl. *flerom heligåm* . . .	*fleråm heligåm* . .	*flerom heligåm*
Acc. *flera heliga* . . .	*flera heliga* . . .	*flera heliga*
Voc. *o helige* . . .	*o helige* . . .	*o helige*

Hic alterum etiam paradigma Buræi, in quo adjectivum cum substantivo conjunctim declinatur in hac forma absoluta, est ponendum.

[1]) Förf. har först skrifvit *h (heligh)*, som sedan strukits. *Utg.*

Not. Plura paradigmata adjectivorum in cæteris quoque terminationibus hic proponerem, sed cum multus usus ac longa observatio requiratur, ut de singulorum casuum flexione certi quid statui possit, qua me non adhuc satis confiteor. Ideo, nunc ad recentiorem flexionem me confero, in qua utpote hodieque usitata de casuum formatione magis sollicitus ero et paradigmata plura exponam.

De Recentiore Flexione.

Hic ante omnia sciendum, quod recentiorem flexionem vocamus, non solum eam, quæ in vulgari et quotidiano sermone, vel scriptura recepta est, sed etiam, quæ in versione S. Bibliorum, et libris melioribus non ita pridem impressis, nec non concionatorum sermonibus frequentius occurrit. Quod non frustra monemus, notabilis non inter utramque differentia reperitur. Nam quoad usum in versione S. Bibliorum, Hymnorum Ecclesiasticorum atque precationum libris etc., adjectiva in hac forma (licet non semper exacte observetur Vid. Gen. 18: 24 etc.) etiam in obliquis casibus non raro flectuntur; ut in genit. sing. Jacob. 5: v. 16 *ens rättfärdigs mans bön*, *ingens hierta* 1 Sam. 17: 32 etc. in genit. plurali (qui tamen rarissime reperitur), in dativo sing. ut *storom*, *androm*, *någrom*, *ingom*, *wårom*, *edhrom*, *mångom* etc.; in accus. ut *stooran*, *starkan*, *rijkan*. In hymno, *en göddan oxa* etc. Atque in his convenit cum paradigmate Buræi. Quoad usum vero quotidianum hodie vix, aut certe rarissime, flexio ista in obliquis habet locum, idque duntaxat quando adjectivum seorsim et concrete ponitur et quidem in genitivo, ut *mångens*, vel *mångas mening är så; många galnas tankar* etc., non vero in dativo, quando autem adjectivum cum substantivo junctum est, haud quicquam, ut post clarius apparebit, ubi conjunctim proponentur.

Quare quoad modernum usum, præcipua variatio atque flexio attendenda venit nominativi pluralis; et quomodo ille a nominativo singulari in diversis terminationibus diversimode formetur.

De Flexione et Formatione Nom. Pluralis.

Reg. I. Adjectiva primitiva fere omnia, quamcunque terminationem habentia (quæ modo pluralem habent) nominat. pluralem formant a singulari, addito solum *a* ad nom. singularem. Ut *snabb*, pl. *snabba; godh*, pl. *godha; ond*, pl. *onda; högh*, pl. *höga; lågh*, pl. *låga*; *snåål*, pl. *snåla; rijk*, pl. *rijka; from*, pl. *fromma; knapp*, pl. *knappa; stoor*, pl. *stora; feet*, pl. *feeta; fix*, pl. *fixa* etc.

Excipe 1. Desinentia in *å*, quæ quamquam secundum aliquam dialectum isto modo formantur, pl. *blåa*, *gråa* tamen secundum

communiorem et meliorem dialectum manent ut in singulari. Unde dicimus *blåå fahnor*, *gråå hästar* etc.

Excipe 2. Quædam desinentia in *en*, quæ nom. pluralem formant, mutato *en* in *a*. Ut *ingen*, pl. *inga; mången*, pl. *många.*

Excipe 3. Quædam desinentia in *en* vel *in*, quæ addunt quidem *a*, sed simul *e* vel *i* illud ante *n* elidunt, ut *mycken*, pl. *myckna; snijken*, pl. *snijkna; fijken*, pl. *fijkna; ludhin*, pl. *ludhna* etc.

Excipe 4. Nonnulla quæ anomalώs formantur, ut *en annan*, pl. *andra; lijten*, pl. *små.*

Reg. II. Idem faciunt adjectiva a nominibus derivata, cujuscunque terminationis, ut *lustig*, pl. *lustiga; listig*, pl. *listiga; hungrog*, pl. *hungroga; nakot*, pl. *nakota; quinsk*, pl. *quinska; fruchtbar*, pl. *fruchtbara; dygdesam*, pl. *dygdesamma; gudhachtig*, pl. *gudhachtiga; brunachtig*, pl. *brunachtiga.*

Excipe 1. Desinentia in *en* vel *in*, quæ, ut priora, adjiciunt quidem *a*, sed simul elidunt *e* vel *i* ante *n*, ut *skrunken*, pl. *skrunkna; ilskin*, pl. *ilskna.*

Excipe 2. Desinentia in *se*, quæ in plurali manent ut in singulari, ut e. g. *dhe woro gramse, harmse, sorgse* etc.

Reg. III. In adjectivis verbalibus, quorum terminationes videantur supra pag. 95, eædem plane valent regulæ, quæ jam sunt positæ.

Reg. IV. Adjectiva participialia fere omnia (quorum terminationes vid. sup. pag. 94) nom. pluralem formant, addito *e* ad nom. singularem, ut *älskadh*, pl. *älskadhe; krafd*, pl. *krafde; lagd*, pl. *lagde; tamd*, pl. *tamde; waand*, pl. *wande* etc.; *bracht*, pl. *brachte; söökt*, pl. *sökte; wäckt*, pl. *wäckte* etc. Sic etiam *tubbadh*, pl. *tubbadhe; snubbadh*, pl. *snubbadhe* etc.

Excipe 1. Desinentia in *en* vel *in*, nom. pluralem formant eodem modo, quo nominalia sic finita, de quibus paulo ante. Sed ut ista *a*, ita hæc *e* in fine adjiciunt.

Excipe 2. Finita in *de*, quemadmodum circa genus nihil variant, ita quoque in plurali manent ut in singulari, ut *älskande, lärande, läsande, hörande, hastande, fastande, wakande* etc. *män, quinnor, diuur.*

NB. In vulgari sermone et scriptura, ut in singulari, ita hic quoque interdum adjicitur in fine *s*, ut *dhe äro fastandes, dhe warda hörandes, förnimmandes.*[1])

---

[1]) Sed tunc non sunt adjectiva, sed est illa flexio fut. 1. conjunctivi modi,

Paradigmata.

NB. Difficile sane est hic certa quædam paradigmata, maxime secundum priorem illum usum tradere, cum etiam in S. Bibliorum versione in obliquis casibus multum vacillet; ita ut in eadem sæpe voce modo observetur, modo non, ne tamen plane omittantur, secundum analogiam flexionis hujus paradigma quoddam exhibebo, idque conjunctim cum substantivo per tria genera.

Not. *En goder mann, en god quinna* (vel *godan*), *ett godt ting.*

Masculinum.

Sing.	Plur.
Nom. *en rättferdig man*	*rättferdiga männ*
Gen. *ens rättferdigs mans*	*rättferdige männs*
Dat., Abl. *enom rättferdigom manne (man)*	*rätterferdigom mannom (-ge männ)*
Acc. *en rättferdigan man*	*rättferdiga männ*
Voc. *o du rättferdige man*	*o I rättferdige männ*

Femininum.

Sing.	Plur.
Nom. *en rättferdig quinna*	*rättferdiga quinnor*
Gen. *ens rättferdigs quinnos*	*rättferdiga quinnors*
Dat.. Abl. *ene rättferdiga quinno*	*rättferdiga quinnor*
Acc. *ena rättferdiga quinno*	*rättferdiga quinnor*
Voc. *o rättferdige quinna*	*o I rättferdige quinnor.*

Neutrum.

Sing.	Plur.
Nom. *ett rättferdigt wärk*	*rättferdiga wärk*
Gen. *ett rättferdigt wärks*	*rättferdiga wärks*
Dat., Abl. *eno rättferdigo wärke*	*rättferdigom wärkom*
Acc. *ett rättferdigt wärk*	*rättferdiga wärk*
Voc. *o rättferdige wärk*	*o I rättferdige wärk*

Secundum usum hodiernum.

NB. Hic paradigma aliquod ponere supervacaneum videtur, cum possit res generali quadam regula expediri.

Reg. In hac forma omnia adjectiva, cujuscunque terminationis, sive primitiva, sive derivata, sive simplicia, vel composita sint,

communiter non flectuntur nisi in nominativo plurali, juxta regulas jam traditas (pag. 103, 104), omnes vero obliquos casus habent similes nominativo in utroque numero.

Excipe 1. Vocativus tamen peculiarem hic flexionem habet in *e*, idque in utroque numero, ut supra traditum pag. 101 et ex paradigmate hic adparet.

Excipe 2. Interdum etiam, quando seorsim a substantivo et concrete ponuntur, genitivi singularis et pluralis flexionem admittunt, de quo sup. etiam pag. 103.

De Forma Respectiva.

Cujus signum, ut in substantivis, ita et hic, est articulus *dhen* et *dhet*. Quemadmodum in superiore forma, ita hic etiam duplicis flexionis, antiquioris et recentioris, ratio habenda.

Not. Hic amplius exponenda est formatio respectivæ formæ ab absoluta secundum omnes terminationes adjectivorum, supra positas pag. 95, 96, 97.

De Antiquiore Flexione.

De Formatione casuum hujus flexionis ex celeberrimi Buræi Tabula Grammaticali et paradigmatibus ab eo positis sic colligi potest.

Nominativus singularis hujus formæ a nom. singulari formæ absolutæ formatur.

Desinit autem in masculin. *in e*, formaturque a nom. sing. absoluto adjecto in fine *e*, in feminin. in *a*, adjecto videlicet *a* ad nom. sing. absol. In neutris etiam in *a*, mutato scil. *t* nomin. absoluti in *a*. Sic Luc. 2: v. 35, *thet helga*, pro *heliga*.

Genitivus singularis desinit in *s*, formaturque addendo *s* ad nom. singularem. Unde masculinorum in *es* (vel *äs*, juxta Buræum) feminin. et neut. in *as*.

Dativus et abl. singularis, masculin. et femin. in *a*, neut. in *o* formatio patet.

Accusativus singularis in *a* per tria genera.

Vocativo caret, ut in substantivis hujus formæ. Rationem vid. sup. pag. 75.

Nominativus plur. similis nominativo singulari per tria genera.

Genitivus pluralis similis genitivo singulari per tria genera. Interdum tamen in *a* ut sæpe in LL. *tweggia*, *treggia*, et in confess. Fidei Apost. *helga manna*.

Dativus et abl. plur. in *om* (juxta Buræum *åm*) per tria genera. Formaturque mutato *e* vel *a* nom. pluralis in *om*.

Accusativus plur. in *a*, sicut singularis, per tria genera.

Vocativo caret.

I. Paradigma Buræi
Adjectivi Separati.

	Masculin.	Feminin.	Neutrum.
Sing.			
Nom.	*dänn helighe*	*dän heligha*	*dädh heligha*
Gen.	*däns helighäs*	*däns helighas*	*däs helighas*
Dat., Abl.	*däm heligha*	*de heligha*	*dy heligho*
Acc.	*dänn heligha*	*dän heligha*	*dädh heligha*
Plur.			
Nom.	*de helighe*	*de heligha*	*de heligha*
Gen.	*de helighäs*	*de helighas*	*de helighas*
Dat., Abl.	*däm helighåm*	*däm helighåm*	*däm helighåm*
Acc.	*de heligha*	*de heligha*	*de heligha*

II. Paradigma Ejusdem.
Adjectivi conjuncti cum Substantivo.

	Masculin.	Feminin.	Neutrum.
Sing.			
N.	*dänn betske lagän*	*dänn billiga laghän*	*dädh samladä laghädh*
G.	*däns betska lagäns*	*däns billiga laghännes*	*däss samladha lagsäns*
D., Abl.	*däm betska lagänom*	*de billiga laghänne*	*dy samladho lägäna*
A.	*dänn betska lagän*	*dänn billiga laghän, äna*	*dädh samladha lagädh*
Plur.			
N.	*de betske lagarne*	*de billigä laghärne*	*de samladhe laghän*
G.	*de betske lagarnäs*	*de billiga laghärnes*	*de samladhe laghäns*
D., Abl.	*däm betska lagåmen*	*däm billiga laghåmen*	*däm samladha laghåmen*
Acc.	*de betska lagarna*	*de billiga laghärna*	*de samladha laghän*

III. Paradigma Ejusdem.
Adjectivi conjuncti cum Pronomine et Substantivo.

	Masculin.	Feminin.	Neutrum.
Sing.			
N.	*minn betska lagh*	*mijn billigha lagh*	*mitt samladhä lagh*
G.	*mins betska laghs*	*mijns billigha laghs*	*mins samladha laghs*

	Masculin.	Feminin.	Neutrum.
D., Abl.	*minom betska laghe*	*minne billigha laghe*	*mino samladho laghe*
Acc.	*minn betska lagh*	*mijn billigha lagh*	*mitt samladha lagh*
Plur.			
N.	*mine betske laghar*	*mine billighä lagher*	*mine samladhä lagh*
G.	*minä betskä laghars*	*mina billigha laghärs*	*mina samladhe laghs*
D., Abl.	*minom betska laghåm*	*minåm billigha laghåm*	*minåm samladha laghåm*
Acc.	*mina betska laghar*	*mina billigha lagher*	*mina samladha lagh*

NB. Plura paradigmata non subjungo, partim ob rationem sup. pag. 103 allatam, partim ad vitandam nimiam prolixitatem.

De Recentiore Flexione.

Hic eadem recurrit observatio, quæ tradita est supra (pag. 103) de recentiore flexione in forma absoluta; quod videlicet alia sit secundum usum in S. Bibliorum versione, et aliis libris impressis vel manuscriptis, qui eundem sequuntur; alia hodierni usus in vulgari sermone et scriptione, quæ etiam in publicis scriptis et instrumentis jam magis observatur. Quoad illam sicut in ista forma, ita et hic adjectiva in quibusdam obliquis casibus flectuntur, idque magna ex parte ad eum modum, quem in paradigmatibus suis tradit Buræus. Quoad hanc adjectiva, si concrete ponantur, absque substantivo expresse addito, in genitivo singulari et plurali flectuntur eodem modo; in cæteris casibus autem multum vacillat, modo per *e*, modo per *a* casus formans, si vero cum substantivo expresso, neque genitivum casum flectit, et in cæteris obliquis casibus itidem multum vacillat.

Paradigmata

Secundum usum in S. Bibliis.

1. Adjectivi concrete positi absque substantivo.

Masculin. et Femin. seu Communis generis.

	Sing.	Plur.
Nom.	*then rättferdige*	*the rättferdige*, *the helige* Dan. 7: 22.
Gen.	*thens rättferdigas*	*the rättferdigas*
Dat.	*them rättferdiga*	*them rättferdigom (diga)* [2], *heligom* Dan. 7: 22.
Acc.	*then rättferdiga*	*the rättferdige*
Abl.	*aff them rättferdiga*	*aff the rättferdige*

[1]) Psal. 16: v. 10 *tin helige*, Act. 2: v. 17 *tin heliga*.

[2]) Ita Joh. 13: 29 *gifwa the fattiga*.

2. Adjectivi cum substantivo expresso.

	Masculin.	Feminin.	Neutrum.
Sing.			
N.	*then helige mannen*	*then heliga quinnan*	*thet heliga folket*
G.	*thens heliga mannens (sens)*	*then heliga quinnans*	*thet heliga folkets*
Dat.	*then heliga mannenom (nen)*	*them heliga quinnone (nan)*	*the heligo folkena*
Acc.	*then heliga mannen*	*then heliga quinnan, nona*	*thet heliga folket*
Abl.	*then heliga mannen (nom)*	*af then heliga quinnone (nan)*	*aff the heligo folkena*
Plur.			
N.	*the helige männerna*	*the heliga quinnorna*	*the heliga folken*
G.	*the heliga männernas*	*the heliga quinnornas*	*the heliga folkens*
D.	*the heliga männerna*	*the heliga quinnorna*	*the heliga folken*
Acc.	*the heliga männerna*	*the heliga quinnorna*	*the heliga folkens*[1])
Abl.	*af the helige männerna*	*the heliga quinnorna*	*the heliga folken*

Not. Dativus sing. in neut. genere non semper desinit in *o*, sed similis est nom., ut 1 Pet. 3: 7 *gifwer thet quinliga kärillet*

Paradigmata

Secundum usum hodiernum.

NB. Videri possunt hæc supervacanea, cum in paucissimis ille ab altero isto usu recedat, uberioris tamen declarationis causa in hoc grammatices primo rudimento subjungantur.

1. Adjectivi concrete positi absque substantivo.

Masculin. et Femin. seu Communis generis.

	Sing.	Plur.
Nom.	*dhen rättferdige*	*dhe rättferdige (ga)*
Gen.	*dhen rättferdigas*	*dhe rättferdiges*
Dat., Abl.	*dhen rättferdiga*	*dhe rättferdiga*
Acc.	*dhen rättferdiga*	*dhe rättferdiga*

2. Adjectivi cum Substantivo expresso.

	Masculin.	Feminin.	Neutrum.
N.	*dhen lustiga (ge) mannen*	*dhen lustiga quinnan (ge)*	*dhet listiga diuret*
G.	*dhen lustiga mannens*	*dhen lustiga quinnans*	*dhet listiga diurets*
D. Abl.	*dhen lustiga mannen*	*dhen lustiga quinnan*	*dhet listiga diuret*
Acc.	*dhen lustiga mannen*	*dhen lustiga quinnans*[1])	*dhet listiga diuret*

[1]) *s* utan tvifvel genom misskrifning. *Utg.*

	Masculin.	Feminin.	Neutrum.
Plur.			
N.	*dhe lustiga männerna*	*dhe lustiga quinnorna*	*dhe listiga diuren*
G.	*dhe lustiga männernas*	*dhe lustiga qninnornas*	*dhe listiga diuren*
D., Abl.	*lustiga männerna*	*dhe lustiga quinnorna*	*dhe listiga diuren*
Acc.	*dhe lustiga männerna*	*dhe lustiga quinnorna*	*dhe listiga diuren*

8. De Comparatione Adjectivorum.

Peculiaris ac quasi propria adjectivorum affectio est comparatio (nisi quod adverbia quædam etiam comparationem admittunt) competitque omnibus, quæ augmenti alicujus, vel imminutionis secundum gradus sunt capacia, qui gradus sunt tres, positivus, comparativus et superlativus. Estque vel regularis vel irregularis.

De Comparatione Regulari.

Est illa, in qua comparativus et superlativus regulariter ab ipso positivo formantur per certas terminationes ipsi adjectas.

1. Positivus gradus est, qui simpliciter quantitatem vel qualitatem alicujus rei notat, quæ augmenti aut imminutionis capax est per comparationem ad aliud. Sic quantitatem, ut *stoor*, *lång*, *starkot*, *bredh* etc., qualitatem per omnes adjectivorum terminationes, ut *snabb*, *lärd*, *leedh*, *heef*, *slugh*, *rijk*, *snåål*, *grymm*, *kleen*, *knapp*, *feet*, *fix*, *lustig*, *hugrog*, *tokot*, *mordsk*, *fruchtbar*, *dygdesam* etc. *ogudhachtig*.

NB. Est ille fere communis generis, exceptis paucis, quæ sunt generis omnis, de quo sup., ubi de genere adjectivorum (pag. 98, 99).

2. Comparativus, qui comparationem et quidem præcipue inter duos involvit, gradumque aliquem quantitatis, vel qualitatis positivo superaddit, desinitque regulariter in *are*, vel etiam aliter in *re*.

Formatur comparativus a positivo regulariter ac plerumque, adjecta terminatione illa comparativi gradus *are* ad positivum. Sic per omnes adjectivorum terminationes, *snabb*, compar. *snabbare; lärd*, comp. *lärdare; heef*, *hefware; slugh*, *slugare; rijk*, *rijkare; snåål*, *snålare; grymm*, *grymmare; kleen*, *klenare; knapp*, *knappare; feet*, *fetare; fix*, *fixare; lustig*, *lustigare; hungrog*, *hungrogare; tokot*, *tokotare*; *mordsk*, *mordskare; fruchtbar*, *fruchtbarare; dygdesam*, *dygdesammare; ogudachtig*, *ogudachtigare* etc. Formatur etiam aliter, adjecta tantum terminatione *re* ad positivum, atque tunc

plerumque immutatur primaria vocalis positivi in aliam, ut *lågh*, comp. *lägre; lång, längre; stoor, större; groof, gröfre; trång, trängre; ung, yngre; tung, tyngre* etc. Interdum tamen non mutatur, ut *hög*, comp. *högre* etc.

NB. I. Quædam adjectiva desinentia in *en*, vel *in*, *e* illud vel *i* ante *n* abjiciunt, atque sic demum ad positivum adjiciunt *ar* ut *trogen*, comp. *trognare; drucken, drucknare; stickin, sticknare; galin, galnare* etc.

II. Desinentia in *f* in positivo, in comparativo ante *f* et *are* interponunt *w*, ut *heef*, comp. *hefware; groof, grofware; styyf, styfware.*

III. Comparativus semper est generis omnis, h. e. sub eadem terminatione tam masculinis et femininis, quam neutris applicatur. Sic recte dicimus, *större, mindre, längre, älldre* etc. *man, quinna, ting: snålare, grymmare, fetare* etc. *man, quinna, diuur.*

IV. Comparativus non admittit aliam terminationem, seu flexionem in forma respectiva; sed in utraque forma eandem terminationem retinet, ut *dhen större, mindre, äldre, mannen, quinnan; dhet klenare diuret.*

V. Plane quoque indeclinabilis est, nisi quod, quando concrete et absque substantivo expresso ponitur, in genitivo flectitur, ut *dhen störres, mindres, älldres, lärdares* etc.

3. Superlativus gradus est, qui ultimum ac summum gradum notat, desinitque regulariter in *ast*, vel *st* impurum. Formatur autem superlativus a comparativo in *are* vel aliter in *re* finito, *re* mutato in *st*, [1]) ut *snabbare*, sup. *snabbast; lärdare*, sup. *lärdast; hefware, hefwast; slugare, slugast; rijkare, rikast; snålare, snålast; grymmare, grymmast; klenare, klenast; knappare, knappast; fetare, fetast; fixare, fixast; lustigare, lustigast; hungrogare, hungrogast; gudfruchtigare, gudfruchtigast, ogudachtigare, ogudachtigast* etc., *re* ut *lägre*, sup. *lägst; större, störst; längre, längst, yngre, yngst; högre, högst.* Ubi in quibusdam eliditur *d* quod est in comparativo, ut *mindre, minst* etc.

NB. I. Positivi in *ot* non formant ex se superlativum, sed potius aliunde superlativum mutuant a positivo in *og* finito. Sic a *tokot* non dicitur *tokotast*, sed superlativum mutuatur a *tokog, tokogast.* Haud dubie ad vitandam cacophoniam. Sic etiam fit in

---

[1]) Utrobique eadem formatio, licet in priore desinat in *st* purum: in posteriore in *st* impurum.

positivis in *sk* desinentibus: non enim dicimus *mordiskast* etc., sed vel irregulariter formatur superlativus, vel pro eo alius supellativus usurpatur.

II. Sicut comparativus, ita etiam superlativus est generis omnis, dicimus tamen in forma absoluta, *störst*, *minst*, *älldst* etc. *man*, *quinna*, *ting*; *snabbast*, *snålast*, *grymmast*. *fetast* etc. *man*, *quinna*, *diuur*. In forma respectiva, *dhen störste*, *minste*, *mannen*, *quinnan*; *dhet största*, *minste*, *äldste tinget* etc.; *dhen* vel *dhet snabbaste*, *snålaste*, *grymmaste*, *fetaste mannen*, *quinnan*, *diuret*.

Not. Hodie sæpissime saltem dialecto magis usitata disinit etiam in *a*, ut *största*, *minsta*, *wärsta hästen* etc. Juxta Buræum superlat. neut. gen. desinit in *a*.

III. Ex præcedente regula patet etiam superlativum aliam in forma respectiva, quam absoluta, terminationem habere. Formaturque respectiva forma ab absoluta, adjecto solum in fine *e*.

IV. Quemadmodum comparativus, ita etiam superlativus indeclinabilis est in utraque forma, et nullum casum ne quidem nominat. pluralem, ne dum obliquos casus flectit.

Excipe. Videtur tamen saltem quoad aliquam dialectum in nomin. plurali flecti in *a*, ut *dhe största*, *minsta*, *älldsta*, *högsta*, *wärsta*, *männerna*, *quinnorna*, *diuren* etc. Notandum autem quod supellativi, qui veniunt a comparativis in *are*, et in forma respectiva desinunt in *aste*, formant ex se nomin. pluralem, primum *e* finali nomin. singularis mutato in *a*, et contra *a* illud, quod in singulari est ante *ste*, mutato in *e*. Sic singularis *dhen snabbaste*, plur. *dhe snabbesta;* sing. *dhen lärdaste*, plur. *dhe lärdesta;* sing. *dhen snålaste*, plur. *dhe snålesta; dhen grymmaste*, pl. *dhe grymesta; dhen klenaste*, *dhe klenesta*. Sed in his sane usus multum vacillat.

De Comparatione irregulari.

Irregularis comparatio est, quando comparativus et superlativus non formantur a positivo, sed aliunde descendunt. Ut *godh*, comp. *bättre*, sup. *bäst; elak*, *wärre*, *wärst; liten*, *mindre*, *minst; gammal*, *älldre*, *äldst* etc.

Quædam etiam irregulariter comparantur, alia aliqua voce ad positivum adjecta, ad exprimendum comparativum et superlativum, ut ad comparativum, *meer*, vel *bättre;* ad superlativum *mäst* vel *bäst*. Sic dicimus *trängd*, comp. *mera trängd*, sup. *mäst trängd*. *Swullin*, *meer swullin*, *mäst swullin; waan*, *meer* aut *bättre waan mäst* aut *bäst waan; fallin (til någon ting) meer* aut *bättre fallin*, *bäst fallin; bekant*, *bättre bekant*, *bäst bekant* etc.

Sic quoque comparantur inflexibilia istæc adjectiva, *gramse, harmse, sorgse, meer gramse, harmse, sorgse; mäst gramse, harmse, sorgse* etc.

NB. Paradigmata comparationum proponere supervacuum videtur, cum ex jam traditis quilibet per se adjectivorum comparationem facile percipere poterit.

3. De Pronomine.

Pronomen vulgo grammaticis dicitur vox, qua utimur in demonstranda, aut repetenda re quapiam, ubi nominis repetitio ingrata erat futura.

Pronomini accidunt octo.

Persona, numerus, species, figura, significatio, genus, casus et declinatio.

1. De Persona.

De ea dictum sup. pag. 16 in genere. Sic pronomina sunt vel primæ personæ, ut *jagh, wij;* secundæ, ut *tu, I;* tertiæ, ut *han, thet, the.* Primæ personæ, *min, wår:* secundæ *tin, edher;* tertiæ *sin* etc. Cætera pronomina pleraque, simplicia vel composita, sunt tertiæ personæ.

2. De Numero, satis actum sup. pag. 15.

3. De Specie Pronominum.

Secundum quam sunt vel primitiva vel derivativa.

Primitiva, *jagh* ego; *tu* tu, *han, hon, dhät* ille, illa, illud; *sigh* se et sibi; *siälff* ipse, ipsa, *siälfft* ipsum; *dhänna* seu *dänna* et per apocopen *dänn* hic et hæc, *dätta* hoc; *hin* hic et hæc, *hint* hoc. *Hwem, ho* (potius quam *hoo*, ad distinctionem a nomine *hoo* alveolus), *hwilken* quis vel qui, *hwilket* quod; *hwar* quisque; *hwad* quid vel quicquid. *En* quidam et quædam, *ett* quoddam (nisi dicamus articulum vim exprimendi hoc pronomen habere; vid. tamen sup. pag. 17); *någon* aliquis et aliqua, *något* aliquid pronomen quoque esse videtur. An potius est nomen adjectivum, quoniam ei addi potest, *man, quinna, ting*, ut aliis adjectivis? Sit enim adjectivum pronominale, ut *min, tin, sin* etc., cui etiam addi potest *man, quinna, ting*. Sed non adparet, a quo pronomine sit derivatum, Atqui pronomini *hwilken* etiam addi potest *man, quinna, ting;* nec tamen adparet, unde sit derivatum, neque inter adjectiva refertur.

Derivata ab aliis pronominibus derivata, ut *min*, *tin*, *sin*, meus, tuus, suus, a *migh*, *tu* vel *tigh* et *sigh*; neut. *mitt*, *titt*, *sitt* meum, tuum, suum; *wår* noster, nostra, *wårt* nostrum, forte a pronom. primæ pers. *wij; edher* vester, vestra, *edhert* vestrum, a pronom. secundæ pers. *edher*.

4. De Figura Pronominum.

Secundum quam sunt vel simplicia vel composita.

Simplicia, quæ jam sub specie pronominum sunt recensita.

Composita, idque vel ex duobus pronominibus, vel aliis vocibus adjectis, ut *jagh siälff* ego ipse, *tu siälff* tu ipse, *han siälff* ille ipse, *hon siälff* illa ipsa, *däth siälfft* illud ipsum, *migh siälff*, me ipsum, vel mihi ipsi vel a me ipso; *tigh siälff* te ipsum, vel tibi ipsi; *sigh siälff* se ipsum, vel sibi ipsi vel a se ipso; *dänna*, seu *dänn här* hic ipse, hæc ipsa, neut. *dätta* seu *däth här* hoc ipsum; *dänn där* iste vel ista, neut. *däth där*, istud., *dänn samma*, neut. *däth samma*, idem cum præcedentibus. *Dänn som* qui vel quæ, aut is, vel ille qui, *däth som* quod, vel id, seu illud quod; *then ther*, in S. Bibliis, sæpe pro *dänn som*, qui, vel quicunque, ut Joh. 3: v. *then ther troor och blifwer döpt*, *hwad som*, quod vel quicquid; *hwem som*, *hwilken som*, *hoo som*, quisquis; *hwar och en* quisque, quivis, quilibet, quævis et quælibet, neut. *hwart och ett* quodvis et quodlibet; *hwem som hällst*, *ho som hällst*, *hwilken som hällst* quicunque et quæcunque; *hwilket som hällst*, *hwad som hällst* quodcunque. Item *eho*, *ehwem*, quicunque et quæcunque; *ehwadh* quicquid vel quodcunque, *hwilketdera?* quodnam? *hwilkendera?* quisnam?

5. De Significatione Pronominum.

Quæ est quintuplex: sunt enim vel

1) Demonstrativa, primæ personæ, ut *jagh*, *jagh siälff*, secundæ, ut *tu*, *tu siälff*, tertiæ, ut *han*, *hon däth*, *han siälff*, *hon siälff*, *däth siälfft* (quod etiam relativum quandoque est) *dänna*, *dätta*, *hin*, *hint*, *dänna* vel *dänn här; dänn där; däth här*, *däth där*; *dänn samma*, *däth samma*.

2) Relativa. ut *han*, *hon*, *däth* (quæ, ut dictum, interdum quoque demonstrativa sunt) *dhän som*, *däth som; siälff; hwem; ho; hwilken; hwadh; hwem som; ho som; hwilken som; hwadh som; hwar, hwar som; hwar och en; hwem som hällst; ho som hällst; hwilken som hällst; hwilket som hällst; eho*, *ehwem*, *ehwadh*.

3) Reciproca, ut *sigh*, et *migh*, *tigh;* et composita, *sigh siälff*, *migh siälff; tigh siälff*. An potius *migh* et *tigh*, licet in ipsa con-

structione reciproca adpareant, tamen primam et secundam personam referant; *sigh* vero tantum sit reciprocum, ut sui et suus apud Latinos?

Quid etiam, annon *sin* reciprocum est, ut Latini vocant? cogitandum.

4) Interrogativa, ut *hwem? ho? hwilken? hwad? hwilkendera? hwilketdera?*

5) Possessiva, ut *min, tin, sin; mitt, titt, sitt; wår, wårt; edher, edhert;* antique *edhar*, vel *idhar*, aut *idhor*. Neut. *edhart, idart*, vel *idort*. Not. Hæc sunt adjectiva pronominalia.

6. De Genere Pronominum.

Genera pronominum sunt quatuor.

Masculinum, ut *han*, quod tantum masculini generis est, ideoque recte pro nota masculini generis in nominibus adhibetur.

Femininum, ut *hon*, quod tantum est feminini generis, ejusque nota in nominibus.

Commune, ut *siälff; dänna, dänn här, dänn där, dänn som; hwem, ho, hwilken, hwar*, cum compositis, *min, tin, sin, wår, edher*.

Neutrum, ut *däth, siälfft, dätta, dätta här, däth här; hwilket, hwad* cum compositis, *hwart, hwart och ett, däth där, däth som, mitt, titt, sitt; wårt, edhert.*

Omne, ut *jagh, tu, sigh;* quædam saltem in plurali numero vel obliquis quibusdam casibus sunt omnis generis; ut *dhe, dheras, hwars* etc.

7. De Casibus Pronominum.

Casus hic iidem, et tot sunt, quot in nomine, de quibus sup. pag. 35.

NB. Sed non omnia pronomina omnes casus habent, aut per omnes casus declinantur, ut ex paradigmatibus melius apparet.

8. De Declinatione Pronominum.[1])

In pronominibus duplex illa declinationum forma in nominibus recepta, absoluta et respectiva, locum non habet, nisi quod in possessivis, quæ ut supra dictum sunt adjectiva, quædam pronominalia, respectiva flexio tantum in plurali occurrat, ut *dhe mina; dhe dina; dhe sina; dhe wåra; dhe edhra* etc. Ut in nominibus, ita et hic duæ diversæ flexiones, antiquior et recentior, attendendæ sunt.

---

[1]) Pronominum declinationes magna ex parte sunt anomalæ, ut et hoc ex ipsis paradigmatibus cernere datur.

NB. Sed cum antiquam illam flexionem in vetusta lingua SueoGothica receptam, et, cum in aliis vetustis scriptis, tum in legib. Sueogothicis antiquis, partim et usitatis, occurrentem, accuratius eruere ac exponere majoris operæ sit, quam ut nunc præstari queat; fortassis etiam minus utile aut necessarium in his præceptis fuerit: ideo ea in præsens omissa recentiorem tantum hic tradere satagimus.

Est autem recentior flexio alia secundum usum in S. Bibliis, aliisque libris impressis scriptisve, qui eundem sequuntur, alia secundum ipsum hodiernum.

Ubi autem inter hosce usus notabilis aliqua differentia flexionis et in pluribus casibus deprehenditur, utriusque paradigmata exhibebo: ubi vero hoc non fit, paradigma ponam secundum usum Biblicum, et hodiernum usum, vel sub cancellis [ ] vel generali observatione sub ipso paradigmate indigitabo.

Paradigmata Pronominum Simplicium.

1. Demonstrativorum.

Sing.	*Jagh*	*Tu* [*Du*]	*Han*	*Hon*	*Thet* seu *Däth*
Nom.	*jagh*, *jag*	*tu* [*du*]	*han*	*hon*	*thet* [*däth*]
Gen.	caret	caret	*hans*	*hännes*	*thess* [*däss*]
Dat.	*migh*, *mig*	*tig* [*dig*]	*honom*	*hänne*	sim. nom. *dy*
Acc.	*migh*, *mig*	*tig* [*dig*]	*honom*	*hänne*	sim. nom.
Voc.	caret	*o tu* [*du*]	caret	caret	caret
Abl.	*aff migh*, *mig*	*aff tig*, *dig*	*aff honom*	*aff hänne*	*aff thet* [*däth*]

Plur.			Masc.	Femin.	Neut.
Nom.	*wij*	*I*	*the* [*dhe*]	Plane simile masculino.	Plane simile masculino.
G.	loc. gen. poss. *wår*	loc. gen. poss. *edher*	*theras*		
Dat.	*oss*	*edher*	*them* [*däm*]		
Acc.	*oss*	*edher*	*them* [*däm*]		
Voc.	caret	*o I*	caret		
Abl.	*aff oss*	*aff edher*	*aff them* [*däm*]		

Sing.	*Thenna*, *Dänna*.	*Thetta*, *Dätta*.	*Hin*.	*Hint*.
	Masculin. et Femin.	Neutrum.	Masc., Fem.	Neutrum.
Nom.	*thenna*[1]) [*dänna*]	*thetta* [*dätta*]	*hin*	*hint*
Gen.	*thennas*[2]) [*dännas*]	sim. nom.	*hins*	*hints*

---

[1]) Act. 1: v. 11 *thenne Jesus*.

[2]) Seorsim genitivus desinit in *s*, sed cum substantivo non 1 Reg. 3: v. 19 *thenna quinnones*.

Masculin. et Femin.	Neutrum.	Masc., Fem.	Neutrum.
D. *thenna* [1]) [*dänna*] *ssom* [2])	*thesso* [3]) [*dätta*]	sim. nom.	sim. nom.
Acc. *thenna* [*dänna*]	*thetta* [*dätta*]	sim. nom.	sim. nom.
Voc. caret	caret	caret	caret
Abl. *aff thenna* [*dänna*]	*aff thetta* [*dätta*]	*aff hin*	*aff hint*

Plur. *thessa* Matt. 26: 26	Dan. 7: 17.	Plur.	
Nom. *thesse* [*dässe*]	*thesse* [*dässe*]	*hine*	Simile est Mascul. et Femin.
Gen. *thessas* [4]) [*dässas*]	*thessa*	*hines*	
Dat. *thessa* [5]) [*dässa*] *ssom*	*thessa, ssom*	*hinom*	
Acc. *thessa* [*dässa*]	*thessa*	sim. nom.	
Voc. caret	caret	caret	
Abl. *aff thesse* [6]) [*dässe*] *ssa*	*aff thesse* [*dässe, ssa*]	*aff hinom*	

NB. Annon etiam dat. masc. et fem. sint pronomina demonstrativa masc. fem. plur. *thenna* c, 20 Jord. St.L. Neut. *dässe*, casus obliqui *dässo*, an *dessa*.

Thetta folks hierta Matt. 13: v. 15.

2. Relativorum.

Han, hon, däth. Hujus declinatio jam ante proposita inter demonstrativa.

Siälff [7]), *siälfwer.* Masculin. et femin.	*Siälfft.* Neutrum.
Sing.	
Nom. *siälff, siälfwer*	*siälfft*
Gen. *siälfs* [8])	cæteri casus, si forte occurrunt, similes sunt nominativo.
Dat. *siälfwom, siälff*	
Acc. *siälfwan, siälff*	
Voc. caret	
Abl. *aff siälfwom* [9]) *siälff*	

---

[1]) Luc. 14: v. 9 *giff thenna rum.*
[2]) Dan. 8: v. 16 *vttyd thessom synena.*
[3]) Exod. 3: v. 24 *gifwa thesso folkena.*
[4]) Idem hic tenendum quod in genit. sing.
[5]) Gen. 19: 8 *thenna männerna.*
[6]) Act. 1: v. 21 *aff thesse män.*
[7]) Potius cum uno *f* scribi poterit.
[8]) *sielfs sins edhe.*
[9]) Joh. 13: v. 32.

Masculin. et Femin.	Neutrum.
Plur.	Plur.
Nom. *siälfwe*[1]) *siälfwa*	*siälfwe, siälfwa*
Gen. *siälfwa*	*siälfwa*
Dat. *siälfwom, siälfwa*	*siälfwom*
Acc. *siälfwa*	*siälfwa*
Voc. caret	caret
Abl. *aff siälfwe, siälf*[2])	*aff siälfwe, siälf.*

Hwem.

Caret numero plurali. In singulari habet tantum nominativum, genitivum, ***hwars,***[3]) quem mutuatur a relativo ***hwar***. Nam qui hodie a ***hwem*** formatur genitivus, ***hwems,*** nuperum inventum est.

Ho. Plane indeclinabile est. Usus ejus frequens.

Hwadh. Etiam indeclinabile. Usus ejus, prout est relativum, occurrit Joh. 2 v. 5 ***hwadh han*** *säger ider,* ***thet*** *görer* et sæpe alibi, et in quotidiano sermone.

Hwar. Habet solum genitivum singularem (plurali enim numero caret, quia in singulari plura notat. Genitivus est ***hwars.*** Notat fere idem quod *hwar och en.*

Nominativi usus: *hwar är sin weeldes wän* in Reg. Judic. Genitivi: ***hwars mans wän, hwars mans*** *dör* etc.

Hwilken. Masculin. et Femin.	*Hwilket.* Neutrum.
Sing.	Sing.
Nom. ***hwilken***	*hwilket*
Gen. ***hwilkens***	***hwilkets***
Dat. ***hwilkom*** [*hwilken*]	*hwilko*[4]) [*hwilket*]
Acc. ***hwilken***	***hwilket***
Voc. caret. Ephes. 4: 16	caret
Abl. *aff hwilkom* [*hwilken*]	*aff hwilko*[5]) [*hwilket*]
Plur.	Plur.
Nom. *hwilka*	*hwilka*
Gen. *hwilkas*	*hwilkas*
Dat. *hwilkom* [*hwilka*]	*hwilkom* [*hwilka*]

[1]) Luc. 22 v. ult. Ps. 100: v. 11.
[2]) Luc. 21: v. 30.
[3]) C. 39 Edz. LL.
[4]) Deut. 4: 7.
[5]) 1 Corint. 15 v. *i hwilko I och ståån.*

	Masculin. et Femin.	Neutrum.
Acc.	*hwilka*	*hwilka*
Voc.	caret	caret
Abl.	*aff hwilkom*[1]), *hwilka*	*aff hwilkom, hwilka*

3. Reciprocum.

Sigh vel *sig.*

Omnis generis est, ut sup. de genere pronominum diximus. Est autem inflexibile atque in plurali manet ut in singulari. Tres casus habet in utroque numero: dativum *sig* sibi; accusativum *sigh* se; ablat. *aff sigh.* Pluraliter, eodem modo.

4. Interrogativum.

Ho? et *hwadh?* Sunt indeclinabilia, sicut quando relativa sunt, ut jam dictum.

Hwem? Tantum genitivum ex se format *hwars?*

In reliquis omnibus casibus inflexibile manet.

Hwilken?

Sicut quando relativum est, ita et hic flectitur: unde non attinet aliud hic paradigma ponere, cum inde haberi possit.

5. Possessivorum.

Min. *Tin* [*Din*].

Masculin. et Feminin. seu Communis Generis.

Sing.

	Masc.	Fem.	Masc.	Femin.
Nom.	*min*	*mijn* [*min*]	*tin*	*tijn* [*tin*]
Gen.	*mins* [*min*][2])	*mijne*[3]) [*min*]	*tins* [*tin*]	*tijne* [*tin*]
Dat.	*minom*[4]) [*min*]	*mijne* [*min*]	*tinom* [*tin*]	*tijne* [*tin*]
Acc.	*min*	*mijn, mijna* [*min*]	*tin*	*tijn, tijna* [*tin*]
Voc.	*o min*	*o mijn* [*min*]	caret	caret
Abl.	*aff minom* [*min*]	*aff mijne* [*min*]	*aff tinom* [*tin*]	*aff tijne*
Plur.				
Nom.	*mine*[5]) [*mina*]	*mijna* [*mina*]	*tine* [*tina*]	*tijna* [*tina*]
Gen.	*mina*	*mijna* [*mina*]	*tina* Ps. 102:29	*tijna* [*tina*]
Dat.	*minom, mijna*	*mijnom, mijna* [*mina*]	*tinom*	*tijnom, tijna* [*tina*]

[1]) Phil. 3 v. 18 *aff hwilkom.* Ephes. 1 v. 6 *aff hwilka.*

[2]) *Mins gudz* Ps. 119: 11.

[3]) *mine synds* Ps. 32 v. 5. Ps. 77 v. 3.

[4]) *minom grannom kändom* Ps. 31: 12.

[5]) Ps. 38: 12 *mine wänner och fränder.*

Acc.	*mina*	*mijna* [*mina*]	*tina*	*tijna* [*tina*]
Voc.	*o mina*	caret	caret	caret
Abl.	*aff minom, mijna* [*mina*]	*aff mijnom, mijna* [*mina*]	*tinom, tina*	*tijnom, tijna* [*tina*]

Not. Hic genitivus pluralis, quando seorsim a substantivo et concrete ponitur, *s* recipit, ut *mijnas*, *tijnas*.

	Mitt. Neut.	*Titt* [*Ditt*]. Neut.
Sing.		
Nom.	*mitt*	*titt*
Gen.	*mins* [*mitt*]	*tins* [*titt*]
Dat.	*mino* [*mitt*]	*tina* [*titt*]
Acc.	*mitt*	*titt*
Voc.	*o mitt*	caret.
Abl.	*aff mino*[1]) [*mitt*] *i mitt nampn* Joh. 16: 23, *aff mino* Joh. 16: 15.	*aff tino* [*titt*]
Plur.		Plur.
Nom.	*mijn*[2]) pro *mina* (Buræus *mine*) [*mina*]	*tijn* [*tina*]
Gen.	*mijns*[3]) [*mina*]	*tijns*[4]) [*tina*]
Dat.	*minom*[5]) [*mina*]	*tinom*[6]) [*tina*]
Acc.	*mijn*[7]) (Buræus *mina*) [*mina*]	*tijn*[8]) [*tina*])
Voc.	sim. nom.	caret
Abl.	*mijn*[9]) *minom* [*mina*]	*tijn* [*tina*]

	Sin. Masculin.	Feminin.	*Sitt.* Neut.
Sing.			
Nom.			
Gen.	*sins* [*sin*]	*sijns* [*sin*]	*sins* [*sitt*]
Dat.	*sinom*[10]) [*sin*]	*sijne* [*sin*]	*sino* [*sitt*]

---

[1]) *I mino förtviflande* Ps. 31 v. 23, *mino huse* Ps. 119: 54.

[2]) *mijn been* Ps. 32, Ps. 6 v. 3, Ps. 119 v. 82, *mijn ögon* Ps. 38: 6, *mijn såår* Joh. 10: 14.

[3]) *mijns ögons liuus* Ps. 38 v. 11.

[4]) Ps. 119: 32 *tins.*

[5]) Ps. 38 *minom benom.*

[6]) Ps. 119: v. 66.

[7]) *mijn bodh* Prov. 2 v. 1, Prov. 3 v. 1, *mijn band* Ps. 116 v. 16, *mijn ögon* Ps. 119: 37.

[8]) Ps. 119: 80, Ibid. v. 9, 10 etc.

[9]) *medh mijn ögon* Ps. 32: 8.

[10]) Ps. 136: 22.

	Masculin.	Feminin.	Neut.
Acc.	*sin*[1])	*sijn, sijna* [*sin*]	*sitt*
Voc.	caret	caret	caret
Abl.	*aff sinom* [*sin*]	*aff sine*	*aff sino* [*sitt*]
	Plur.		
Nom.			
Gen.	*sina*[2])	*sijna* [*sina*]	*sijn* [*sina*]
Dat.	*sinom, sina*	*sijna* [*sina*]	*sinom* [*sina*]
Acc.	*sina*	*sijna* [*sijna*]	*sijn* [*sina*]
Voc.	caret	caret.	caret
Abl.	*sinom, sina*	*sijna* [*sina*]	*aff sinom, sina*

	Wår.		*Wårt.*
	Sing.		
Nom.	*wår*	*wår*	*wårt*
Gen.	*wårs* [*wår*]	*wår*	*wårt*
Dat.	*wårom* [*wår*]	*wår*	*wåro* [*wårt*]
Acc.	*wår*	*wår*	*wårt*
Voc.	*o wår*	*o wår*	*wårt*
Abl.	*aff wårom* [*wår*]	*aff wår*	*aff wåro, wår* [*wår*]
	Plur.		
Nom.	*wåre*[3]) [*wåra*]	*wåra*	*wåra*
Gen.	*wåra*	*wåra*	*wåra*
Dat.	*wårom* [*wåra*]	*wåra*	*wårom* [*wåra*]
Acc.	*wåra*	*wåra*	*wåra*
Voc.	caret	caret	caret
Abl.	*aff wårom, wåra* Act. 7 v. 19.	*aff wåra*[4])	*aff wåra*

	Idar, Edher.		*Idart, Edhert.*
	Sing.		
Nom.	[*edher*] *idar*[5]) [*edher*]	*idar* [*edher*]	*idart* [*edhert*]
Gen.	*idhars*[6]) *idar*[7]) [*edhers*]	*idar* [*edhers*]	*idart*[8]) [*edhert*]

[1]) *sin nedergång* Ps. 104: 19.
[2]) Hic genitivus separatim et concrete positus recipit *s*, *sinas, sijnas.*
[3]) Joh. 6: 31.
[4]) Luc. 24 v. 22.
[5]) Matt 6: 32.
[6]) Joh. 8 v. 40, 44.
[7]) Matt. 5; 45.
[8]) Matt. 19; 8 *idart hiertas.*

	Masculin.	Feminin.	Neutrum.
Dat.	*idar* [*edher*]	*idar* [*edher*]	*idro* [*edhert*]
Acc.	*idar* [*edher*]	*idar*, *idor* [*edher*] *idra*	*idart* [*edhert*]
Voc.	caret	caret	caret
Abl.	*aff idar* [*edher*]	*aff idhar* [*edher*]	*aff idro*[1]) [*edhert*]
Plur.			
Nom.	*idhre* [*edhra*]	*idra* [*edhra*]	*idra*, *idor*[2]) [*edhra*]
Gen.	*idra* [*edhra*]	*idra* [*edhra*]	*idor* [*edhra*]
Dat.	*idrom* [*edhra*]	*idra* [*edhra*]	*idrom* [*edhra*]
Acc.	*idra*, [*edhra*]	*idra* [*edhra*]	*idra*, *idor*[3]) [*edhra*]
Voc.	caret	caret	caret
Abl.	*idra* [*edhra*]	*idra* [*edhra*]	*idrom*, *idor*[4]) [*edhra*]

Paradigmata Pronominum Compositorum.

NB. Cum horum declinatio eadem ferme per omnia, quæ simplicium, ad vitandam prolixitatem inutilem, non integra paradigmata declinationis eorum proponam, sed tantum si quid peculiare circa illa occurrat, annotabo.

1. Demonstrativorum.

Dhen seu *dänn här*, *däth här; dänn där*, *däth där.*

Hæc indeclinabilia sunt, nisi quod secundum vulgarem loquendi usum genitivum sic flectunt: *dänn härs*, *däth härs*, *dänn därs*, *däth därs.*

Nom. pluralem, *de här*, *de där.*

Dänn samma, *däth samma.* Indeclinabilia sunt.

2. Relativorum.

Then seu *dänn som*, qui vel quæ.

Videtur flecti, in singulari quidem, tantum in genitivo, ut *dän som*, ejus vel illius qui. In plurali nom. *de som* illi qui, s. qui, genit. *deras som* eorum qui; dat. et abl. *däm som* illis qui.

---

1) *medh idro ondo wäsende* Mich. 3 v. 4.

2) Luc. 11 v. 19.

3) Joh. 15 v. 20.

4) Matt. 9 v. 4.

Thet seu *däth som*, quod, s. illud quod, in iisdem casibus flectitur. Gen. sing. *däss som;* nom. plur. *de som* quæ vel illa quæ; genit. *deras som* illorum qui. Dat., abl. *däm som* illis qui.

Han siälff, hon siälff, däth siälfft.

Indeclinabilia esse videntur. Si vero forte flectantur, eandem cum simplicibus flexionem habent.

Hwem som, ho som, hwadh som; sicut simplicia, indeclinabilia sunt.

Hwilken som, hwar som declinantur sicut simplicia.

Hwem som hälst, ho som hällst, hwadh som hällst indeclinabilia sunt, ut ipsa simplicia.

Ehwem, eho, ehwadh. Indeclinabilia, ut simplicia.

Hwilken som hälst declinatur ut ipsum simplex.

Not. Relativorum, *hwar och en, hwart och ett.* Item *hwar annan, hwart annat,* declinatio hic quoque exponenda.

3. Reciprocorum.

Sig siälff. Sic declinatur, ut posterior vox simplex *siälff.*

4. Interrogativorum.

Hwilkendera? flectit genit. *hwilkenderas. Hwilketdera?* genit. *hwilketderas.*

NB. Possessiva composita nulla reperiuntur.

4. De Verbo.

Verbum est vox, actionem aliquam, aut passionem significans. Quoniam autem actio et passio maxime notabilis est personarum, iccirco verbum per tres personas flectitur et conjugatur, *jag, tu, han;* ex quibus proinde adjectis constat, quænam vox sit verbi partis. Ubi notandum, quod sub tertia persona *han* continetur etiam feminin. *hon*, et neutrum *däth.*

Estque vel Personale. vel Impersonale.

Personale, quod conjugatur per omnes tres personas, in utroque numero, ut *jagh älskar, tu älskar, han älskar* (*hon älskar, däth älskar*) *wij älskom, I älsken, the* vel *de älska.*

Impersonale, quod non per omnes tres, sed tantum in tertia persona singularis numeri conjugatur, ut *thet* vel *däth skeer, däth tiänar, däth säijes, man säger.*

Verbo accidunt octo.

Quatuor Generalia, ut persona, numerus, species, figura.

Quatuor Peculiaria, ut genus (alia plane ratione quam genus nominum) modus, tempus, conjugatio.

1. De Persona.

De ea dictum in genere supra ad pag. 16 et nonnihil hic, paulo ante.

2. De Numero, satis dictum sup. ad pag. 16.

3. De Specie Verborum.

Qua verbum est vel

Primitivum, ut *älska*, *sättia*, *lära*, *läsa*, *höra*, *see*, *troo*, *ståå*, *gåå*, *sy*, *döö*, *dij* etc.

Derivativum, aliunde derivatum. Horum plures species recensent grammatici.

In lingua nostra videntur esse quatuor.

1) A nominibus derivata, quorum non exiguus in lingua nostra est numerus. E. c. *nyttia* a *nytta; lamba* a *lamb; banda* a *band; straffa* a *straff; glödga* a *glödh; bodha* a *bodh; fiskia* a *fisk; smaka* a *smaak; torka* a *torr; träla* a *trääl; fålla* a *fåll; skämma* a *skam; glamma* a *glaam; syna* a *syyn; rakna* a *raak* (est inchoativum) *sompna* a *sömpn; hampna* a *hampn; jämpna* a *jämpn; roa* a *roo; stampna* a *stamp; lappa* a *lapp; wärdera* a *wärde; söndra* a *sönder; spijsa* a *spijs; basa* a *baas; panta* a *pant; skämpta* a *skämpt; harfwa* ab *harff; hwälfwa* a *hwalf; hwärfwa* a *hwarf; wärfwa* a *wärf; dantza* a *dantz; skantza* a *skantz* etc., *hindra* ab *hinder; hungra* ab *hunger*.

Not. Hæc a substantivis; ab adjectivis quoque plurima derivata existunt.

2) Inchoativa, quæ notant aliquid inchoatum et infieri esseque pleraque, si non omnia, a nominibus, et quidem adjectivis sunt derivata. Eorum terminationis sunt fere *na*, et *as*, ut *blekna*, *dompna*, *fallna*, *flaatna*, *feetna*, *gråna*, *hwijtna*, *mogna*, *molna*, *lyngna*. *rakna*, *rönna*, *rottna*, *tiokna*, *täätna*, *quickna*, *weekna* etc., *ålldras*, *blijdkas*, *minskas*, *quällas*, *torkas* etc.

Not. Videtur etiam quoddam desinere in *ka*, ut *blidska*, quod de hyeme mitescente dicitur.

3) Frequentativa, quorum terminationes sunt *ka*, *la*, *ssa* et *ta*, ut *falka*, *swalka*, *ömka*, *klancka*, *samka*, *picka*, *stancka*, *wrenska*, *spåka* etc., *hwissla*, *famla*, *gnissla*, *brylla* etc. *hamssa*, *ramssa* *kamssa* a *kamma* vel *kämma*, *rafssa* etc. *strätta*, *klyffta*, *fängta* etc. Item in *fa*, ut *kuffa*, a *kufwa*, *skuffa* vel *skoffa* a *skufwa*,

antique *skiufwa*, *rensa* a *rena*, *wakta* a *waka*, *wefta* a *wefwa*, *fängta* a *fånga*.

4) Diminutiva, quorum terminationes sunt fere *ka*, *la*, *las*, *ssa*, ut *solcka* a *söla*, *smolka* a *smola* etc., *soppla* a *supa*, *droppla* a *drypa*, *hangla* ab *hängia*, *tumla* a *tumba*, *yngla* ab *yngia* etc. *skrymsslas* a *skrymta*, *harckla* ab *harfwa*, *skrynckla* a *skrynkia*, *gnissa* a *gnijdha* etc.

4. De Figura Verborum.

Qua Verba sunt, vel

Simplicia ut, *achta*, *bidhia*, *dragha*, *see*, *säija* etc.

Composita, ut *förachta*, *tilbidhia*, *framdraga*, *föresee*, *uthsäija*.

Decomposita, *framföredragha*, *förvthsäija*, *förvthsee*, *öfwerantwarda* etc.

5. De Genere Verborum.

Genera verborum sunt quatuor.

Activum, quod agendi significationem habet et format ex se passivum, adjecto *s*, proque diversitate conjugationum varie terminatur, ut *älska*, *nyttia*, *see*, *dij*, *troo*, *bry*, *slåå*, *ströö någon eller något.*

Passivum, quod patiendi habet significationem, formaturque ex activo, adjecto solum in fine *s*, ut *älskas*, *nyttias*, *sees*, *troos*, *dijs*, *brys*, *slåås*, *ströös aff någon.*

Non ab activo, sed a nomine, ut *ålldras* ab *åллder*, plura vid. pag. præced.

Neutrum, quod terminationem habet activam, sed non construitur cum accusativo, sicut activum, neque passivum ex se format, ut *falla*, *lee*, *groo*, *gry*, *ståå*, *gåå*, *döö* etc.

Not. *Gåå*, *ståå* in compositis passivum habent, ut *beståås*, *förståås*, *förgås*, *begås*.

Deponens, quod sub passiva terminatione vel neutralem habet significationem, ut *brångas*, *blyas*, *gantas*, *älas* etc. *hoppas* a nom. *hopp*.

Vel mutuam quandam actionem et passionem importat, ut *slåss*, *brottas*, *rifwas*, *fächtas* etc.

6. De Modis Verborum.

Sunt illi quatuor: indicativus, imperativus, conjunctivus, infinitivus (sub conjunctivo enim optativus continetur).

Indicativus est, qui simpliciter aliquid esse vel fieri indicat.

Imperativus, cujus usus est in imperando et rogando.

Conjunctivus, qui semper cum alia oratione conjungi amat, ut sententia plene absolvatur. Discernitur ab indicativo potissimum per certas ei adjectas particulas, et diversam in quibusdam temporibus verborum auxiliarium inflexionem; aliquando etiam per di-

versam ipsius verbi flexionem: ut ex paradigmatibus clarius adparet. Continet autem sub se non solum optativum modum, qui per adverbia optandi exprimitur, sed etiam concessivum, (quem vocant grammatici Latini) et potentialem, qui per verba auxiliaria varie adjecta exprimuntur.

Infinitivus seu potius indefinitivus, qui indefinitæ actionem vel passionem, aut separatam, aut mutuam, videlicet nullum designando numerum certum, aut personam exprimit: cujus exempla per omnes conjugationes jam supra de generibus verborum sunt proposita.

7. De Temporibus Verborum.

Ea in lingua nostra videntur esse sex.

Præsens [1]), quod præsentis temporis actionem, vel passionem, notat, ut indic. *jag älskar, eller älskas;* conjunct. *när eller medhan jag älskar, älskas;* imper. *älska du, älskas du;* inf. *att älska, älskas.*

Imperfectum [2]), quod medium quasi est inter præsens et præteritum, notatque actionem vel passionem partim præteritam, partim præsentem: magis tamen eam quatenus præsens est designat; unde etiam declaratur per phrasin *hålla på,* ut *jag älskade än* seu *ändå,* seu *höllt uppå att älska; han taladhe,* seu *höllt uppå att tala.* Sic Matt. 26 v. 47 *och wid han än talade, sij tå kom Judas.* Idem Luc. 22 v. 47. Idem Matt. 9 v. 18.

Præteritum definitum [3]), quod sub terminatione imperfecti continetur rem tamen seu actionem vel passionem, jam, et quidem certo aliquo temporis momento, peractam subinnuit, ut *jag sadhe, jag sågh, gick, fick, stodh, slogh, högg* etc. *då eller då, i går, i förrgår, i fiool* etc., *klockan 8, kl. 10, kl. 12* ect. Matt. 26 sæpe *tå sade Jesus.*

Præteritum respectivum [4]), quod rem vel actionem non pridem præteritam notat, et simul respectum involvit ad rem seu actionem aliam subsecutam; vocatur a grammaticis aliarum linguarum paulo plus quam perfectum. Ut *jag hadhe gådt i kyrkian, när han kom; prästen hadhe predikat, när han kom; han hade varit konung i 20 åhr, när dhetta skeedde* Sic Matt. 26 v. 30 *när the hade sagt lofsången, gingo the vt.* Joh. 13 v. 30 *när han hade tagit then betan, gick han strax vth* etc.

[1]) Interrogative sic effertur.
[2]) Interrogative sic.
[3]) Interrogative ita.
[4]) Rectius Præteritum indefinitum et non respectivum.

Plusquamperfectum [1]), quod simpliciter rem aliquam peractam notat, nihilque attenditur, quo tempore, nuper an dudum peracta sit, neque alterius rei vel actionis consecutionem respicit, ut *jagh hafwer älskat, sagt, läsit, hört* etc. *Gudh hafwer skapat himmel och jord*; *Christus hafwer oss återlöst; dhen h. anda hafwer upplyst oss.*

Futurum, quo res vel actio aut passio aliqua futura designatur, ut *jagh will eller skal älska, läsa, see, troo, bry, gåå* etc. et in pass. *älskas, läsas, sees, troos* etc. [2])

8. De Conjugatione Verborum.

Conjugationes in lingua Suetica, quantum mihi quidem adhuc cernere datur, commodissime statui posse videntur septem pro numero vocalium, in quas infinitivus verborum, in lingua nostra desinit; quæ sunt, *a e i o y å ö* et cujusque conjugationis literæ sunt characteristicæ.

Not. I. Distinctionem conjugationum ego in nostra lingua, sicut et aliis nonnullis optime desumi arbitror ex terminatione infinitivi [3]) modi, cum ille simplicissimus sit, et maxime obvius; ex quo reliqui modi verborum et tempora facili mutatione formantur, etiam ipsum perfectum, ubicunque illud regulariter formatur. Nam ex perfecto distinctionem conjugationum petere, propter nimiam ejus variationem et anomaliam, haud sane commodum fuerit. Ordinem quoque earum non male statui existimo juxta ordinem, quem in alphabeto habent vocales, quæ infinitivi sunt characteristicæ.

II. Nullus infinitivus desinit in *u* adeoque illa vocalis nullius conjugationis est characteristica: forte ob minus gratum illius vocalis sonum.

III. Olim nullus infinitivus desinebat in *å*, adeoque et nulla tunc fuit conjugatio verborum desinentium in *å*, sed ea verba, quæ hodie desinunt in *å*, tunc efferebantur per *a*. Id quod tum aliunde, tum ex legib. nostris antiquis patet, ubi nusquam *å* reperies, sed ejus loco *a*. Quod usus sequentium temporum immutavit, ut ex legibus nostris usitatis cæterisque recentioribus scriptis, vel impressis libris, et hodierno usu satis constat.

IV. Licet olim *ä* quoque infinitivi characteristica fuerit, cum plurimi tunc infinitivi desinerent in *ä*, ut ex legibus nostris anti-

[1]) Rectius Præteritum indefinitum et non respectivnm.

[2]) Interrogative sic.

[3]) Olim videntur omnes infinitivi desiisse in *a*.

Infinitivi *a an e o i y å ö* per contractionem facti, unde constituuntur verba circumflexa.

quis apparabet; sic *dräpä*, fl. 6 Årfd. Suderm.L., *fylghiä* fl. 5 Widherb. Up.L., fl. 1 Jord. Suderm.; *farä* fl. 17 Årfd. Westg. *gangä*, fl. 15 eod., *giällä* fl. 7 Årfd. Suderm., *quälliä*, fl. 2 Jord. Suderm.; *komä*, fl. 15 Årfd. Westg., *köpä* fl. 2 Jord. Suderm., *sighiä* fl. 6 Årfd. Suderm., *sittiä*, fl. 6 Årfd. Westg. *skiptä* fl. 10, 17 eod., fl. 5 Årfd. Suderm., *wardä*, fl. 17 Årfd. Westg. *wäriä* fl. 1 Jord. Suderm.; *witä*, fl. 16 Årfd. Westg. etc.; tamen cum hodie secundum communem magisque usitatum in publicis privatisque scriptis, et quotidiano sermone dialectum, omnia illa verba in infinitivo efferantur *pa*, ut *dräpa*, *föllia*, *fara*, *gånga* etc., non est hodie aliqua conjugatio octava, quæ characteristicam habeat vocalem *ä*.

NB. Fortassis tamen non inutile esset, si hodie quoque infinitivus ille in *ä* retineretur, quæ omnia ex se forment præsens indicativi in *är*, ut olim, vel *er*, ut hodie; sicut omnes illi infinitivi recensiti faciunt, adeoque et cæteros ejusdem terminationis idem facere verosimile est. Sed enim vitari posset difficultas illa, quod in prima conjugatione verborum desinentium in *a*, duplex formatio præsentis indicativi sit necessaria, alia in *ar*, alia in *er*, ut post in prima conjugatione traditur, sed statim ex ipsa infinitivi terminatione constaret, quænam verba præsens indicativi forment in *ar*, nempe desinentia in *a*, quænam itidem in *er*, nempe desinentia in *ä*.

Sunt igitur Conjugationes hodie tantum septem.

Prima, cujus infinitivus desinit in *a*, adeoque ejus litera characteristica est *a*, sive impurum, ut *älska*, *läsa*, *höra* etc. sive purum, ut *fiskja*, *nyttja*, *bidhja*, *sökja* etc. *broa*, *roa*.

Secunda, cujus infinitivus desinit in *e*, literaque adeo characteristica est *e*, ut *lee*, *tee*, *see* etc.

Tertia, cujus infinitivus desinit in *o*, quod ipsius est litera characteristica, ut *boo*, *troo*, *roo*, *groo*, *skoo*, *snoo* etc.

Quarta, cujus infinitivus desinit in *ij*, quod ejus est litera characteristica, ut *dij* etc. *sii*, *blii*, sed hoc per syncopen.

Quinta, cujus infinitivus desinit in *y*, quod ejus est characteristica, ut *bry*, *sy*, *gry* etc.

Secta, cujus infinitivus in *å*, quod ejus est characteristica, ut *såå*, *spåå*, *nåå*, *måå*, *klåå*, *tråå*, *försmåå*, *förbråå*, *twåå*, *måå* valere. Item *ståå*, *gåå*, etc. *fåå*.

Septima, cujus infinitivus in *ö*, quod ejus est litera characteristica, ut *ströö*, *döö* etc. *snöö*.

Not. Hæc 6 posteriores forte dici possunt circumflexæ, ut apud Græcos. Nam per circumflexionem aut potius contractionem facta videntur hæc verba. Cujus rei vestigia occurrunt in antiquorum lingua et scriptura. Ita in c. 6 Byg. LL. occurrit *sea* pro *se*, *sija* in Psalm. Ecclesiasticæ pro *se;* in S. Bibliis *dija* pro *di; boa* pro *boo.*

De Verbis Auxiliaribus.

Antequam ad ipsas conjugationes progrediamur, sciendum est verba in lingua Suecana, quemadmodum et Germanica et nonnullis aliis, ad suam flexionem seu conjugationem, subsidium seu auxilium aliorum quorundam verborum, quæ ob id auxiliaria vocari solent. Et in lingua Suetica sunt quinque: *hafwa*, *wara*, *warda*, *willia*, *skola*. Neque non *wara* et *warda* in idem verbum confundi debent, cum suam distinctam conjugationem habeant.

Quid ergo? Annon *må* septum verbum auxiliare? quod adhibetur etiam in conjugationibus verborum in conjunctivo modo ita videtur.

Not. Ex his auxiliaribus verbis *hafwa* activis, neutris et deponentibus tantum insevit, *wara* et *warda* passivis tantum, *willia*, *skola, må* utrisque.

NB. Hac occasione solent grammatici proponere integra verborum istorum auxiliarium paradigmata; quod nescio an sit necessarium, qui illa, per se considerata, eodem modo conjugantur, quo cætera verba, adeoque eorum conjugatio ex paradigmatibus cæterorum verborum percipi poterit. Neque etiam omnia illorum tempora, sed tantum certa quædam conjugationibus verborum inserviunt. Sufficeret igitur hic solum indigitare, quænam tempora ex verbis illis auxiliaribus ad conjugationem verborum adhibeantur.

Quamquam autem hoc ita est, tamen cum eorum usus omnino probe debeat esse cognitus, si quis verba rite flectere ac conjugare velit, paradigmata quoque hic subjungere visum est.

Paradigmata Verborum Auxiliarium.

I. Verbi *hafwa*.

Indicativus.

Præsens.

Sing.	Plur.
1. *Jag hafwer*	*Wij hafwom*, *hafwe* [1])
2. *Tu hafwer*	*I hafwen*
3. *Han hafwer*	*The hafwa*

[1]) Psal. 68: 21.

Imperfectum.

Sing.	Plur.
1. *Jag hadhe ändå (höllt på hafwa)*	*Wij hadhom, hadhe (höllo på att hafwa)*
2. *Tu hadhe ändå*	*I hadhen (höllo på hafwa)*
3. *Han hadhe ändå*	*The hadhe*

Præteritum Definitum.

Simile Imperfecto.

Præteritum Respectivum.

Sing.	Plur.
1. *Jag hadhe hafft*	*Wij hadhom hafft (hadhe hafft)*
2. *Tu hadhe hafft*	*I hadhen hafft*
3. *Han hadhe hafft*	*The hadhe hafft*

Plusquamperfectum.

Sing.	Plur.
1. *Jag hafwer hafft*	*Wij hafwom hafft (hafwe)*
2. *Tu hafwer hafft*	*I hafwen hafft*
3. *Han hafwer hafft*	*The hafwa hafft*

Futurum.

Sing.	Plur.
1. *Jag skal (will) hafwa*	*Wij skolom (williom) hafwa (skole, willie)*
2. *Tu skal (will) hafwa*	*I skolen (willien) hafwa*
3. *Han skal (will) hafwa.*	*The skola (willia) hafwa*

Imperativus
Præsens.

Sing.		Plur.	
2. *Haf du*	3. *Hafwe han*	2. *Hafwen I*	3. *Hafwe the.*

Futurum.

Non videtur esse aliud quam fut. indicativi in secunda et tertia persona vel præsens conjunctivi in secunda et tertia persona.

Conjunctivus.

Cui hic, ut in aliis verbis, inserviunt hæ particulæ: *när, medhan (emedhan), effter, effter dhet, efftersom (effter såsom), alldenstund, oansedt, ehuruwäl, ändoch, fastän, fast om, om, om ickie, uthan, att,* pro quod *föränsom, föränsåsom.*

NB. Hæ omnes particulæ vulgo tribuuntur conjunctivo, in lingua nostra, sicut aliæ his respondentes in lingua Latina aliisque. Sed cum verbum, quod cum his particulis construitur in lingua Suetica in præsenti quidem tempore, imo etiam in temporibus cæteris, exepto futuro, nullam plane aliam flexionem habeat, quam præsens cæteraque tempora indicativi. Ideo forte non male quis dixerit has omnes particulas in lingua nostra indicativo non conjunctivo adhærere velle secus, quam in lingua Latina. Quod exemplis suo loco et tempore plenius declarabitur.

Contra vero has particulas, *att* (pro *på dhet*) *på dhet, på däth att, o, o att, gifwe gudh att, o huru gärna,* conjunctivo, qui etiam (ut sup. pag. 126 dictum) optativum comprehendit, magis proprias esse. Dico magis, quod quædam, ut particulæ optandi imperfecto et præterito respect. Indicativi etiam adjungi possunt: particulæ finales futuro indicativi. Sic dicimus, *att, på däth o att, jag, tu, han må hafwa.* Hinc conjunctivi. Concessiva vero locutio etiam sine particulis.

Præsens.

Sing. cum prædictis particulis.	Plur.
1. *Jag må hafwa*	*Wij må hafwa (mågom)*
2. *Tu må hafwa*	*I må hafwa (mågen)*
3. *Han må hafwa*	*The må hafwa (måge)*

Imperfectum.

Sing.	Plur.
Att, på däth, o att etc.	
1. *Jag måtte hafwa (skulle, kunde)*	*Wij måtte hafwa (skulle, kunde)*
2. *Tu måtte hafwa*	*I måtten hafwa*
3. *Han måtte hafwa*	*The måtte hafwa*

Plusquamperf. *iag skulle hafwa hafft,* et interrogative, *skulle jag hafwa hafft?*

Futurum I.

När, medhan, effter, alldenstund, ändoch, oansedt, om etc. *om icke, uthan.*

Sing.	Plur.
1. *Jag warder hafwande*	*Wij wardom hafwande (warde)*
2. *Tu warder hafwande*	*I warden hafwande*
3. *Han warder hafwande*	*The warda hafwande*

Futurum II.

Att, på däth, på däth att.

Sing.	Plur.
1. *Jag skal warda hafwande*	*Wij skolom warda hafwande (skole)*
2. *Tu skal warda hafwande*	*I skolen warda hafwande*
3. *Han skal warda hafwande*	*The skola warda hafwande*

Futurum III.

När, oansedt, ändoch, alldenstund, om, om ickie, uthan, o, o att, gifwe gudh att, [*o huru gärna*].

Sing. *(måtte warda)*	Plur.
1. *Jag worde hafwande*	*Wij wordom hafwande (worde)*
2. *Tu worde hafwande*	*I worden hafwande*
3. *Han worde hafwande*	*The wordo hafwande*

Infinitivus.

Præsens et imperfectum *att hafwa*
Præteritum perf. et plusquamperf. *att hafwa hafft.*
Futurum *att warda hafwandes; att skola warda hafwandes.*
Gerundia *till att hafwa. Medh, igenom hafwande.*
NB. Vix tamen aut certe parum hæc in usu sunt.

Participium.

NB. Est quidem hoc peculiaris quædam pars orationis ideoque rectius seorsim a verbo, et suo loco infra ex professo de eo agitur, tamen cum ex verbis originem trahat, non male receptum, ut sub quodcunque paradigma obiter notetur, quænam participia ab eo descendant. Ab hoc igitur verbo auxiliari est.

Not. Participium præsens est vel absolutum vel respectivum. Illud est *hafwandes* etc, hoc *hafwande.*

Præsens et imperf.

Hafwandes habens seu *hafwande:* exponitur per *then som hafwer; then som är hafwande.*

Perfectum, *hafwandes hafft.*

Futurum, *then som warder hafwandes,* seu *then som skal warda hafwandes.*

Not. Passivæ vocis paradigma hujus verbi exponere non vacat neque hoc loco necessarium videtur, cum ex ea nullum auxilium verba cætera in conjugatione sua mutuentur.

II. Verbi *wara.*

Indicativus

Præsens.

	Sing.	Plur.
1.	*Jag är*	*Wij ärom (äre)*
2.	*Tu är*	*I ären*
3.	*Han är*	*The äro*

Imperfectum.

	Sing.	Plur.
1.	*Jag war ändå (höllt på wara)*	*Wij worom (wore) höllo på wara*
2.	*Tu war ändå*	*I woren*
3.	*Han war ändå*	*The woro (wore)*

NB. *Jag war till honom* male; *jag war hoos honom* recte.

Præteritum Definitum.

	Sing.	Plur.
1.	*Jag war, då* certo scil. tempore	*Wij worom, då* scil.
2.	*Tu war*	*I woren*
3.	*Han war*	*The woro*

Præteritum Respectivum.

	Sing.	Plur.
1.	*Jag hadhe warit*	*Wij hadhom warit*
2.	*Tu hadhe warit*	*I hadhen warit*
3.	*Han hadhe warit*	*The hadhe warit,*

Plusquamperfectum.

Sing.	Plur.
1. *Jag hafwer warit*	*Wij hafwom warit*
2. *Tu hafwer warit*	*I hafwen warit*
3. *Han hafwer warit*	*The hafwa warit*

Futurum.

Sing.	Plur.
1. *Jag skal (will) wara*	*Wij skolom (williom) wara* [*skole*]
2. *Tu skal (will) wara*	*I skolen (willien) wara*
3. *Han skal (will) wara*	*The skola (willia) wara*

Imperativus
Præsens

Sing.		Plur.	
2. *War du*	3. *Ware han*	2. *Waren I*	3. *Ware the*

Futurum.

De eo vide notata ad præcedens verbum auxiliare.

Conjunctivus.

Præsens. NB. Concessiva locutio sine particulis.

Sing. *Att, på dhet, o att, utan.*	Plur.
1. *Jag må wara*	*Wij mågom wara (må)*
2. *Tu må wara*	*I mågen wara (må)*
3. *Han må wara*	*The måge wara (må)*

Imperfectum.

Sing. Cum iisdem particulis.	Plur.
1. *Jagh måtte (skulle, kunde) wara*	*Wij måtte (skulle, kunde) wara*
2. *Tu måtte wara*	*I måtte wara*
3. *Han måtte wara*	*The måtte wara*

Item.

Sing. Cum partic. sup. pag. 131.	Plur. nec non *o, o att!*
1. *Jagh wore*	*Wij worom (wore)*
2. *Tu wore*	*I woren*
3, *Han wore*	*The woro (wore)*

Not. Potest hoc Imperf. esse prius; alternum illud, quod expositionem quasi hujus continet, esse posterius.

Poterit etiam plusquamperf. poni: *jag måtte* aut *skulle hafwa warit,* hodie etiam usitatissimum. Sic quoque interrogative *skulle gudh hafwa sagt?*

Futurum.

Cum partic. pag. 131 recensitis.

Sing.	Plur. Item *att, på dhet.*
1. *Jagh skulle wara*	*Wij skulle wara*
2. *Tu skulle wara*	*I skulle wara*
3. *Han skulle wara*	*The skulle wara*

Not. Considera tamen, an hoc sit proprie futurum. Nam futurum suppeditat sequens verb. auxil. *warda.*

Infinitivus.

Præsens et imperf. *wara; att wara.*

Perfectum et plusquamperf. *att hafwa warit.*

Futurum *att skola wara.*

Gerundia *till att wara, medh, igenom warande.*

Participium.

Præsens *warandes* vel *warande.*

Futurum *then som skal wara.*

Not. Non format ex se passivum, neutrum enim est.

III. Verbi *warda.*

NB. Hoc verbum, quamvis sua natura futurum, quid designet, tamen grammatice in præsenti quoque et præterito tempore flectitur; plane ut apud Latinos, fio, factus sum.

Indicativus

Præsens.

Sing.	Plur.
1. *Jag warder*	*Wij wardom (warde)*
2. *Tu warder*	*I warden*
3. *Han warder*	*The warda*

Imperfectum.

	Sing.	Plur.
1.	*Jag wardt ändå* (aliter *bleef*)	*Wi wordom, worde, ändå (wij blefwo)*
2.	*Tu wardt*	*I worden*
3.	*Han wardt*	*The wordo*

Præteritum Definitum.

	Sing.	Plur.
1.	*Jag wardt då*	*Wij wordom då (wordte, blefwo)*
2.	*Tu wardt*	*I worden*
3.	*Han wardt*	*The wordo*

Præteritum Respectivum.

	Sing.	Plur.
1.	*Jag hade wordet* (alias *blifwit)*	*Wij hadhom wordet (hadhe)*
2.	*Tu hadhe wordet*	*I hadhen wordet*
3.	*Han hadhe wordet*	*The hadhe wordet*

Plusquamperfectum.

	Sing. *är worden.*	Plur.
1.	*Jag hafwer wordet* (alias *blifwit)*	*Wij hafwom wordet*
2.	*Tu hafwer wordet*	*I hafwen wordet, äre wordne*
3.	*Han hafwer wordet*	*The hafwa* [*wordet*] [1])

Futurum.

	Sing.	Plur.
1.	*Jag skal warda*	*Wij skolom warda*
2.	*Tu skal warda*	*I skolen warda*
3.	*Han* [*skal*] [1]) *warda*	*The skola warda*

Imperativus

Præsens.

Sing.		Plur.	
2. *Warde tu*	3. *Warde han*	2. *Warden I*	3. *Warde the*

Futurum.

Vid. notat. sup. ad verb. auxiliare *hafwa.*

[1]) Saknas i handskriften. *Utg.*

Conjunctivus.

Præsens. Concessiva locutio sine particulis.
Att, på dhet, o att.

Sing.	Plur.
1. *Jag må warda*	*Wij mågom (måge) warda*
2. *Tu må warda*	*I mågen warda*
3. *Han må warda*	*The måge warda*

Imperfectum.

Att, på dhet, o att, ehuruwäl, oansedt, ändoch, om.

Sing.	Plur.
1. *Jagh måtte(skulle, kunde)warda*	*Wij måtte (skulle, kunde) warda*
2. *Tu måtte warda*	*I måtte warda*
3. *Han måtte warda*	*The måtte warda.*

Item.

Sing. *o att, o huru gärna.*	Plur.
1. *Jag worde*	*Wij wordom (worde)*
2. *Tu worde*	*I worden*
3. *Han worde*	*The wordo*

Futurum.

Cum partic. pag. 131 recensitis.

Sing.	Plur. Item *att, på dhet.*
1. *Jagh skulle warda*	*Wij skulle warda*
2. *Tu skulle warda*	*I skulle warda*
3. *Han skulle warda*	*The skulle warda*

Vid. notat. sup. pag. 129 in marg.

Infinitivus.

Præsens et imperf. *warda, att warda.*
Perfect. et plusquamperf. *att hafwa wordet.*
Gerund. *till att warda.*

Particip.

Præsens *then som warder.* Perfect. *then som haar wordet (är worden.*

Futurum *then som skal warda.*

IV. Verbi *skola.*

NB. Quoniam unum solummodo tempus nempe præsens indicativi hujus verbi auxilium conjugationi verborum præbet, ad amputandam prolixitatem jam forte nimiam in hisce, illud tantum tempus hic proposuisse suffecerit. Quod idem de sequente quoque verbo auxiliari dictum volumus.

Not. Etiam perf. *skulle.*

Indicativus.

Præsens.

Sing.	Plur.
1. *Jag skal*	*Wij skolom (skole)*
2. *Tu skal*	*I skolen*
3. *Han skall*	*The skola*

De cætero hoc verbum defectivum est.

Imperf. et Præterit. Definitum.

Sing. *på dhet, oansedt, ändoch* etc.	Plur.
1. *Jag skulle*	*Wij skulle*
2. *Tu skulle*	*I skulle*
3. *Han skulle*	*The skulle*

NB. Ad conjunctivum spectant.

V. Verbi *willia.*

Indicativus.

Præsens.

Sing.	Plur.
1. *Jag will*	*Wij williom (willie)*
2. *Tu will*	*I willien*
3. *Han will*	*The willia*

De cetero hoc verbum peculiare est ut alia.

VI. Verbi *må.*

Indicativus.

Præsens.

Sing.	Plur.
1. *Jag må*	*Wij mågom (måge) hodie* [*må*]
2. *Tu må*	*I mågen* [*må*]
3. *Han må*	*The måga* [*må*]

Imperf. et Præterit. Definitum.

Sing. *på dhet, o att.*	Plur.
1. *Jag måtte*	*Wij måtte*
2. *Tu måtte*	*I måtte*
3. *Han måtte*	*The måtte*

De Prima Conjugatione.

1. De Activa Voce.

Prima conjugatio, ut supra quoque (pag. 124) indigitatum est, cujus infinitivus desinit in *a*, sive *a* illud præcedat consona, sive vocalis. Consonans, ut e. g. per omnes alphabeti consonantes, *drabba, blanda, straffa, lagha, lagga, bruka, kalla, söma, wittna, gapa, kaara, spijsa, achta, bäfwa, flaxa, dantza.*

Vocalis, ubi frequentissime quidem occurrit *i*, quæcunque consona *i* illud præcedat; ut e. g. per ordinem alphabeticum, *yngia. fiskia, gillia, rämia, stänia, läppia, böria, hässia, nyttia, klefwia;* vel vocalis, ut *frija, säija, flöija.* Rarius vero alia vocalis: *e*, ut *sea*, antiq. pro *see* (cap. 6 fin. Byg. LL. *o*, ut *roa, broa, boa* antiq. pro *boo*; *ij* ut *dija* antiq. pro. *dij*, Matt. 24 v. 19; *y*, ut *flya* antiq. pro *fly; ä*, ut *knäa* genu flectere; *ö*, ut *töa*, idem quod *töija.*

De Præsente Indicativi,
ejusque terminatione et formatione.

Desinit illud in hac conjugatione vel in *ar*, vel in *er*. In *ar*, sive infinitivus desinat in *a* impurum, cujus exempla quædam modo recensui; sive in *a* purum, cujus itidem exempla nonnulla jam sunt recensita. Quando vero in *ar*, et quando in *er* terminetur, ex usu discendum. Nam sæpe infinitivi plane similes alter in *ar*, alter vero in *er* præsens indicativi ex se formant: sic e. c. primum, in infinitivis desinentibus in *a* impurum, in *da* vel *dha*, ut *linda*, præsens, *jag lindar; binda*, præs. *jag binder; ända*, præs. *jag ändar; sända*, præs. *jag sänder; bijdha*, præs. *jag bijdhar; lijdha*, præs. *lijdher; födha.* præs. *jag födhar; födha*, præs. *jag födher* etc. In *ga* vel *gha*, ut *tinga*, præs. *jag tingar; stinga*, præs. *stinger; lagha* præs. *jag laghar; dragha*, præs. *jag dragher* etc. In[1]) *ia*, ut *nyttia*, præs. *jag nyttiar; sittia* præs. *jagh sitter; fiskia*

[1]) Per festinationem irrepsit hoc exemplum, quod ad aliam classem pertinet, eorum quod infinitivum habent in *ja*.

præs. *jag fiskiar; fijkia*, præs. *jag fijker* etc. In *ka* ut *skicka*, præs. *jag skickar; dricka*, præs. *jag dricker; peeka*, præs. *jag peekar; leeka.* præs. *jag leeker* etc. In *la*, ut *kalla*, præs. *jag kallar; falla*, pres. *jag faller; brylla*, præs. *jag bryllar; skylla*, præs. *jag skyller* etc. In *ma*, ut *söma*, præs. *jag sömar; göma*, præs. *jag gömer; skärma*, præs. *jag skärmar; wärma*, præs. *iag wärmer* etc. In *na*, ut *lämpna*, præs. *lämpnar; nämpna*, præs. *jag nämpner; sijna*, præs. *jag sijnar; skijna*, præs. *jag skijner.* In *pa* ut *skipa*, præs. *jag skipar; gripa*, præs. *jag griper; skeppa*, præs. *jag skeppar knäppa*, præs. *jag knäpper.* In *ra*, ut *störa*, præs. *jag störar; höra*, præs. *jag hörer; ähra*, præs. *jag ährar; lära*, præs. *jag lärer;* In *sa*, ut *spijsa*, præs. *jag spijsar; wijsa*, præs. *jag wijser* etc. *flåsa*, præs. *jag flåsar; blåsa*, præs. *jag blåser* etc. In *ta*, ut *syffta*, præs. *jag syfftar; lyffta*, præs. *jag lyffter; luuta*, præs. *jag lutar; tiuta*, præs. *jag tiuter* etc. In *fwa*, ut *bäfwa*, præs. *jag bäfwar, häfwa*, præs. *iag häfwer, safwa*, præs. *iag safwar; hafwa*, præs. *jag hafwer.* In infinitivis desinentibus in *a* purum, qualia non sunt fere alia, diversam istam flexionem præsentis indicativi admittentia, quam finiti in *ia*, quorum exempla præced. pag. in priore classe sunt proposita, quæ huc spectant.

Cum igitur tanta hac in re varietas sit, expedit omnium istius modi infinitivorum adcuratum habere catalogum, cujus contexendi et ego aliquod jam experimentum feci. De terminatione indicativi potest etiam hæc regula generalis tradi, quod omnia verba, desinentia in *ba, ka, fta*, in *xa*, et in *za* vel *tza*, præsens indicativi faciant tantum in *ar*.

Formatur autem ab infinitivo, qui, ut simplicissimus et maxime obvius, ita radix reliquorum temporum non immerito censeri potest. Præsens itaque in *ar* finitum formatur, adjecto solum *r* ad infinitivum; finitum vero in *er*, mutato *a* finali infinitivi in *er*. Cujus formationis exempla pluscula paulo ante sunt tradita.

De Imperfecto Indicativi,
ejusque terminatione ac formatione.

Imperfectum in hac conjugatione variam habet terminationem desinitque vel in *de* purum, hoc est *ade*, seu *adhe;* vel in *de* impurum, vel in *te* impurum. Quando enim in *adhe*, quandoque aliter desinat, ex ipsa formatione quodammodo patescit.

Formatur autem a præsente indicativi. Et quidem a præsente indicativi in *ar* formatus semper desinit in *adhe*, *r* videl. finali indi-

cativi mutato in *dhe;* a præsente vero indicativi in *er*, desinit vel in *de*, vel in *te* impurum, nempe *er* indicativi mutato in *de*[1]) vel *te*.

Exempla utrorumque verborum jam supra abunde subministravimus. Sic *jag lindar*, impf. *jag lindadhe;* præs. *jagh hinder*, impf. *jag hindte;* præs. *jag sänder*, impf. *jag sände;* præs. *jag laghar*, impf. *jag laghadhe;* præs. *jag dogher*, impf. *jag dogde;* præs. *jag fiskiar*, impf. *iag fiskiadhe;* præs. *jag föllier*, imp. *jag fölgde;* præs. *jag fijker*, imp. *jag fijkte;* præs. *jag skickar*, imp. *jag skickadhe;* præs. *jag leeker*, imp. *jag leekte;* præs. *jag kallar*, imp. *jag kalladhe;* præs. *jag skyllar*, imp. *jag skyllte;* præs. *jag fäller*, imp. *jag fällde;* præs. *jag skärmar;* imp. *jag skärmadhe;* præs. *jag wärmer*, imp. *jag wärmde;* præs. *jag synar*, imp. *iag synadhe;* præs. *jag ränner*, imp. *iag rännde;* præs. *iag spänner*, imp. *jag spännte;* præs. *iag släpar*, imp. *jag släpadhe;* præs. *jag släpper*, imp. *jag släppte;* præs. *jag köper*, imp. *iag köpte;* præs. *jag karar*, imp. *iag karadhe;* præs. *jag rörer*, imp. *jag rörde;* præs. *jag begärer*, imp. *iag begärte;* præs. *jag leetar*, imp. *jag leetadhe;* præs. *jag byter*, imp. *jag bytte;* præs. *jag raasar*, imp. *iag rasadhe;* præs. *jag blåser*, imp. *jag blåste;* præs. *jag bäfwar*, imp. *iag bäfwadhe;* præs. *jag skälfwer*, imp. *iag skälfde*, etc.

Not. I. Quædam verba duplici modo imperfectum formant. Primo quidem in *adhe* et in *de*, quæ pauca sunt, et forte per syncopen tantum ab imperfecto in *adhe* formatur impf. illud in *de*, ut e. g. *skadha*, impf. *skadhadhe* et *skadde; tillwälla*, imp. *tillwälladhe* et *tillwällde; flöija*, imperf. *flöijadhe* et *flögde; twinga*, imp. *twingadhe* et *twingde; bijdha*, imp. *bijdhadhe* et *bijdde* etc.; *wädhiadhe* et *wadde*[2]). Secundo in *adhe* et in *te;* sic *begära*, imp. *begäradhe* et *begärte; skylladhe*, imp. *skylladhe* et *skyllte; stilladhe* et *stillte; hwijlade* et *hwijlte; taladhe* et *taalte* etc.

II. Quædam verba in *ia* desinentia *g* ante *de* interponunt: ut *sörija*, imp. *jag sörgde; leija*, imp. *jag legde; dröja*, imp. *jag drögde* etc. Antique enim *legia, drogia* dicitur.

III. Sunt etiam in hac conjugatione verba quædam, quoad hoc tempus, anomala; sed ex illis tantum, quæ præsens indicativi

[1]) Quid si dicamus omnia imperfecta in *de* esse melioris commoditatis causa per syncopen facta, item euphoniæ aut commoditatis alterius causa, postea in quibusdam *d* illud mutatum esse in *t*.

[2]) Quædam imp. formant in *te*, sed vocalem primariam præsentis mutant, ut *sättia, iag satte; wällia, walde.* Quædam formant tam in *de*, quam *te*, ut *ägha, iag ägde* et *åtte*.

faciunt in *er*. Sic desinentia in *da*, ut *binda*, imp. *jagh bandt; hinda*, imp. *jag handt* etc. In *dha*, ut *lijda*, *iagh leedh; rijdha, iag reedh* etc. In *ga*, ut *dragha*, imp. *iag drogh; wäga*, imp. *jag wogh; flyga*, *iag flög; nijga*, *iag neeg; tijga*, *iag teeg; siunga*, *iag sång; stinga* (pro *sticka*), *iag stack* etc. In *ia*, ut *bidhia*, *iag badh; liggia*, *iag lågh; willia*, *iag will; sittia*, *iag satt* etc. In *la*, ut *gala*, *iag gool; falla*, *iag föll; hålla*, *iag höll; stiäla*, *iag staal; gnälla*, *iag gnall;* etc. In *ma*, ut *komma*, *iag komm; simma*, *iag samm*, etc. In *na*, ut *winna*, *iag wann; finna*, *iag fann; hinna* (idemque *hinda*) *iag handt*. In *pa*, ut *löpa*, *iag lopp; krypa*, *iag krööp; slippa*, *iag slapp* etc. In *ra*, ut *bära*, *iag baar; skära*, *iag skaar; wara*, *iag war*. In *sa*, ut *läsa*, *iag laas; fnysa*, *iag fnöös* (*eller fnyste*); *fijsa* etc. etc. In *ta*, ut *bijta*, *iag beet; bryta*, *iagh brööt; brista*, *iag brast; tiuta*, *iag tööt; skiuta*, *iag skööt; gråta iag greet; äta*, *iag åth* etc. In *wa*, ut *gifwa*, *iag gaaf; skrijfwa*, *iag skreef; klyfwa*, *iag klööf* etc.

Sed hæc exempli tantum causa sunt proposita: plenum autem eorum catalogum tradere alterius est loci.

IV. Quædam, desinentia in *er* in præsente indicativi, tamen imperfectum faciunt in *adhe;* ut *jag hafwer*, imperf. *jag hadhe;* præs. *jag lägger*, imperf. *jag ladhe*; præs. *jag säger*, imp. *jag sadhe* etc.

De Præterito Perf. Definito.

Est illud quoad terminationem et formationem plane idem cum imperfecto, de quo jam dictum; sed significatione differt multum, ut sup. (pag. 126) expositum est, e. g. *älska*, præt. perf. definit. *jag älskadhe*, *då* scil. etc.

De Præterito Perf. Respectivo, itemque De Plusquamperfecto, eorumque terminatione et formatione.

Priora tempora propriam suam habent formationem absque verbo auxiliari, sed in his temporibus exprimendis verbo auxiliari *hafwa*, utitur lingua nostra, ejusque præterito respectivo *jag hadhe* et plusquamperfecto *jag haffwer;* sic *jag hadhe älskat*, *nyttiat*, *jag hafwer älskat*, *nyttiat* etc.

Formatur[1]) autem præteritum resp. et plusquamperf. activæ vocis ab imperfecto vel præterito definito, mutata ultima syllaba *dhe* vel *de*, in *t*, ut *älskade, nyttiade; jag hadhe, hafwer, älskat, nyttiat; klädde, trädde; jag hadhe, hafwer klädt, trädt; ägde, legde; jag hadhe, hafwer, ägt, legt; skillde, tigde; jag hadhe, hafwer, skillt, tigt; hörde, förde, wände; hört, fört, wänt, födde, ödde; födt, ödt* etc.

NB. Hoc non commodius videtur, ut ita evidentior differentia sit inter hæc tempora, et participium passivum, et inde derivatum adjectivum *älskadh, nyttiadh*, ac præcipue ejus neutrum, quod rectius cum *dt* scribi videtur ex analogia derivationis, de qua sup. pag. 97, ut *älskadt, nyttiadt, ting, diuur* etc. Sic etiam *klädt barn, trädt stycke; legdt hion; skildt arff; tigdt brödh; hördt taal; fördt råmärke; wändt klädhe* etc.

Not. I. Quorum imperfectum et præteritum definitum desinit in *te*, formant præteritum respectivum abjecto solum in fine *e*, ut *jag bytte, köpte, sökte, sytte, skyllte* etc. Præt. respect. et plusquamperf. *jag hadhe, hafwer, bytt, köpt, sökt, sytt, skyllt* etc.

Not. II. Verba, quæ in imperfecto et præterito definito sunt anomala, quorum nonnulla jam ante sunt recensita (pag. 141) præteritum respectivum et plusquamperf. non formant ab imperf. vel præterito definito, sed a præsenti, idque alio atque alio modo, quem certis regulis comprehendere non possumus, verum ex usu disci debet, et alibi, si otium erit, plenior istorum verborum catalogus exhibebitur. Sic e. g. juxta seriem exemplorum sup. d. pag. 141, recensitorum: *binda*, imp. *jag bandt*, præt. respect. et plusquam. *jag hade, hafwer bundit, rijdha, reedh, jag hade, hafwer ridhit; dragha, drogh, iag hafwer dragit; bidhia, badh, hafwer bidhit; falla, föll, jag hafwer fallit; simma, samm, jag hafwer simmat eller summit; winna, wann, iag hafwer wunnit; krypa, krööp, iag hafwer krypit eller krupit; bära, baar, iagh hafwer burit; läsa, laas, hafwer läsit; biita, beet, hafwer bijtit; gifwa, gaaf, hafwer gifwit; skrifwa, skreef, hafwer skrifwit* etc.

Excipe, *wara*, imp. et præt. defin. *iag war*, præt. resp. et plusquamperf. *jag hade, hafwer warit. Komma, komm, hafwer kommit*, et si quæ plura.

---

[1]) Cur non ab infinitivo, ut futurum. Vel a præsenti, ut in *mår, står, får, går, når* etc., *leer, seer*; *jag hadhe, hafwer mått, stått* etc. *lett, sett* etc.

De Futuro Indicativi.

Futurum quoque in lingua Suetica propriam flexionem non habet, sed in subsidium vocat verbum auxiliare *skola*, vel *willia*, et quidem præsens tempus *jag skal*, vel *jag will*, ut *jag skal älska, nyttia, jag will älska, nyttia* etc.

NB. De cæterorum modorum, imperativi scil. et conjunctivi temporibus, eorumque terminatione et formatione, studio vitandæ prolixitatis, amplius hic agere supersedeo, cum eorum terminatio ac formatio, partim ex jam dictis, partim ex ipsis paradigmatibus satis percipi posse videatur.

De Passiva Voce.

De Præsente Indicativi,

ejusque terminatione et formatione.

Desinit illud, vel in *as* vel in *es:* in *as*, quod a præsente activæ vocis in *ar*, in *es* vero quod a præsente activæ vocis in *er* formatur. Formatur itaque, ut patet, a præsente indicativi activæ vocis, mutato *r* in *s*, ut *jag älskar, nyttiar*, pass. *jag älskas, nyttias;* act. *jag trädher, födher, wänder, söker, skillier* etc., pass. *trädhes, födhes, wändes, sökes, skillies* etc.

De Imperfecto Indicativi,

ejusque terminatione ac formatione.

Finitur illud in *es*: formatur enim ab imperfecto activæ vocis in *adhe* vel in *de* vel in *te*, finito adjecto solum in fine *s*, ut activ. *älskade, nyttiadhe;* passiv. *älskadhes, nyttiadhes.* Activ. *trädde, födde, wände, skillde;* pass. *träddes, föddes, wändes, skilldes;* activ. *nekte, wräkte, sökte, läkte;* pass. *nektes, wräktes, söktes, läktes* etc.

Not. In verbis etiam, quæ imperfectum activæ vocis anomalω̃s formant et quidem in consonam desinunt, quorum exempla pluscula sup. pag. 141, 42 proposita, imperfect. passivum formatur, adjecto tantum in fine *s*, ut activ. *jag bandt, leedh, drogh, badh, höll, fann* etc., passiv. *bandts, leedhs, droghs, badhs, hölls, fanns* etc.

NB. Quando imperf. activæ vocis desinit in *s*, quoniam sic commode passivum formari nequit adjecto *s*, solet imp. pass. aliter formari, ut activ. *jag laas*, pass. *lästes* etc.

De Præterito Definito.

Hoc plane idem est cum imperfecto, quemadmodum in activa voce, ut jam ante observatum (pag. 142).

De Præterito Respectivo et Plusquamperfecto.

Hæc tempora, sicut in activa, ita in passiva voce, propriam formationem non habent, sed per verba auxiliaria, *hafwa*, *wara*, *warda*, et participium passivum exprimuntur. Sic præterit. respect. *jag hadhe warit älskadh*, *brukadh*, *nyttiadh;* plusquamperf. *jag hafwer warit*, *älskadh*, *brukadh*, *nyttiadh*, seu *jag är worden älskadh* etc.; et pro eo receptum etiam *jag är älskadh*, *brukadh* etc. Unde vero formetur participium illud passivum, pronum est intelligere et post de participio dicetur.

De Futuro.

Ut in activa, ita neque hic in passiva voce propriam habet flexionem, sed per verbum auxiliare *jag skal*, aut *jag will* exprimitur et præsens indicativi *älskas;* ut *jag skal älskas*, *nyttias*, *brukas* etc. *jag skal födhas*, *wändas*, *skillias*, *wräkas*, *sökias*, *läkias* etc.

NB. Quemadmodum in activa voce, ita et hic cæterorum modorum terminationem ac formationem tradere non vacat, cum ea vel ex jam traditis, vel ex paradigmatibus facile perspici possit.

Paradigmata Primæ Conjugationis.

1. Verborum præs. indicativi facientium in *ar*, sive infinitivus desinat in *a* purum, sive impurum; imperf. vero et perf. definitum in *adhe.*

Activæ Vocis.

Indicativus

Præsens.[1])

Sing.	Plur.
1. *Jag älskar*, *nyttiar*	*Wij älskom*, *nyttiom*
2. *Tu älskar*, *nyttiar*	*I älsken*, *nyttien*
3. *Han älskar*, *nyttiar*	*The älska*, *nyttia*

[1]) Quæuam ei inserviant particulæ, vid. sup. pag. 126, ubi recensitæ sunt.

Imperfectum.[1])

Sing.	Plur.
1. *Jag älskadhe, nyttiadhe, ändå (höllt på älska, nyttia)*	*Wij älskadhom, nyttiadhom, ändå (höllom på älska, nyttia)*
2. *Tu älskadhe, nyttiade (höllt på älska, nyttia)*	*I älskadhen, nyttiadhen (höllen på älska, nyttia)*
3. *Han älskadhe, nyttiadhe (höllt på älska, nyttia)*	*The älskadhe, nyttiadhe (höllo på älska, nyttia)*

Præteritum Definitum.[2])

Sing.	Plur.
1. *Jag älskadhe, nyttiadhe, då*	*Wij älskadhom, nyttiadhom, då*
2. *Tu älskadhe, nyttiadhe*	*I älskadhen, nyttiadhen*
3. *Han älskadhe, nyttiadhe*	*The älskadhe, nyttiadhe*

Præteritum Respectivum.[3])

Sing.	Plur.
1. *Jag hadhe älskat, nyttiat*	*Wij hadhom älskat, nyttiat*
2. *Tu hadhe älskat, nyttiat*	*I hadhen älskat, nyttiat.*
3. *Han hadhe älskat, nyttiat*	*The hadhe älskat, nyttiat*

Plusquamperfectum.[4])

Sing.	Plur.
1. *Jag hafwer älskat, nyttiat*	*Wij hafwom älskat, nyttiat.*
2. *Tu hafwer älskat, nyttiat*	*I hafwen älskat, nyttiat*
3. *Han hafwer älskat, nyttiat*	*The hafwa älskat, nyttiat*

Futurum.[5])

Sing.	Plur.
1. *Jag skal (will) älska, nyttia*	*Wij skolom älska, nyttia (williom)*
2. *Tu skal älska, nyttia*	*I skolen älska, nyttia, (willien)*
3. *Han skal älska, nyttia*	*The skola älska, nyttia (willien)*

[1]) Ei eadem inserviunt particulæ, quæ præsenti.

[2]) Ei inserviunt eædem particulæ, quæ præsenti et imperfecto.

[3]) Ei inserviunt etiam eædem particulæ. Item, *o, o att, gifwe gudh att, o huru gärna.*

[4]) Ei inserviunt eædem particulæ quæ prioribus temporibus. Item, *o huru gärna.* Nisi potius cum hoc temp. exclamatio sit, non optandi partic

[5]) Ei quoque eædem inserviunt particulæ, quæ præsenti. Item *att, på dhet, på dhet att.*

Imperativus.

Præsens.

Sing.	Plur. *älsker*, *nyttier*.
2. *Älska du*, *nyttia du*	*Älsken I*, *nyttien I*
3. *Älske han*, *nyttie han*	*Älske the*, *nyttie the*

Conjunctivus.

NB. Conjunctivo inserviunt variæ particulæ, quæ recensitæ sunt sup. in verbis auxiliaribus (pag. 131), quarum quædam tamen etiam indicativo adhærere in lingua nostra videntur, ut ibid. est observatum, quædam vero conjunctivo magis propriæ sunt: et quidem variæ variis temporibus inserviunt particulæ, atque ad singula tempora annotantur.

Præsens.

Cui inserviunt hæ particulæ *att*, *på dhet*, *på dhet att*, *o att*, *gifwe gudh att*, *o huru gärna*.

Sing.	Plur.
1. *Jag må älska*, *nyttia*	*Wi mågom älska (älskom)*, *nyttia (nyttiom)*
2. *Tu må älska*, *nyttia*	*I mågen älska*, *nyttia*
3. *Han må älska*, *nyttia*	*The måge älska*, *nyttia*

Imperfectum.

Sing. Ei eædem inserviunt partic.	Plur. Item pleræque particulæ indicativi.
1. *Jag måtte (skulle, kunde) älska*, *nyttia*	*Wij måtte (skulle*, *kunde) älska*, *nyttia*
2. *Tu måtte (skulle, kunde) älska*, *nyttia*	*I måtte älska*, *nyttia*
3. *Han måtte älska*, *nyttia*	*The måtte älska*, *nyttia*

Plusquamperfectum.

Sing. *o*, *o att*, *o huru gärna*.	Plur. Item particulæ indicativi.
1. *Jag måtte (skulle) hafwa älskat*, *nyttiat*	*Wij måtte (skulle) hafwa älskat*, *nyttiat*
2. *Tu måtte hafwa älskat*, *nyttiat*	*I måtte hafwa älskat*, *nyttiat*
3. *Han måtte hafwa älskat*, *nyttiat*	*The måtte hafwa älskat*, *nyttiat*.

Et interrogative: *skulle jag hafwa älskat?*

Sic Gen. 3 v. 1 *skulle gudh hafwa sagt?* aut admirative.

Futurum I.

Ei inserviunt omnes particulæ indicativi, de quibus supra.

Sing. *när*, *medhan* etc.	Plur.
1. *Jag warder älskande, nyttiande*	*Wij wardom älskande, nyttiande*
2. *Tu warder älskande, nyttiande*	*I warden älskande, nyttiande*
3. *Han warder älskande, nyttiande*	*The warda älskande, nyttiande*

Interrogative, *warder jag älskande?* etc.

Futurum II.

Att, på dhet, på dhet att. Item particulæ quædam indicativi.

Sing.	Plur.
1. *Jag skal warda älskande, nyttiande*	*Wij skolom warda älskande, nyttiande*
2. *Tu skal warda älskande*	*I skolen warda älskande*
3. *Han skal warda älskande*	*The skola warda älskande*

Futurum III.

Att, på dhet, på dhet att, o huru gärna.

Sing.	Plur.
1. *Jag skulle warda älskande, nyttiande*	*Wij skulle warda älskande, nyttiande*
2. *Tu skulle warda älskande*	*I skullen warda älskande*
3. *Han skulle warda älskande*	*The skulle warda älskande*

Futurum IV.

När, oansedt, ändoch, om, om icke, uthan, fastän, o, o att, gifwe gudh att.

Sing.	Plur.
1. *Jag worde älskande, nyttiande*	*Wij wordom älskande, nyttiande*
2. *Tu worde älskande*	*I worden älskande*
3. *Han worde älskande*	*The wordo älskande*

Futurum.

O, o att, gifwe gudh att.

Sing.	Plur.
1. *Jag måtte warda älskande*	*Wij måtte warda älskande*
2. *Tu måtte warda älskande*	*I måtte warda älskande*
3. *Han måtte warda älskande*	*The måtte warda älskande*

Not. Hoc cum tertio idem videtur. Nam *måtte* et *skulle* eandem fere vim habent, sed particulæ differentiam important.

Infinitivus.

Præsens et imperfectum *älska, nyttia.*

Præteritum et plusquamperf. *hafwa älskat, nyttiat.*

Futurum *att skola älska*, seu *att warda älskande, nyttiande.*

Gerundia *till att älska, nyttia. Medh, igenom älskande, nyttiande.*

Participium.

NB. De quo, vid. not. sup. pag. 132, 33.

Præsens et imperfectum *älskande, nyttiande*, seu *älskandes, nyttiandes.* Exponitur, per *then som älskar, nyttiar.*

Conf. sup. not. in marg. pag. 94 adj. particip.

Præt. plusquamperf. *hafwandes älskat, nyttiat.* Exponitur per *then som hafwer älskat, nyttiat.*

Futurum, per circumlocutionem, *then som skal (*eller *skulle) älska, nyttia* seu, *then som warder älskande, nyttiande.*

Videtur sic etiam, nec hodie inusitate, efferri posse; *skolandes (williandes) älska, nyttia.*

Passivæ Vocis,

Indicativus.

Præsens.

Ei inserviunt eædem particulæ, quæ præsenti activæ vocis; quæ sup. pag. 131 sunt traditæ.

Sing.	Plur.
1. *Jag älskas, nyttias*	*Wij älskoms, nyttioms*
2. *Tu älskas, nyttias*	*I älskens, nyttiens*
3. *Han älskas, nyttias*	*The älskas, nyttias*

Imperfectum.

Cui eædem particulæ conveniunt.

Sing.	Plur.
1. *Jag älskadhes (höllt på älskas)*	*Wij älskadhoms (höllo på älskas)*
2. *Tu älskadhes*	*I älskadhens*
3. *Han älskadhes*	*The älskadhes*

Præteritum Definitum.

Ubi eædem particulæ locum habent.

Sing.	Plur.
1. *Jag älskadhes då, nyttiadhes*	*Wij älskadhoms då*
2. *Tu älskadhes*	*I älskadhens*
3. *Han älskadhes*	*The älskadhes*

NB. Vel *jagh wardt älskadh då* scil.

Præteritum Respectivum.

Eædem et hic particulæ locum habent, et præterea *o*, *o att*, *gifwe gudh att*, *o huru gärna*.

Sing.	Plur.
1. *Jag hadhe warit älskadh*	*Wij hadhom warit älskadhe*
2. *Tu hadhe warit älskadh*	*I hadhen warit älskadhe*
3. *Han hadhe warit älskadh*	*The hadhe warit älskadhe*

Plusquamperfectum.

Hic quoque eædem particulæ adhiberi possunt, qui in præsenti.

Sing.	Plur.
1. *Jag hafwer warit (är, är worden) älskadh*	*Wij hafwom warit (äre, äre wordne) älskadhe*
2. *Tu hafwer warit älskadh*	*I hafwen warit älskadhe*
3. *Han hafwer warit älskadh*	*The hafwa warit älskadhe*

Futurum.

Etiam hic eædem particulæ usurpari possunt, quæ in præsenti, et insuper *att*, *på dhet*, *på dhet att*.

Sing.	Plur.
1. *Jag skal älskas (warda älskadh)*	*Wij skolom älskas (warda älskadhe)*
2. *Tu skal älskas*	*I skolen älskas*
3. *Han skal älskas*	*The skola älskas*

NB. Omnia hæc indicativi tempora interrogative quoque construi possunt, ita ut, ubi non est verbum auxiliare, ipsum verbum ante personam ponatur, ubi vero est verbum auxiliare illud primum locum occupet, persona secundum, ipsum vero verbum tertium.

Imperativus.

Præsens.

Sing.	Plur.
2. *Älskes du*	*Älskens I*
3. *Älskes han*	*Älskes the*

NB. Apparet quasi imperativus etiam in prima persona locum habeat: sic 1 Joh. 3 v. 18 *älskoms ickie medh ordom* etc., sed potius est 1 pers. pluralis præsentis conjunc., de quo cogitandum.

Not. Aut notat reciprocum actum, ut in *slåss, stickas, bitas* etc.

Conjunctivus.

Præsens.

Cui inserviunt particulæ *att, på dhet, på dhet att, o att, gifwe gudh att.*

Sing.	Plur.
1. *Jag må älskas, nyttias*	*Wij mågom älskas*
2. *Tu må älskas*	*I mågen älskas*
3. *Han må älskas*	*The måge älskas*

Imperfectum.

Cui conveniunt eædem particulæ, quæ præsenti, item pleræque particulæ indicativi.

Sing.	Sing.
1. *Jag måtte (skulle, kunde) älskas*	*Wij måtte (skulle, kunde) älskas*
2. *Tu måtte älskas*	*I måtte älskas*
3. *Han måtte älskas*	*The måtte älskas*

Plusquamperfectum.

Cui applicari possunt particulæ *att, o att, o huru gärna, på dhet, på dhet att.*

Sing.	Plur.
1. *Jag måtte (skulle, kunde) hafwa wordet älskadh*	*Wij måtte hafwa wordet älskadhe*
2. *Tu måtte hafwa wordet älskadh*	*I måtte hafwa wordet älskadhe*
3. *Han måtte hafwa wordet älskadh*	*The måtte hafwa wordet älskadhe*

Futurum I.

Cui inserviunt omnes particulæ indicativi *när, medhan,* etc.

Sing.	Plur.
1. *Jag warder älskadh, nyttiadh*	*Wij wardom älskadhe, nyttiadhe*
2. *Tu warder älskadh*	*I warden älskadhe*
3. *Han warder älskadh*	*The warda älskadhe*

Futurum II.

Cum particulis *att, på dhet att;* item particulis quibusdam indicat.

Sing.	Plur.
1. *Jag skal warda älskadh, nyttiadh*	*Wij skolom warda älskadhe*
2. *Tu skal warda älskadh*	*I skolen warda älskadhe*
3. *Han skal warda älskadh*	*The skola warda älskadhe.*

Not. Hoc videtur coincidere cum futuro indicativi.

Futurum III.

Cui conveniunt particulæ, *att, på dhet att, o huru gärna.* Item *o att, gifwe gudh att.*

Sing.	Plur
1. *Jag skulle (måtte, kunde) warda älskadh*	*Wij skulle (måtte, kunde) warda älskadhe*
2. *Tu skulle (måtte, kunde) warda älskadh*	*I skulle (måtte* etc.*) warda älskadhe*
3. *Han skulle (måtte* etc.*) warda älskadh*	*The skulle (måtte* etc.*) warda älskadhe.*

Futurum IV.

Cum particulis *när, oansedt, ehuruwäl, ändoch, om, om ickie, uthan, fastän.* Item *o att, gifwe gudh att.*

Sing.	Plur.
1. *Jag worde älskadh*	*Wij wordom älskadhe*
2. *Tu worde älskadh*	*I worden älskadhe*
3. *Han worde älskadh*	*The worde älskadhe.*

NB. Interrogative in hoc modo tempora flectuntur et construuntur, ut in indicativo, sicut sup. sub indicativo notatum pag. præcedente.

Infinitivus.

Præsens *att älskas, nyttias.*

Præt. plusquamperf. *att hafwa warit älskadh, nyttiadh.*

Futurum *att skola älskas,* seu *warda älskadh.* Vel conjunctim *att skola warda älskadh.*

Participium.

NB. Ex passiva voce nullum habetur participium præsens.

Præteritum *älskadh*, seu *älskadher*. *Nyttiadh*, seu *nyttiadher* etc.

Futurum, per circumlocutionem: *then som skal älskas, nyttias.*

II. Verborum præsens indicativi facientium in *er*, sive præsens infinitivi decinat in *a* impurum, sive in *a* purum; imperfectum vero et perf. definitum non in *adhe*, sed in *de* vel in *te*. Ut inf. *trädha, födha*, præs. indic. *jag trädher, födher;* imperf. *jag trädde, födde; wända, sända*, præs. indic. *jag wänder, sänder;* imperf. *jag wände, sände.* Inf. *hängia, skillia*, præs. ind. *jag hänger, skillier;* imperf. *jag hängde, skillde.* Inf. *röna, wänta;* præs. indic. *jag röner, wänter;* imp. *jag rönte, wänte;* inf. *sökia, läkia;* præs. ind. *iag söker, läker;* imp. *jag sökte, läkte* etc.

I **Upsala Universitets Årsskrift** har förut utkommit:

Danielsson, O. A., Grammatiska Anmärkningar. I Om de indoeuropeiska Femininstammarne på -ī. *1: 50.*

———, Grammatiska Anmärkningar. II Om de grekiska substantiverna med Nominativändelsen -ώ. *1: 25.*

Edman, L., Zur Rection der Deutschen Präpositionen. *2: 75.*

Geijer, P. A., Étude sur les Mémoires de Philippe de Commines. *1: 25.*

Kempff, Hj., Kaniken Gamles Harmsól, Öfversättning och Förklaringar. *1 kr.*

Klockhoff, Osc., Partalopa Saga, för första gången utgifven. *2 kr.*

———, Studier öfver þidreks Saga af Bern. *50 öre.*

———, Studier öfver Eufemiavisorna. *1: 75.*

Landtmanson, C. J. G., Undersökning öfver Språket i skriften: »Um Styrilsi Konunga ok Höfdinga». *2: 10.*

Leffler, L. F., Några Ljudfysiologiska Undersökningar rörande Konsonantljuden. I. De Klusila Konsonantljuden. *1: 75.*

———, Om V-Omljudet af ĭ, ī och *ei* i de Nordiska Språken. I. Om V-Omljudet af ĭ framför Nasal. *2 kr.*

———, Om 1607 års upplaga af Upländslagen. *75 öre.*

Lidforss, W. E., A Survey of the English Conjugation. *35 öre.*

———, Beiträge zur Kenntniss von dem Gebrauch des Konjunktivus im Deutschen. *70 öre.*

Lind, E. H., Om Rim och Verslemningar i de Svenska Landskapslagarne. *1: 75.*

Linder, N., Om Allmogespråket i Södra Möre Härad af Kalmar Län. *3: 15.*

Ling, A., Sur les Verbes Forts des Langues Romanes. } *Tills.*

———, Saggio su' Pronomi Personali della Lingua Italiana. } *1: 25.*

Lundgren M. F., Spår af Hednisk Tro och Kult i Fornsvenska Personnamn. *1: 50.*

Noreen, Ad., Fryksdalsmålets Ljudlära. *1: 50.*

———, Om Behandlingen af Lång Vokal i förbindelse med följande Lång Konsonant i de Östnordiska Språken. *50 öre.*

Petersson, A. M., Sur les Phrases Conditionelles de la Langue Française. *45 öre.*

Richert, M. B., Försök till Belysning af Mörkare och Oförstådda Ställen i den Poetiska Eddan. *1 kr.*

Sidenbladh, K., Allmogespråket i Norra Ångermanland. *1: 35.*

Säve, C., Om Språkskiljaktigheterna i Svenska och Isländska Fornskrifter. *25 öre.*

Tamm, Fr., Om Fornnordiska Feminina, afledda på *ti* och på *iþa*. *1: 25.*

———, Om Tyska Ändelser i Svenskan. *1 kr.*

———, Svenska ord belysta genom slaviska och baltiska språken. *1 kr.*

Uppström, W., Gotiska Bidrag, med särskild hänsyn till de Ambrosianska Urkunderna. *75 öre.*

Pris: 3 kronor.





